



stran 2

Popolne resnice ne bomo zvedeli

stran 3

Vladni program je preveč splošen

stran 9

Bodo delavci sposobni preživeti upokojenje?

Zadeva Elan Obtožnici zoper Aljančiča in Kodra

Kranj, 20. julija - Preiskovalni sodnik je minuli torek končal preiskavo o zastavljenem Elanovem denarju v Celovcu, namestnik temeljnega javnega tožilca Janez Hočevnar pa je v četrtek vložil obtožnici zoper Uroša Aljančiča in Pavla Kodra pri Temeljnem sodišču v Kranju.

Obtožnica bremeni Kodra kaznivega dejanja nepravilne uporabe (po 143. členu KZ Republike Slovenije) in kaznivega dejanja ponareditve oziroma uničenja poslovnih listin (po 146. členu KZ RS in v zvezi s 146. členom KZ SFRJ, odstavek 1. in II.), Aljančiča pa napeljevanja k nepravilni uporabi (po členu 143. KZ RS in v zvezi s 23. členom KZ SFRJ).

Več o tem na strani 11. ● D. Ž.



Bled, 21. julija - Čudovit ognjemet in jajčne lupinice z jubilejem 180. tisočim jajcem na jezeru, so v soboto ponoči osvetlili Bled in navdušili številne obiskovalce in turiste. Slika: G. Sinik

Seja republiške skupščine

Jeseni podrobnejši vladni program?

Ljubljana, 19. julija - Dva dneva sta bila premalo, da bi se poslanci republiške skupščine "prebili" prek približno štirideset točk, zato bodo seje nadaljevali predvidoma 30. julija, ko naj bi tudi odločili o programskih usmeritvah slovenske vlade, o predlogu za zmanjšanje republiškega proračuna, o zakonu, s katerim naj bi ustanovitelji politično-informativnih medijev postali izvršni sveti oz. po novem predlogu skupščine družbenopolitičnih skupnosti, in še o nekaterih pomembnih vprašanjih.

Drugi dan dela slovenskega parlamenta se je začel s skupno sejo zborov, na kateri so sprejeli že v poslanskih klubih usklajeno Deklaracijo o Kosovu in zavrnili predlog kranjskega liberalca Vitomirja Grosa, da bi sprejeli tudi Deklaracijo o narodni spravi. Pri volitvah in imenovanju številnih skupščinskih odborov in komisij, namestnikov republiških ministrov in sodnikov se je zapletlo pri predlogu, da bi Vojka Čujoviča izvolili za sodnika Temelnega sodišča v Kranju. Razprava o programskih usmeritvah republiške vlade (zbor združenega dela in zbor občin sta o njih razpravljala že v sredo, družbenopolitični zbor

pa večji del četrkovnega dneva) je bila tudi po mnenju predsednika izvršnega sveta Lojzeta Peterleta konstruktivna, sicer pa je bilo največ pripomb na to, da je program premalo konkreten in da obljublja več, kot bo mogoče uresničiti. V družbenopolitičnem zboru so z odobravanjem sprejeli predlog podpredsednika vlade dr. Jožeta Mencingerja, da bi morala tudi slovenska vlada, podobno kot Markovičeva, pripraviti podroben program. Ko bodo poslanci v nadaljevanju seje 30. julija odločili o vladnih usmeritvah, je pričakovati, da bodo takšen program zahtevali že do jeseni. Zbor občin in zbor združenega dela sta obravnavala že tudi predlog o rebalansu republiškega proračuna. Zdaj, ko se je le zgodilo, da je vlada predlagala zmanjšanje proračuna za dva odstotka, spet niso vsi zadovoljni, še najmanj tisti, ki bodo ob denar. Izvršni svet je na seji, ki jo je sklical med skupščinskim zasedanjem, sklenil, da bo popravil "zakon o tisku" in da bo za ustanovitelje nekdanjih SZDL-jevskih glasil predlagal skupščine (in ne izvršne svete) družbenopolitičnih skupnosti. Slovenska skupščina naj bi o zakonu odločala 30. julija. ● C. Zaplotnik

Škofjeloški borci:

Enotnost v borčevske vrste

Škofja Loka, 13. julija - Na razširjeni seji občinskega odbora zveze borcev Škofja Loka so loški borci spregovorili o vseh aktualnostih, ki trenutno zadevajo borčevske vrste.

Uvodne misli sta podala Sveto Kobal, član RO ZBZ NOV Slovenije in Stane Pečar, predsednik škofjeloških borcev. Tudi škofjeloški borci ugotavljajo, da so poskusi razvrednotenja NOB in izenačevanja domobrancev s partizani vse bolj pogosti in agresivni, ob tem pa se republiško vodstvo nanje ne odziva v zadostni meri. Ne pristajajo na spravo, kakršno jim vsiljujejo in ne bodo sodelovali na nobeni spravi prireditvi, kjerkoli po Sloveniji. Ne bodo dovolili, da bi se grobišča domobrancev označili tako, da bi jih enačili z dejanskimi borci za svobodo.

Tudi v škofjeloški občini je že pritisk Demosa na preimenovanje ulic in društev: zoperstavljali se bodo takim posku-

som, kakor tudi ukinitvi praznovanja občinskega in krajevnih praznikov, obeleženih po dogodkih iz NOB. Prav tako se bodo borili proti poskusom ukinitve nedeljske radijske oddaje "Se pomnite tovariši".

Novo načine in oblike prenašanja tradicij NOB na mlade bo treba poiskati, so razmišljali tudi škofjeloški borci; več sodelovanja med borci in mladimi naj bo v obliki rekreativnega športa, pohodov, ki so se tudi že do sedaj izkazali kot najbolj primerni.

Svojo politično aktivnost bodo morali odslej bolj usmeriti v obrambo NOB, njegovih udeležencev in že pridobljenih pravic. Zavedajo se, da bodo uspešni le, če bodo enotni, in če bodo imeli podporo tudi pri tistih

članih zveze borcev, ki so vključeni v Demos. Vsi borci, čeprav so danes v strankah, ki borcem niso naklonjene, naj se zavedajo, da je bil narodnoosvobodilni boj kljub vsemu, kar se je zgodilo takoj po vojni, edini pravični boj. Delegacije občinskega odbora ZB NOV Škofja Loka bodo v bližnji prihodnosti obiskale nova vodstva krajevnih skupnosti in jih seznanile z borčevskimi problemi ter jih opozorile na obveznosti pri vzdrževanju spominskih obeležij NOB in nudenja pomoči ostarelim in osamelim borcem preko njihovih socialnih komisij. ● D. Dolenc

TOVARNJA POHISTVA AJDOVSCINA
V SALONU POHISTVA V PRIZEDRU VEČNAMENSKE DVORANE PFC GORENJSKI SEJEM KRANJ
LIPA POHISTVO
ZA PRIJEMNE POKLJUČKE IN TOČKE V VAŠEM DOMU



Triglav naj ostane simbol Slovenstva - 5. tradicionalni pohod borcev in mladine na Triglav je v nedeljo, 22. julija, privabil na Pokljuko množico obiskovalcev in slovesen zaključek pohoda na Rudnem polju je izzvenel v pravo množično manifestacijo slovenskih borcev, h kateri so vsak po svoje prispevali godba na pihala Ljudske milice iz Ljubljane, Partizanski pevski zbor, slavnostni govornik Ciril Zlobec, slovenski igralec Danilo Turk - Joco in drugi. Radovljčani, ki so bili tokrat organizatorji pohoda, zaslužijo vso pohvalo. Odličan program so pripravili v soboto zvečer na Kredarici in v nedeljo na vrhu Triglava, kjer so Aljažev stolp proglasili za slovenski zgodovinski in kulturni spomenik. - Foto: D. Dolenc

d.o.o. KRANJ AVTOSOLA Begunjska 10 tel. 064 26245
DEL. ČAS: OD 11. - 13. IN OD 16. - 18. URE

Carinarnica Jesenice na mejnem platoju

Zaposlili bodo 85 carinikov

Jesenice, 19. julija - Carinarnica Jesenice bo za nove delavce zgradila 40 stanovanj, jeseni pa bodo zaposlili 85 novih carinikov, kolikor jih bodo potrebovali za delo ob karavanskem predoru.

Tudi jeseniška Carinarnica se pripravlja na čas, ko bodo odprli karavanski predor in zato na mejnem platoju na Hrušici ter na Plavškem travniku gradi objekte ter tudi stanovanja za novozaposlene delavce, ki bodo delali ob predoru.

Letos dela na Hrušici hitreje potekajo, problemi pa se pojavljajo predvsem zaradi neurejenega financiranja tistega dela, ki ga mora po zakonu pokriti federacija. Zato, ker pogodba med investitorjem za federacijo Zvezne carinske uprave in republiške uprave za ceste še ni podpisana, leži v Zvezni carinski upravi del sredstev na računu. V zakonu planirana sred-

stva niso zadostna za pokritje vseh stroškov, dotok sredstev je prepočasen. Zato republiška vlada ureja zadeve skupaj z zvezno in upati je, da bodo sporazum v kratkem dosegli.

Jeseniška Carinarnica je posredovala zahtevo Zvezni carinski upravi, da se sprejme 70 carinikov s srednjo šolo in petnajst carinikov z višjo šolo že jeseni. Tako naj bi se novi delavci lažje in temeljiteje pripravili na delo, ki ga bodo začeli opravljati junija prihodnje leto. Jeseniška Carinarnica opozarja, da gradnja objektov na Plavškem travniku nekoliko kasni, kar pa je mogoče nadomestiti. Problemi lahko nasto-

nejo predvsem pri prometni ureditvi prostora in pri parkiriščih. Na Plavškem travniku pa naj bi nadaljevali z gradnjo skladišč in izgradnjo carinske cone, saj bi tako tu dobili nova delovna mesta, ki jih potrebuje občina, in ki bodo tu tudi najcenejša.

Dominvest pripravlja tudi dokumentacijo za stanovanjsko gradnjo, saj naj bi novi delavci Carinarnice dobili 40 stanovanj. Pri tem nekoliko kasni zaradi nepodpisane pogodbe in zaradi razlik med zagotovljenimi sredstvi in ceno stanovanjske površine. V prihodnje se bodo držali takega sistema dela, da bodo po tranšah prispela sredstva iz Beograda takoj uporabili za gradnjo manjših stanovanjskih enot.

● D. Sedej

Podražitve že julija

Tržič, julija - Po sklepu zadnje seje tržiškega izvršnega sveta se bodo v občini že julija podražile stanarine in komunalne storitve.

Stanarine se bodo podražile za 125 odstotkov, nato pa še vsak mesec do vključno decembra 1990 po 18 odstotkov, zadnjemu povečanju pa bo dodana še tekoča rast cen po 1. juniju 1990.

Komunalne storitve se bodo podražile povprečno za 64 odstotkov in sicer vodarina za 80, kanalsčina za 44 in smetarina za 69 odstotkov.

D. D.



Tacen, 21. julija - Na maratону Franja se je letos zbralo skoraj dva tisoč kolesarjev, ki so uspešno prekolesarili več kot 154 dolgo progo od Ljubljane preko Cerkna, Sovodnja, Gorenje vasi in Škofje Loke do Tacna. Zmagovalci so bili vsi, ki so prišli na cilj, progo pa je najhitreje prevozil Rogovec Miškulin. Slika: G. Sinik

ZUNANJEPOLITIČNI KOMENTAR

Pot na Zahod

Svet je vse bolj povezan in naposled na tem, da preseže temeljno zgodovinsko razdvojenost med svetovnim vzhodom in zahodom. Da je tako, se je pokazalo tudi nedavno, ko se je svetovna politika osredotočila v dveh oddaljenih, a medseboj sila odvisnih prizoriščih: v Houstonu, kjer so se sestali voditelji »velikih sedmih« (G 7), najbogatejših držav Zahoda (ZDA, Kanada, Japonska, Nemčija, Francija, Velika Britanija, Italija) in v Moskvi, kjer je zasedal 28. kongres KP SZ, da bi odločil o usodi Gorbačova in perestrojke - in ne nazadnje o tem ali se bo SZ povezala s svetom ali pa bo še naprej vztrajala na svoji »separatni« zgodovinski poti.

T. i. zahodna civilizacija se je namreč razvijala preko Rima in zahodne Evrope do Severne Amerike. Za države, ki vse do danes obstajajo ob tej poti, je značilno, da so se razvile v moderne kapitalistične družbe, ki jih povezuje svetovni trg, pri čemer slednji zajema tudi nekdanje kolonije in Japonsko.

Rusija in Kitajska, katerih razvojni poti sta bili drugačni od navedenih, očitno ne bosta mogli naprej drugače, kot da se tudi sami navežeta na ta trg. Pot na Zahod se tako končuje v svojem izhodišču - na Vzhodu.

Kitajska sicer še vedno vztraja v svojem tradicionalnem izolacionizmu ter v iluzijah o nebeski popolnosti svoje lastne ureditve. A le navidez; iluzije o nebesih na Zemlji so namreč pred letom utonile v krvi na Trgu nebeskega miru. Zahodni demokrati so se ob tem zgražali, Japonci pa so zamižali na eno oko, tako da jim je ostala pred očmi možnost za nadaljevanje osvajanja velikega kitajskega trga. Japonci so pripravljene »pomagati« tudi Gorbačov pri na njegov trg, če bi jim poprej vrnil po vojni zasedene Kurilske otoke. Glavni poraženci zadnje vojne, Nemci, pa so v odnosu do SZ veliko bolj širokogrudni. Kancler Kohl, zvezda srečanja v Houstonu, je od tam poletel v Moskvo, h Gorbačovu, zmagovalcu 28. kongresa KP SZ. »Na podlagi treh zahodnih sestankov na vrhu - v Dublinu, Londonu in Houstonu - sem lahko Gorbačovu pojasnil, da je Zahod zainteresiran za uspeh perestrojke in da jo bo vsestransko podpiral,« je dejal.

Vsestransko že, vprašanje pa je, ali tudi izdatno. Kohl sam ponuja paket v znesku 15 milijard dolarjev. Tolikšna je torej cena za to, da se je SZ odrekla zahtevi po nevtralnosti ponovno združene Nemčije in pristala na glavni zahodni pogoj za nemško združitve: da mora biti tudi nova Nemčija članica vojaške zveze NATO. Slednji pa v zameno ponuja spravo med nekdanjima blokoma. Ostaja nezaupanje in po hladni vojni nastopa tržna. Vojn, kakršne smo poznali v tem stoletju, najbrž res ne bo več; vojne, ki so bile nadaljevanje politike z orožjem, postajajo razreševanje politične zahteve po nemški nevtralnosti.

Drugi od velikih sedmih se v dajanju obljubljenega še obotavljajo. Japonci bodo dali le, če jim Rusi vrnejo Kurile. ZDA, ki imajo sicer velike finančne težave (zvezni primanjkljaj, polom hranilnic, zmanjšanje kreditov), se bodo »tržno« odzvale šele na nove sovjetske korake v Afganistanu, v Angoli in na Kubi. Kanada ta čas sama preživlja notranji razdor, Margaret Thatcher pa Gorbačova ljubi le platonično in pasivno. Ostajata še Francija in Italija. Skratka: vsak bo pomagal po svoje in v okvirih svetovnega trga, ki sicer povezuje vse, a je sam zelo neonenoten - kakor pričajo trgovske vojne med Ameriko in Japonsko ter med Ameriko in Evropo.

SZ, ki je vse doslej ohranjala staro rusko hotenje, da bi Moskva po padcu Bizanca postala »tretji Rim«, središče svetovnega vzhoda, se temu očitno odpoveduje. Svet je okrogel in pot z vzhoda na zahod ne more trajati v nedogled. Svet je okrogel in pot z vzhoda na zahod ne more trajati v nedogled; ni se zaustavila na kalifornijskih obalah, segla je čez Pacifik, dosegla Kitajsko in SZ in se sklenila v sferi svetovnega trga. Ta je prizorišče, na katerem se bo v prihodnje odločala usoda sveta. Miha Naglič

Seje zborov skupščine

Jesenice, 23. julija - Danes, v torek, 24. julija, bodo na Jesenicah seje vseh treh zborov skupščine občine Jesenice. Med drugim bodo delegati razpravljali o uresničevanju projekta Karavanke in o gradnji avtoceste, o analizi zaposlovanja, o predlogu programa dela zborov in poročilu sklada stvarbnih zemljišč ter o izločitvi TOZD Delavska univerza Viktor Strazišar iz VIZa Jesenice. Na skupni seji bodo odločali tudi o predlogu za podelitev občinskih priznanj 1. avgust za leto 1990, o predlogu odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o pristojnosti, sestavi in delu občinske skupščine ter o predlogu o spremembah in dopolnitvah začasnega poslovnika skupščine občine Jesenice. ● D. S.

GORENJSKI GLAS

Ob 35-letnici izhajanja je kolektiv Gorenjskega glasa prejel red zaslug za narod s srebrno zvezdo

Ustanovitelj in izdajatelj ČP Glas, Kranj, tisk ČGP Delo Ljubljana, TOZD TČR Ljubljana

Predsednica časopisnega sveta Kristina Kobal

Naročnina za III. trimesečje je 120,00 din

Gorenjski glas urejamo in pišemo: Stefan Zargl (glavni urednik in direktor), Leopoldina Bogataj (v. d. odgovornega urednika), Vilma Stanovnik (sport, turizem, poslovne informacije), Danica Dolenc (za dom in družino, zanimivosti, Tržič), Danica Zavri Zlabil (socialna politika, gorenjski kraji in ljudje), Andrej Zalar (gorenjski kraji in ljudje, komunalne dejavnosti), Lea Mencinger (kultura), Helena Jelovčan (izobraževanje, izolski klopi, kronika, Škofja Loka), Cveto Zaplotnik (kmetijstvo, Radovljica), Darinka Sedej (razvedrilo, Jesenice), Stojan Saje (družbene organizacije, ekologija), Vito Bešter (notranja politika, kultura), Jože Kojncik (notranja politika, sport), Marija Volčjak (gospodarstvo), Gorazd Štink (fotografija), Igor Pokora (oblikovanje), Ivo Sekine in Mirjana Drakster (tehnično urejanje) in Marjeta Vozlič (lektoriranje).

Naslov uredništva in uprave: Kranj, Mole Pijadeja 1, Kranj

Tekoči račun pri SDK: 51500-603-31999

Telefoni: direktor in glavni urednik 28-463, uredništvo 21-860 in 21-835, ekonomska propaganda 23-987, računovodstvo, naročnine 28-463, mali oglasi 27-960.

Časopis je oproščen prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72.

Spravna slovesnost za Gorenjsko

Popolne resnice ne bomo zvedeli

Crngrob, 22. julija - Gorenjski pokrajinski odbor Slovenskih krščanskih demokratov je pripravil v nedeljo pod lipo ob romarski cerkvi v Crngrobu spravno slovesnost - dan sprave, dan miru. Simbolični pogreb in mašo zadušnico je vodil ljubljanski nadškof in metropolit dr. Alojzij Šuštar, o pomenu spravnega dejanja pa sta številnim zbranim spregovorila nekdanji partizan, zgodovinar in odvjetnik Stanislav Klep in predsednik sveta Slovenskih krščanskih demokratov in gorenjski poslanec v republiški skupščini Izidor Rejc. V kulturnem delu slovesnosti so nastopili zbori iz različnih gorenjskih krajev (vodil jih je Tomaž Tozon), trobentač Stane Praprotnik in Janez Dolinar, ki je recitiral Kocbekove, Kajuhove in Krambergejeve pesmi.

Ljubljanski nadškof in metropolit dr. Alojzij Šuštar je v pridigi dejal, da so simbolični pogreb, maša zadušnica in molitev namenjeni vsem, ki so v bližini cerkve v Crngrobu in drugod na Gorenjskem med vojno ali po njej našli smrt - domobranec in partizanom, Hrvatom in Madžarom, vsem drugim...

"Ko se sprašujemo, zakaj se je vse to zgodilo, se vedno bolj zavedamo, da nikdar in nikoli ne bomo odkrili popolne resnice. Čeprav bomo odkrili vsa dejstva in podatke, se bodo utemeljevanja razhajala. Ob iskanju resnice pa se nam odkrivajo vedno večja brezna skrivnostnosti," je dejal dr. Alojzij Šuštar, poudaril tudi, naj bo slovesnost opomin, da se podamo na pot sprave, pri-

jateljstva in ljubezni, in pozval zbrance, naj si v znak sprave sežejo v roke.

Stanislav Klep je izrazil zadovoljstvo, ker so se časi tako spremenili, da si zdaj že lahko povemo, kar je bilo pred dvema letoma še hudo tvegano. In je povedal, kaj se je v Crngrobu dožalo do končani vojni, maja 1945. "V mraku so jih pripeljali iz škofjeloškega gradu in iz barak za Kamnitnikom. Vsak večer, ko je po majskih šmarnicah utihnil cerkveni zvon. V dneh 21., 22., 23., 24. in 25. maja 1945. Moški, ženske, stari, otroci. Vsi so bili v civilnih oblekah. Izmučeni, lačni in žejni so opotekaje se hodili proti mežnarji. Nekateri med njimi so naključnemu gledalcu ponujali zlate predmete za zli-

co vođe. V mežnarji so jih slekli, nato pa so jih zvezanih rok odgnali do jam in jih tam postrelili. Vsak večer po petdeset in več. Bili so Hrvati. Cele družine... Grobišča - pet jih je v bližini - so bila površno zasuta," je dejal Klep in se vprašal, kako bi zagovorniki nasilja opravičili poboj hrvaških družin. "Bržkonebi rekli, da je bila to zgodovinska nujnost. Da! Zgodovinska nujnost partije, da pride na oblast in da na njej ostane." Stanislav Klep je dejal, da tudi mlada slovenska oblast nima moči, da bi odgovorila na vprašanje, zakaj se je zlo zgodilo in kdo je zanj odgovoren, in namesto da bi odgovorila, prelaga grobišča žrtev v naročje zgodovinarjev, ki z relikti, ki sodijo na pokopališča,

nimajo kaj početi. Nova oblast bi se tudi morala odločiti: ali z deklaracijo razglasiti narodno spravo, ki je že dosežena, ali proti domnevni krivcem uvesti kazenski postopek. Stanislav Klep je dejal, da je treba dati prednost deklaraciji, za katero naj bi bili pogoji že izpolnjeni; sicer pa je tudi predlagal, da bi za slovenski državni praznik izbrali primernejši dan, kot je 22. julij, in da naj bi v koledarju določili tudi dan obžalovanja.

Izidor Rejc je dejal, da je "sprava dogodek človekovega dostojanstva, v katerem moramo znati odpustiti", pa tudi to, da nam je zdaj potreben mir - mir v srcu in mir v duši, mir, ki nas bo popeljal v evropske države. Ne kličemo sovraštva in razprtij, želimo pa, da zveemo resnico, da spregovorijo arhivi in pošteni zgodovinarji, je dejal Izidor Rejc in zbranim, ki so med maševanjem poslušali priliko o pšenici in ljuljki, svetoval, da naj porujejo ljuljko in da naj seme sprave zanesejo tudi med druge. ● C. Zaplotnik

Socialni program za železarje

Sanacija Železarne po načrtih

Jesenice, 23. julija - S sodelovanjem skupščine občine Jesenice Železarna pripravlja temeljit socialni program za tiste delavce, ki bodo na prisilnem dopustu in za vse druge, za katere ne bo dela. Zanimanje za odpravnine, dokupe let...

Na minuli seji delavskega sveta jeseniške Železarne so med drugim spregovorili o položaju Železarne in začasnih organiziranosti, o skladu skupne porabe in prenosu področnega vzdrževanja v proizvodne enote ter o spremembi, da tednik Železar poslej izhaja kot štiri-najstidnevnik.

V Železarni so pripravili program ukrepov za sanacijo Železarne in začeli pripravljati socialni program. Julija je Železarna dobila za 25.000 ton naročil; upajo, da bo toliko naročil tudi avgusta.

Vsi odgovorni vodilni delavci v Železarni so pripravili svoje programe, ki jih bodo na

ekonomskem delu še dopolnili, do 1. avgusta pa je rok, ko naj bi ukrepe dopolnili tudi v kadrovskem delu. V tovarni se vodi natančna statistika navzočnosti na delu, obratovodje pa imajo to pravico, da si izberejo skupine, ki so sposobne ob najkrajšem času in z najmanj stroški napraviti čimveč.

Sanacija poteka tako, kot so se dogovorili z vladnimi predstavniki: Železarna kot enovita organizacija nima perspektive, ampak se bo razdelila v matično metalurško firmo in sestrške firme. Brez organizacijskih in lastninskih sprememb ter brez svežega kapitala nima možnosti obstanka.

V Železarni sproti razrešujejo posamezne socialne probleme: kako socialno ogroženim delavcem, ki so na prisilnem dopustu, nuditi solidarnostno pomoč? Razmišljajo o sredstvih za dokup let in o odpravninah, prezaposlitvi, upokojitvah. Pripravlja se zakon, po katerem naj bi za nezaposlene prispevali določen odstotek zaposleni, prispevala pa naj bi tudi republika. Po približnih izračunih Železarna bi za vse prisilne dopuste, dokupe let, odpravnine, prekvalifikacije in dokvalifikacije v dveh letih potrebovali 25 milijonov nemških mark.

Delegati delavskega sveta je zanimalo, kako je z odpravninami, pri katerih pa je še precej nejasnosti. Verjetno bi se kar nekaj delavcev, ki so pred upo-

kojitvijo, odločilo za odpravnino, pri tem pa Železarna pričakuje tudi pomoč republike.

Železarna je imela minuli teden blokiran žiro račun; v četrtek za 54 milijonov dinarjev. Sindikat na vsak način vztraja, da se delavcem izplača regres čimprej, takoj po deblokadi žiro računa, najkasneje pa do 15. avgusta. Železarji bodo dobili regres, obenem pa bodo izplačane tudi jubilejne nagrade.

Na delavskem svetu so sprejeli sklep, da se tehnične dejavnosti reorganizirajo tako, da se iz tehničnih dejavnosti izločijo storitve, ki so direktno vezane na proizvodnjo, s tem, da se te storitve neposredno opravljajo po sektorjih. Najkasneje do konca leta se bo izdelala nova organiziranost, do tedaj pa bodo delavci obdržali dosežene odločbe o razporeditvi z enako plačilno kategorijo kot doslej. Dolžni pa so opravljati vsa dela, ki ustrezajo njihovi strokovni izobrazbi, ne glede na dosežene opise del in nalog v tehničnih dejavnostih. ● D. Sedej

Marjan Uršič, direktor RUŽV

Letos le 80 ton rumene pogače

V Rudniku urana Žirovski vrh zmanjšujejo proizvodnjo, kar je glavni razlog za avgustovski "prisilni" počitek delavcev.

Todraž, 23. julija - Večina od 470 delavcev Rudnika urana Žirovski vrh si boho kolektivni dopust, na katerem so zdaj, podaljšali še s prostim avgustom. O razlogih za "prisilni" počitek, o presežkih delavcev ter o negotovi prihodnosti rudnika smo se pogovarjali z direktorjem Marjanom Uršičem.

»Od lanskega marca imamo na zalogi 155 ton rumene pogače. Glede na to, da je jedrska elektrarna Krško zamaknila ciklus dobave od letošnjega marca na avgust, smo količino enoletne proizvodnje najprej zmanjšali s 120 na sto ton, zaradi težav v sistemu financiranja elektro-gospodarstva Slovenije pa republiški sekretar za energetiko zahteva še dodatno zmanjšanje stroškov in proizvodnje. Organizirati se moramo tako, da bi na leto za elektrarno izdelali le 80 ton rumene pogače oziroma da bi delali samo štiri dni v tednu. Ob našem načinu obratovanja takšen delavnik ne prinaša bistvenega prihranka, zato smo se odločili, da pete dneve v tednih združimo v cel mesec in nato spet delamo normalno,« je razložil Marjan Uršič.

Takšno dirigirano krčenje proizvodnje pomeni, da je delavcev v rudniku naenkrat preveč. Problem presežka povečuje še izboljšana tehnologija dela v rudniku, medtem ko moratorij na gradnjo jedrskih elektrarn in zahteva po predčasnem zaprtju elektrarne v Krškem hromitja vsakršen razvoj rudnika v sedanji dejavnosti.

»Ocenjujem, da je najmanj 25 odstotkov delavcev preveč, vsaka nova redukcija proizvodnje bo presežke še povečala, morebitno prenehanje rudnika pa sploh,« je nadaljeval Marjan Uršič. »Zato iščemo dodatno delo oziroma naročila, pri tem sodelujemo z mednarodnim podjetjem za organiziranje notranjega podjetništva. Študije o alternativni proizvodnji so že v izdelavi. Možnosti zaposlitve so v različnih rudarskih delih, projektiranju, proizvodnji kovinskih delov, kemični proizvodnji, mehaničnem servisu in podobno. Naši delavci imajo praviloma več kvalifikacij, saj so se večinoma iz kovinarjev, mehanikov, mizarjev šele z zaposlitvijo v rudniku prekvalificirali v rudarje.«

Kakšna bo prihodnost Rudnika urana Žirovski vrh (v ustanavljanju, ustanoviteljstvo je prešlo na republiški sekretariat za energetiko), direktor ne ve povedati nič določnega. Tehtnico bo najbrž prevzela ekonomska študija upravičenosti, ki jo je zahtevala parlamentarna skupina.

»Če je že narejena napaka ob gradnji Rudnika urana Žirovski vrh, ne bi smeli delati nove napake ob premalo premišljenem zapiranju rudnika,« pravi Marjan Uršič in spominja, da so bili strokovnjaki proti gradnji rudnika v Žirovskem vrhu, ker je naša rumena pogača pred-

raga, a jih je utišala politična odločitev. Tudi morebitno zaprtje rudnika ni v rokah delavcev, ki v tem primeru ne bi smeli ostati na cesti. Marjan Uršič tudi opozarja, da zaprtje takšnega sistema, kot je rudnik ne more biti hitro, ampak je za to potreben določen čas, na primer pet, šest let, v katerem se da ljudi in proizvodnjo preobrniti.

Delavci so zaradi vseh nedorečenih vprašanj vse bolj nervozni, nezadovoljni, v strahu za socialno varnost, kar po besedah direktorja povzroča dodatne nepotrebne zaplete. ● H. Jelovčan

Poslanska pobuda Francija Feltrina

Zaščita ljudi pred sevanjem

Ljubljana, 21. julija - Škofjeločan Franci Feltrin, poslanec Zelenih Slovenije, je v republiškem parlamentu zahteval od vlade takojšnjo zagotovitev denarja za financiranje že sprejetega programa ukrepov za varstvo pred sevanji v letu 1990, izdelavo radonske karte za vso Slovenijo, pravno strokovnih priporočil za sanacijo bivališč ogroženega prebivalstva, sofinanciranje sanacije teh bivališč oziroma preselitve ljudi ter pravno predpisov za gradnjo stanovanjskih in drugih objektov na območjih, kjer je nadpovprečna naravna radioaktivnost. Kot vemo, je več takšnih hiš tudi v okolici Rudnika urana Žirovski vrh, ki so jih ljudje gradili z materiali iz tamkajšnjih tal.

Iz odgovora republiške vlade Franciju Feltrinu lahko optimistično ugotovimo, da nova oblast ni gluha za takšne pobude. Za začetek študije sistematičnih meritev radioaktivnosti bivalnega okolja v Sloveniji obljublja denar - glede na to, da gre za novo obveznost - v okviru rebalansa letošnjega proračuna. Program meritev naravne radioaktivnosti zajema okrog 3000 stanovanj oziroma hiš v Sloveniji (tudi v okolici Žirovskega vrha) in je uravnan na tri leta; leti 1990 in 1991 bi bili namenjeni predvsem meritvam radona in njegovih kratkoživih potomcev v bivalnem okolju ter hitrosti doze sevanja gama, tretje leto pa vrednotenju rezultatov, izračunu doz ter izdelavi predlogov za akcijske ravni in korekcijske ukrepe. Izvršni svet bo skušal čimprej dobiti denar za izpeljavo tega projekta. ● H. Jelovčan

Četrtek v slovenski skupščini

Vladni program je preveč splošen

Ljubljana, 19. julija - Osrednja točka dvodnevnega zasedanja slovenske skupščine so bile programske usmeritve republiške vlade. Vsi trije zbori so o usmeritvah že razpravljali, zbor združenega dela je sprejel že tudi ugotovitve in stališča o predlaganih usmeritvah, vsi poslanci pa se bodo do usmeritev opredelili šele v nadaljevanju zasedanja, ki bo predvidoma 30. julija. V zboru združenega dela podpirajo temeljne usmeritve in naravnost vlade, vendar zahtevajo, da naj vlada do jeseni pripravi konkretni program in v njem tudi predvidi "scenarij" za slovensko gospodarstvo v primeru konfederacije ali samostojnosti Slovenije, pripravi analizo nadaljnjih možnosti razbremenjevanja gospodarstva in se opredeli do ukrepov zveznega sveta.

Razprava o vladnih usmeritvah je bila obsežna in kot je dejal Lojze Peterle v družbenopolitičnem zboru tudi ustvarjalna. Peter Glavič (ZSMS-Liberalna stranka) je menil, da so programske usmeritve vsebinsko premalo jasne in konkretne (tako so menili še številni poslanci) in da je iz njih razvidno, da vlada nadaljuje s centralizacijo oblasti, da nima pregleda, koliko denarja odteka v Beograd, da ne pove, kako bo racionalizirala državno upravo, in da nima jasne stališča, kakšna naj bi bila konfederacija. Zbiranje denarja za ekološko sanacijo od porabnikov energije je označil za realsocialistično in zahteval, da naj denar prispevajo tisti, ki okolje onesnažujejo. Milan Aksentijević (ZKS-SDP) je opozoril, da programske usmeritve na več mestih kršijo zakone in jugoslovansko ustavo in da je med drugim neustaven tudi predlog, da naj bi slovenski del meje varovala policija. Metod Šonc (Demos) ni bil zadovoljen samo z datumom, do kdaj naj bi vlada zaprla jedrsko elektrarno v Krškem in rudnik urana Žirovski vrh, ampak je zahteval, da mora vlada pripraviti program za zapiranje in tudi zagotoviti skladišče za radioaktivne odpadke. Karel Vuković je ob tem pripomnil, da bi ob zaprtju elektrarne in rudnika morali tudi javno povedati, da bi ju zaprli iz političnih razlogov; to pa zato, da bi kasneje vedeli, kdo nosi za to odgovornost. Aleksander Lovec (ZSMS-Liberalna stranka) je predlagal vladi, naj pripravi scenarij za primer, če bo gospodarstvo v prihodnje omejeno samo na

Dokazi ali opravičilo

Pri volitvah oz. imenovanju skupščinskih odborov in komisij, sodnikov in namestnikov republiških ministrov se je zapletlo ob predlogu, da bi Vojka Čujovića izvolili za sodnika Temeljnega sodišča v Kranju. Kranjska poslanca Andrej Šter (SDZ) in Vitomir Gros (Liberalna stranka) sta temu nasprotovala, češ da naj bi bil sodniški kandidat neformalno povezan s službo državne varnosti oz. da nima sodne prakse. Predstavnik sodnega sveta Emil Zakonšek je na seji zatrdil (tako pa piše tudi v pisni obrazložitvi), da Čujović izpolnjuje vse pogoje, ki se po zakonu o rednih sodiščih zahtevajo od sodnika temeljnega sodišča; dr. Rajko Pirnat, republiški sekretar za pravosodje, ki je tudi član sodnega sveta, pa je dejal, da o domnevni Čujovićeve povezanosti z SDV ni bil obveščen in da o tem tudi ni razpravljaval. Zaplet se je končal tako, da je sodni senat umaknil predlog o izvolitvi Čujovića in da bo skupščina o njem odločala šele potem, ko bo od tistih, ki sumijo v primernost sodniškega kandidata, dobila dokaze. Če jih ne bo, se mu bo javno opravičila. Skupščina je sprejela tudi pobudo, da naj bi pristojna skupščinska komisija pripravila vsaj načelna pravila za obnašanje poslancev in med drugim opredelila tudi njihovo (moralno) odgovornost za izjave.

slovenski trg in če bomo imeli svoj denar. Emil Milan Pintar je ocenil, da je večji del programskih usmeritev sprejemljiv, sicer pa je dejal, da bi morala vlada prevzeti neposredno odgovornost za dogajanje v družbenih dejavnostih, tudi za plače ljudi, ki v teh dejavnostih delajo, in da sta zanj industrija in kmetijstvo enakovredni dejavnosti in da naj zato tudi za obe enako velja tržnost. Vika Potočnik (ZSMS-Liberalna stranka) je menila, da predlagani slovenski koncept vseljidske obrambe pomeni le prenos jugoslovanskega koncepta v republiko. Janez Kocjančič (ZKS-SDP) pa je dejal, da mora tisti, ki hoče reševati Slovenijo in njen gospodarski položaj, reševati predvsem problematiko industrije in izvoza.

Podpredsednik vlade dr. Jože Mencinger je ob koncu razprave v zboru občin dejal, da vlada dobro ve, kam hoče priti,

da pa še ne pozna vseh poti, kako priti do cilja.

Vsem ni nikoli prav

Tako nekako bi lahko označili razpravo o predlogu, da bi rebalans republiškega proračuna zmanjšali za nekaj manj kot dva odstotka. Če sodimo po dosedanjih razpravi (v družbenopolitičnem zboru bo šele v nadaljevanju seje), vladnemu predlogu najbolj nasprotujejo tisti, ki bodo ob denar. Tona Židanik je, na primer, povedal, da se v zdravstvu ne strinjajo z rebalansom, ki mu odmerja kar za 19 odstotkov manj denarja, zavrnil pa je tudi očitke o visokih plačah v tej dejavnosti.

Franc Perko je opozoril, da bo morala vlada za uresničevanje zakona o prepovedi sečnje v lastniško spornih družbenih gozdovih nameniti 195 milijonov dinarjev. Silvo Berdajs je dejal, da železniškemu gospodarstvu za najbolj nujne naloge zmanjka 500 milijonov dinarjev... Več poslancev je menilo, da bi morali zmanjšati prispevke za federacijo ter za slovensko policijo in upravo ali denar zagotoviti z višjimi davki na alkoholne pijače in cigarete.

Minister za finance dr. Marko Kranjec ni ovinkaril: za zdravstvo, iz katerega je bilo največ ugovorov zoper zmanjšanje proračuna, je dejal, da je organizirano neracionalno (preveč bolnišnic) pa tudi šolnikov je povedal naravnost, da jim proračun ne more vrniti denarja, ki so ga zapravili v Elanu.

Deklaracija o Kosovu

Republiška skupščina je na skupni seji zborov z enim samim popravkom besedila spre-

jela že prej med strankami usklajeno Deklaracijo o Kosovu, s katero najostreje protestira proti kršenju človekovih pravic in državljskih svoboščin, proti političnemu nasilju in samovolji ter uzurpaciji oblasti v avtonomni pokrajini Kosovo. Skupščina republike Slovenije šteje in bo štela za legitimne in pravno veljavne le odločitve, ki jih je in jih bo sprejemala legalno izvoljena kosovska skupščina in drugi, s strani ljudstva na Kosovu izvoljeni predstavniki v pokrajini, republiki in Jugoslaviji. Slovenska skupščina tudi ugotavlja, da so oblastni organi Srbije mimo volje ljudstva na Kosovu s nezakonito prilaistvitvijo pooblastil legalno izvoljenih organov avtonomne pokrajine Kosovo s silo razdrli državno ureditev SFRJ, in ocnjujejo kot popolnoma nesprejemljivo ravnanje predsedstva SFRJ, ki je podprlo ukrepe srbskega vodstva. Kot navaja deklaracija, slovenska skupščina tudi ne bo priznala nobene neodločitve organov SFRJ, ki bi z uporabo enot JLA in zveznih odredov milice skušali urejati odnose med narodi in narodnostmi na Kosovu in v Jugoslaviji, in bo izvajanju takih odločitev nasprotovala.

Poslanci so z veliko večino podprli tudi predlog Jožeta Školca (ZSMS-Liberalna stranka), da bi republiška skupščina sprožila ustavni spor in zveznemu ustavnemu sodišču dala pobudo, naj presodi ustavnost zakona, ki srbski skupščini dopušča ukrepati na Kosovu na najrazličnejše načine.

Čigavi bodo Delo, Večer, Gorenjski glas...?

Ko je zakonodajno pravna komisija slovenske skupščine ugotovila, da vladni zakon, po katerem naj bi ustanovitelji nekdanjih SZDL-jevskih glasil postal izvršni sveti družbenopolitičnih skupnosti, nima ustavne podlage, se je vlada na seji, sklicani med zasedanjem republiške skupščine, odločila, da bo pripravila spremembe zakona o javnem obveščanju in v njem določila ustanoviteljstvo. Vlada bo, kot kaže, predlagala republiški skupščini, ki bo predvidoma zasedala 30. julija, da naj bi ustanovitelji nekdanjih SZDL-jevskih glasil postale skupščine družbenopolitičnih skupnosti.

Stane Stanič, republiški sekretar za informiranje, je na tiskovni konferenci med zasedanjem republiške skupščine dejal, da je glavni namen zakona le zavarovati družbeno lastnino, ki je zdaj, ko ni več določen ustanovitelj, potencialno ogrožena. Na vprašanje, ali ima vlada dokaze, da je prišlo do odtujevanja lastnine v novinarskih hišah, pa je odvrnil, da jih nima. ● C. Zaplotnik

Novi mandatar vlade v senci je Emil Milan Pintar

Ljubljana, 20. julija - Na petkovi seji so člani centralnega komiteja ZKS - Stranke demokratične prenove s tajnim glasovanjem za mandatarja vlade v senci izvolili Emila Milana Pintarja. Sicer so na seji največ pozornosti posvetili predosnutkom kongresnih dokumentov, t. j. novemu programu in statutu, govora pa je bilo tudi o novem imenu in novih simbolih stranke.

Ob izvolitvi je Emil Milan Pintar dejal, da bo jedro vlade v senci poskušal oblikovati iz predstavnikov vseh opozicijskih strank, predvsem pa bo k sodelovanju povabil tudi strokovnjake. "Senčna" vlada naj ne bi pokrivala vseh resorjev, ki jih ima vlada na oblasti. Delovala bo na posameznih širših področjih v gospodarstvu, v infrastrukturi, na področju javnih služb, posevala pa se bo tudi odnosom med Slovenijo in Jugoslavijo. Tako bo opozicijska vlada štela 15 ljudi, katerih imena bo novi mandatar vlade v senci povedal na novinarski konferenci, ki je predvidena za 24. avgust, na stoti dan vladanja Peterletove vlade.

V pogovoru z novinarji je Emil Milan Pintar še povedal, da se bo o načinu pretoka informacij na relaciji med vlado v senci in vlado na oblasti pogovarjal s Peterletom v začetku avgusta. Drugi dve stranki v opoziciji zaenkrat še nista pokazali prevelikega navdušenja za pristop k "senčni" vladi, čemur je, po besedah Emila Milana Pintarja, kriv strah pred izgubo lastne strankarske identitete, seveda pa med strankami v opoziciji obstajajo tudi precejšnje razlike.

Poleg imenovanja "senčnega" mandatarja so na seji CK ZKS - Stranke demokratične prenove izvolili tudi nova člana predsedstva cekaja Željka Ciglerja iz Celja in Alenko Kovšca iz Kranja, hkrati pa so na njihovo lastno željo razrešili Cirila Baškovića, Tatjano Juratovec in Jožeta Korinška.

Večji del seje so člani cekaja posvetili ocenam in razpravi o predloženih predosnutkih novega programa in statuta. Lev Kreft pa je predstavil tudi predloge za novo ime stranke. Razpravljali so največ simpatij pokazali za ime "Stranka demokratične prenove Slovenije" brez kratic ZKS seveda, mnogim je bilo všeč ime "Demokratična levica Slovenije", le redki pa so se opredeljevali za staro ime Zveza komunistov Slovenije. Predosnutek programa je predstavil Milan Balažič, ki je govoril o programu, napisanem z izhodišč stranke v opoziciji, z razliko od "Evrope zdaj", ki je bila napisana s pozicije stranke na oblasti, kar daje stranki povsem novo identiteto, hkrati pa nakazuje željo po združitvi vseh levih sil v Sloveniji. Borut Pahor je predstavil predosnutek statuta, v katerem bo glavni poudarek na odprtosti stranke in večji možnosti vpliva članov stranke na njeno politiko, zanimivo pa je, da naj bi bile v prihodnje znotraj stranke dovoljene tudi frakcije, katerih usmeritev bo lahko precej različna od uradnih stališč stranke.

Člani CK ZKS-Stranke demokratične prenove so tudi določili, da bo njihov kongres 27. oktobra letos v Novi Gorici. ● Igor Kavčič

Podpis pogodbe o prodaji Iskrine stolpnice Gospodarski banki

Kapital iz zidov v razvoj

Kupnino 95 milijonov nemških mark, ki je bo največ v gotovini, bodo razdelili med 33 Iskrinih podjetij, ki so lastniki stolpnice.

Ljubljana, 19. julija - Danes so v štirinajstem nadstropju Iskrine poslovne centra na Trgu revolucije predstavniki Iskre in Ljubljanske banke - Gospodarske banke podpisali pogodbo o zamenu lastništva nad stolpnico. Iskra je polovico denarja že dobila, preostalega pa bo dobila postopoma do dokončne izselitve, ki bo konec januarja prihodnje leto.

Iskra bo večino kupnine dobila v gotovini, saj njeni dolgovni banki znašajo le manjši del dobljene vsote. Prodaja je del kratkoročnega načrta, ki bo zagotovil dolgoročno prestrukturiranje Iskrinih podjetij. To poslovno potezo sta v pogovoru z novinarji, ki je sledil podpisu pogodbe, predstavnik podpisnikov pojasnila s primerjavo z zahodnim gospodarstvom. Tam je tak ukrep nekaj povsem normalnega tudi za uspešno podjetje, kadar zaide v težave, in se rešuje s prelivom kapitala iz zidov v tekoče poslovanje in razvoj. Na ta način tudi Iskra le uporablja lastne rezerve, saj doslej menda ni dobila nobenega denarja od zunaj in se rešuje sama. Ceno objekta so določili s trifaznim postopkom: po oceni nevtralne institucije so izračunali šerento, ki temelji na pomembnosti lokacije v središču mesta, dokončni znesek pa so določili na pogajanjih. Ponudbo v višini 90 milijonov nemških mark so dobili tudi od nekega konzorcija iz tujine, a so se odločili za ugodnejšo domačo. Ob tem so izrazili tudi zadovoljstvo, da je stolpnica ostala v domačih rokah.

Iskrin poslovni team se iz stolpnice seli na Kotnikovo 11, Iskra Commerce, ki je zasedala skoraj polovico prostorov, pa v Iskrino podjetje Vega. S tem bo samo Iskra Commerce letno prihranila okrog štiri milijone nemških mark. Velik prihranek pri stroških in močno olajšanje poslovanja pa pomeni nakup stolpnice za Ljubljansko banko - Gospodarsko banko, ki bo tako prvič po devetnajstih letih spravila vse skupne službe pod isto streho. Zdjaj so razkrojili na enajstih lokacijah in pred nakupom stolpnice so nameravali graditi lastno poslovno hišo, ki pa vendarle ne bi zadovoljila potreb. Graditi zdaj seveda ne nameravajo več. Vse po selitvi izpraznjene prostore bodo prodali ali zamenjali, razliko med kupnino Iskre in izkupičkom od prodaje pa si bodo samo s prihrankom pri poslovanju na eni lokaciji povrnili v petih do sedmih letih. ● T. Jurjevec

OBVESTILO

NEODVISNOST - ZNSS, ki se je po sklepu Konferenc z dne 12. 7. 1990 preimenovala v NEODVISNOST - KONFEDERACIJO NOVIH SINDIKATOV SLOVENIJE, sporoča vsem članom in bodočim članom, da je njen novi sedež na Komenskega 7, 61000 LJUBLJANA, tel.: (061) 310-044, int. 259, telefaks (061) 313-065. Uradne ure: PON. - PET. od 9. - 12. ure. Številka žiro računa za nakazovanje članarine: 50101-678-66573.

VSEM ČLANOM ZELIMO PRIJETNE POČITNICE!
NEODVISNOST - KNSS Predsednik France Tomšič

Poslanska vprašanja, pobude, predlogi...

Marcel Stefančič (Slovenska kmečka zveza) je predlagal, da naj bi Slovenija pripravila svoj zakon o zadružništvu. Tomaz Pavšič (Demos) je dal pobudo, da naj bi bili večkratni darovalci krvi deležni olajšav pri participacijah za zdravstvo. Miran Potrč (ZKS-SDP) je ob primeru Francke Strmole-Hlastec vprašal, kako si predsedstvo in izvršni svet skupščine predstavljata delo sodišč, če strokovno, pravno in moralno neoporečno delo ni več glavni argument. Bogomir Vaupotič (ZSMS-Liberalna stranka) je predsedniku izvršnega sveta Lojzetu Peterlu zastavil vprašanje, ali je res, da se je ob nedavnem obisku v ZDA zahvaljeval rojakom za finančno pomoč; zanima pa ga tudi, kolikšna je bila pomoč ter kdo je porabil denar in za kaj. Slavko Dragovan (Demos) zahteva primerjalne podatke o tem, kakšna je bila po slovenskih pokrajinah obolevnost za rakom pred delovanjem jedrske elektrarne v Krškem in kakšna je zdaj. Vitomir Gros (Liberalna stranka) se je med drugim zavzel za uvedbo novih registrskih tablic. Ivan Žampa (Slovenska kmečka zveza) je predlagal, da naj bi vlada rešila problem sečnje v cerkvenih gozdovih. Cerkev namreč hoče biti lastnik teh gozdov, dohodek od lesa pa naj bi namenjala za duhovnike, za njihove pokojnine in za druge cerkvene potrebe.

Nepričakovana priložnost za razvoj Brda

Nedavno so se pri nas mudili premožni poslovneži z bližnjega vzhoda, ki želijo vlagati v slovensko gospodarstvo. Med obiskom so bivali na Brdu pri Kranju in, kot kaže, zaslutili velike možnosti, ki bi se odprle z razvojem tega kompleksa. V okviru svojih poizvedovanj so se posebej zanimali za možno vlaganje v posodobitev in razvoj Brda kot turističnega objekta. Zainteresirani so za ustanovitev mešane družbe z domačimi partnerji, v kateri bi imeli dovoljen 49 odstotni delež, denar pa naj bi omogočil obnovo obstoječega hotela in graditev novega, izgradnjo igrišča za golf in enajstih teniških igrišč. Brdo bi poleg tega lahko postalo tudi okolje za dva nova filmska studia, ki bi zapolnila vrzel, ki bo nastala z zaprtjem ljubljanskega studia Viba-filma.

"Na Brdu vidimo edino rešitev za nadaljnje obstojanje Brda v vlaganju, saj s sedanjimi 140 posteljami kompleksa ne moremo vzdrževati. Za posel smo seveda zainteresirani, a čakamo na odločitve slovenske vlade, saj je Brdo še vedno v njeni lasti," je povedal Bojan Kopač, direktor gostinstva in turizma na Brdu. Pravi, da se je v zadnjih dveh letih pokazala precejšnja potreba po organiziranju večjih konferenc prav na Brdu, a s sedanjimi kapacitetami lahko za silo omogočijo delo le skupini 220 udeležencev. Če bi na Brdu zgradili dva filmska studia, bi bila ena od obeh dvoran večnamenska in bi jo v času, ko v njej ne bi snemali, lahko uporabili v take namene. Tudi mesto Kranj nima za kulturne prireditve nobene primerne večje prostora. Turistični razvoj Brda ne bi

pomenil samo njegove eksistence, ampak številne turistične, kulturne in rekreacijske možnosti tako za Kranj, kot tudi za ostalo Slovenijo.

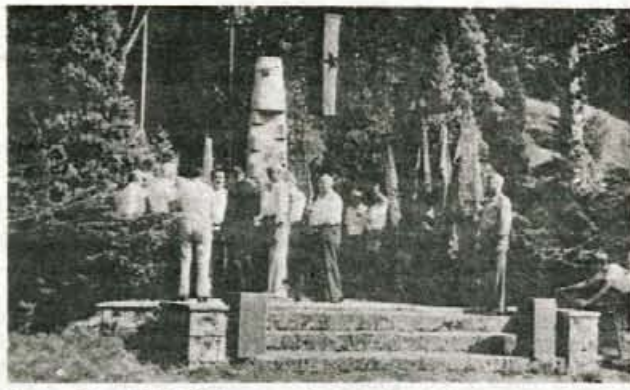
Tuji investitorji so postavili za odločitev dovolj dolg rok, do katerega so pripravljene čakati. Zdjaj je na potezi sloven-

ska vlada, ki je v ta namen oblikovala posebno komisijo. Ali je moč pričakovati hitro in pozitivno odločitev glede na še nerazrešena vprašanja v zvezi s tujimi vlaganji in seveda glede na veliko nejasnosti okrog samega Brda, pa je žal naš in ne investitorjev problem.

● T. Jurjevec

Manjša industrijska proizvodnja

Gorenjska industrijska proizvodnja je bila po podatkih statističnega zavoda v prvih petih mesecih letošnjega leta za 14 odstotkov manjša glede na enako lansko obdobje. Maja je glede na april nazadovala za 8,3 odstotka, a le v jesiški in kranjski občini, v tržiški pa je celo za desetinko odstotka narasla. Po številkah sočede ima največje težave kranjsko gospodarstvo, saj beleži v primerjavi s lanskimi prvimi petimi meseci kar 17,9 odstotno zmanjšanje, najmanjše pa tržiško, kjer je zmanjšanje le 10 odstotkov. V primerjavi z aprilom je za razliko od padca v drugih panogah industrijska proizvodnja narasla v kemični, lesarski, obutveni in živilski industriji. ● T. J.



Praznik v KS Kokra

Razumni svet nam dopoveduje

Kokra, 22. julija - V nedeljo dopoldne so se na svečanosti pri spomeniku v krajevni skupnosti Kokra v kranjski občini ob praznovanju krajevnega praznika spomnili tistega tragičnega dogodka 20. julija pred 48 leti, ko je bilo iz Kokre odpeljanih 29 žensk in otrok, 13 vaščanov pa ubitih.



dr. Avguštin Lah

"Tu smo že davno opravili spravo. Svoboda nam jo je ponudila. Pokopani so mrtvi in mi smo živeli s spomini na njih, živeli z delom, s poštenjem, z ljubeznijo, z upanjem in z našo vero," je v pozdravnem govoru poudaril predsednik sveta krajevnih skupnosti Jože Rezman, in se je v imenu krajevnih skupnosti, ki ohranja svoj praznik, zahvalil skupnosti borcev Kokrškega odreda za venec in delegaciji karavle Kokrški odred z Jezerskega vrha ter praporščakom. Slavnostni govornik na proslavi pri spomeniku pa je bil tudi letos častni krajan Kokre dr. Avguštin Lah.

"Zdaj se učimo demokracije v večstrankarskem sistemu. Toda živimo lahko le od tega, kar ustvarimo. Spreminjamo politiko, poti k ciljem, ob še večji zavzetosti ljudi. Ostajamo pa v isti skupnosti isti Slovenci in z nami še drugi državljanji. Gradimo lahko le na tem, kar že imamo. Še vedno pa smo tudi v Jugoslaviji, za katero smo se borili, saj so jo tuji, odkar obstaja, želeli razkosati. Obenem pa nam ves razumni svet dopoveduje, naj si jo ohranimo, le notranje naj jo demokratično uredimo in zagotovimo enakopravnost in suverenost vseh republik. Gradimo z našimi močmi in znanjem, sprejemamo pa tuje izkušnje in vrednote... Druga nemirnost pa je v Jugoslaviji. Skupnost združenih narodov in republik ni več skupnost. Je kakor stara zgradba, v kateri živi šest neslojnih sosedov. Eni bi celo radi podrli vmesno steno in razširili stanovanje na račun drugih. Nekaj jih je za to, da bi ob mesecu vsi zložili dohodke skupaj in bi tako tisti, ki imajo premalo, le še nekaj dobili. Vsi pa bi radi, da jim družba pomaga pri urejanju stanovanja, nihče pa ne bi rad pospravljaj stopnišča, dvorišča in okolice. Naš resnični položaj je precej podoben taki hiši..."

Na slovesnosti, ki so se je tudi tokrat udeležili domačini in gostje, so v kulturnem programu zapeli pevci Društva upokojencev Kranj pod vodstvom Venclja Sedeja, v besedi in rimi pa sta program obogatila Anka Bolka in Zvone Založnik. ● A. Z.

Gasilska šaljiva pošta

Kranj, 23. julija - V domu upokojencev bodo upokojeni gasilci prvič priredili gasilsko šaljivo pošto in sicer 19. avgusta ob 18. uri. Vse mize na vrtu in po lokalno bodo označene z imeni gasilskih društev ter z letnicami ustanovitve teh društev. Pošto od zbiralnega mesta do miz bo raznašal pismonoša. Gasilke in gasilce ter druge vabimo, da si ogledajo to šaljivo gasilsko prireditev, saj so tako nekaj prirejali naši predniki. Ne bo manjkalo tudi vesele muzike. Zaželeno so uniforme. ● I. Petrič



Teniški tečaji in turnirji v Preddvoru - Pred dobrim letom dni so pri hotelu Bor v Preddvoru odprli tri nova teniška igrišča in ob njih manjšo brunarico z bifejem. Igrišča oziroma poslovanje in tudi organizacijo različnih turnirjev ter tečajev ima na skrbi Jure Bavdek. Pravi, da so igrišča dobro obiskana. Največji obisk je popoldne, predvsem pa ob koncu tedna in ob nedeljah, ko pridejo ljubitelji tenisa (vseh starosti) iz različnih krajev; največ jih je iz Ljubljane, Kranja, Tržiča... Lani so na igriščih organizirali pet tečajev, letos pa že šest in nekaj turnirjev. Tudi v teh dneh so na programu tovrstni tečaji. Prihodnji mesec pa bodo organizirali tudi tečaj za otroke stare 5 in 6 let. Vse tečaje v Preddvoru vodi Uroš Pivk iz Kranja. Sicer pa so teniška igrišča (plexipave) odprta vsak dan od 8. do 21. ure. Če kakšen mesec načrtujejo tudi razsvetljava. Jure Bavdek tudi svetuje, da si ljubitelji tenisa ure, ko bi radi igrali, rezervirajo po telefonu na številko 45-080. Po telefonu pa se lahko prijavi tudi za začetni ali nadaljevalni tečaj ali za rekreacijski turnir. - A. Z.

V krajevni skupnosti Žirovnica so praznovali

Ceste asfaltirane, v vsaki hiši telefon

Žirovnica, 23. julija - V Krajevni skupnosti so, razen v Vrbi, asfaltirali vse ceste in napeljali telefonsko omrežje. Še nekaj manjših komunalnih problemov. Prostovoljno delo in prispevki pri ureditvi Ajdna. Kako ponuditi Ajdno, kjer so raziskovalna dela zaključena?

V krajevni skupnosti Žirovnica so pred kratkim s številnimi prireditvami praznovali svoj krajevni praznik. Krajevna skupnost Žirovnica velja za eno najbolj urejenih krajevnih skupnosti, saj so se člani sveta in skupščine dolga leta trudili, da so se postopoma razreševali vsi krajevni problemi. O tem smo se pogovarjali s predsednikom sveta krajevnih skupnosti Francem Vičarjem, športnim in kulturnim delavcem Francem Legatom, arheologom Janezom Metercem in Mirom Feldinom, predsednikom odbora za obnovo Čopove domačije.

V krajevni skupnosti Žirovnica, ki obsega deset naselij, so lani obnovili kanalizacijski zbiralnik pod TVD Partizanom in meteorne vode na Bregu, asfaltirali makadamske ceste po naseljih Moste, Zabreznica in namestili varovalne ograje ob cesti Rodine - Hraše. Dogradili so tudi dve mrliški vežici na Breznici, krajevna skupnost pa je sodelovala tudi pri obnovi dvorane DPD Svoboda na Breznici.

V vseh hišah so telefoni

Med nalogami, ki jih imajo v planu komunalnih del za leto, je kanalizacijsko omrežje, ko naj bi kanalizacijo uredili na Honovi njivi na Rodinah, dokončali dela na kanalizaciji za meteorne vode v Zabreznici in pripravili dokumentacijo za izgradnjo kolektorja v krajevni skupnosti Žirovnica skupaj z občino Radovljica. Čaka jih tudi ureditev divjega odlagališča v Piškovcih in zamenjava nekaj kontejnerjev, izdelava študije za razširitev pokopališča na Breznici in ureditev parkirišča pri mrliški vežici, ureditev prodajalne plina na Rodinah in zamenjava sedanje telefonske centrale za večjo. Popraviti bo tudi treba nekaj makadamskih cest, obnoviti opor-

ni zid med naseljem Breznica - Doslovče in popraviti poškodovani asfalt. Javno razsvetljava pričakujejo na Breznici, v novem naselju v Zabreznici in v novem naselju v Mostah in Završnici. V naseljih pa naj bi avtobusna postajališča pokrili.

V krajevni skupnosti so vse ceste asfaltirane, z izjemo Vrbe, kjer so najprej računali na obvoznico, zato so dela zastala. Z dolgoletno prizadevno akcijo jim je uspelo, da so se na telefonsko omrežje priključili vsi interesi in imajo tako v vseh naseljih 1.030 priključkov in so vsaj po telefonu že dosegli evropske standarde.

Glenca je vedno bolj urejena

Osnovna šola v Žirovnici je pred leti začela z akcijo zbiranja denarja za obnovo rojstne hiše Matije Čopa. Denar za obnovo so prispevali slovenski šolarji. Ko so pripravljali projekte za ureditev, so se domeni, da stari del hiše ostane in se ga obnovi. V Čopovi hiši naj bi bila knjižnica, spominska soba Matije Čopa in čitalnica, kjer naj bi prirejali manjše kulturne prireditve.

V okviru krajevnih skupnosti deluje gradbeni odbor za obnovo domačije, ki pa se bo obnavljala tako, kot bo na razpolago denarja. Doslej je prispevala kulturna skupnost Jesenice, za dosedanja dela pa je šlo največ denarja, ki ga je prispevala šolska mladina. Domačijo naj bi vsaj do jeseni prekrili z novo streho, uredili kanalizacijo ter poslopje ustrezno zavarovali.

V krajevni skupnosti so izredno prizadevni mladi športniki, ki so v Glenca že zgradili tri plastične skakalnice - 12 metrov, 20 metrov in 30 metrov. Dobili so tudi dovoljenje za izgradnjo manjše hišice, kjer naj bi imeli skladišče, garderobo, kopalnico in klubске prostore. Pod skakalnicami



Franc Vičar, predsednik sveta krajevnih skupnosti



Franc Legat, športni in kulturni delavec



Miro Feldin, predsednik odbora za obnovo Čopove domačije



Janez Meterc, arheolog

mi so na igrišču že postavili sedem igral za otroke, tako da sem radi prihajajo otroci iz vrtca. Igrišče pa bodo še naprej uredili, nimajo pa denarja za nasutje, za prst. Pravijo, da jim jeseniška cestno komunalna skupnost ni naklonjena. Igrišče so večinoma zgradili s prostovoljnimi, udarniškim delom in prostovoljnimi prispevki krajanov in delovnih organizacij. Športno igrišče, čeprav manjše, so s prostovoljnimi delom zgradili tudi na Rodinah, kjer imajo balinišče, prostor za košarkarsko igro, otroška igrišča.

Kako predstaviti Ajdno?

Na Ajdni se bodo po 1. avgustu zaključila raziskovalna in obnovitvena dela, ki so trajala pod strokovnim vodstvom Gorenjskega muzeja vse od leta 1986. Letos so

strokovnjaki, ki so delali na Ajdni, najdišče na Ajdni primerno pokrili in zavarovali. Še prej pa opravili temeljito očiščevalno delovno akcijo. Raziskovanje, izkopavanje, akcijo obnove in zaščite je vodil Milan Sagadin iz Gorenjskega muzeja.

Izkopavanje na Ajdni je torej zaključeno. Takoj se utemeljeno postavlja vprašanje, kako naj bi Ajdno ustrezno predstavljali zainteresirani javnosti, šolski mladini in tudi turistom. V Žirovnici menijo, da bi bilo najbolj primerno, ko bi jo vključili v zanimivo Pot kulturne dediščine, obenem pa bi morali poskrbeti, da za Ajdno zvedo tudi turistični delavci tako na Bledu, Bohinju in v Kranjski Gori. Vsekakor bi moral biti ta izjemni zgodovinski spomenik tudi v turističnih proskpektih. Nedopustno bi bilo, da se zdaj, ko so dela zaključena, kar pozabi... ● D. Sedej

Na Pristavi je zabavno

Jesenice, 23. julija - Planinsko društvo Javornik - Koroška Bela je za deset let oddalo v najem Pristavo Marjanu Janu z Jesenic. Pikniki, šaljive igre za otroke, narodnozabavni ansambli. Pristava bo temeljito obnovljena.



Marjan Jan, oskrbnik Pristave

Pristava v Javorniških Rovtih nad Jesenicami je letos julija dobila novega oskrbnika. Planinsko društvo je dalo lepo Pristavo »v roke« Marjanu Janu z Jesenic, ki se je odločil, da bo Pristavo temeljito obnovil.

»Najprej sem moral temeljito urediti spodnje prostore, nadaljeval pa bom še z ureditvijo zgornjih prostorov, kjer so ležišča,« pravi zasebnik Marjan Jan. »Prizadeval si bom tudi, da bo na Pristavi zabavno in veselo, saj je Javorniški Rovt ob lepem vremenu tradicionalno shajališče domačinov in okoličanov. Rad pa bi lepote tega kraja predstavil tudi širše, turistom in izletnikom po naši Gorenjski.«

V tem lepem vremenu se ob koncu tedna na Pristavi še vedno kaj dogaja. Vsako soboto popoldne igra za veselo razpoloženje in za ples narodnozabavni ansambel, Marjan Jan pa je poskrbel tudi za najmlajše, za otroke in jim pripravil piknik z nagradnimi in šaljivimi igrami.

Namerava pa zasloviti tudi po hitri in solidni postrežbi ter dobri kuhinji. Tako se pri njem že da dobro in poceni jesti: konjski golaž 25 dinarjev, kilogram krače 65 dinarjev, kompletna kosila le 40 dinarjev! Tudi pijača za oddaljeno Pristavo ni draga, saj je, denimo, pivo 11 dinarjev. Ugodne cene veljajo tudi za zaključne družbe in skupine, ki se lahko napovedo na telefonsko številko 83 - 977.

Na Pristavi, kamor rade zahajajo družine z otroki, je za najmlajše že postavil nekaj igral. Pripravlja pa se tudi na zimo, kjer naj bi za Pristavo, kjer je smučišče, stala tudi manjša vlečnica. ● D. S.

Planšarska noč na Jezerskem

Jezersko - V soboto je bilo na Jezerskem živahno vse popoldne pa tja pozno v noč. Turistično, Prosvetno in Gasilsko društvo Jezersko so pod pokroviteljstvom Živil iz Kranja pripravili tradicionalno prireditev pod naslovom Planšarska noč.

Že od 13. ure so obiskovalci uživali ob nastopu otroške folklorne skupine Jagodic iz Vodovelja, Romana Kranjčar je s seboj pripeljal Bolhabend, prikazali pa so se tudi Bedanec, Kosobrin in Pehta.



Bedanec

Na odru se je vrtela folklorna skupina Lipa iz Kokrice, odmeval je tudi zvok citer Vide Učakar in glas kvarteta Smrtnikovih fantov z Jezerskega. Obiskovalci so prisluhnili še ansamblu in duu z Bleda. Ob glasnih »oooh« so strmeli v Evo Maurer, edino Jugoslovanko s končano otroško akademijo v Moskvi, ki je izvajala artistski točki. Da je bilo izpovedovanje ljubezni večsah kaj naporna zadeva, so v kratki igri prikazali člani kulturno-umetniškega društva Jezersko. Ko je Anže po »lojtrici« splezal k svoji Mojci na balkon in ko ga je kasneje zalotil njen oče, se balkon sicer ni podrli, ni pa dosti manjkalo, da bi se, ko se je razlegel glasen »bum« na jezeru. Razneslo je eno od gorečih palic. Ognjemet je predstavil vrhunec prireditve. Jezero so preletavale pisane rakete, v dno jezera pa so bile zabite palice, ki so žarele s čudovito svetlobo. Ognjemet je bil prava paša za oči, ne pa tudi za ušesa. Če so Avstrijci ob tem hrupu poostriili varnostne ukrepe na meji, ne vemo. Očitno pa oglušujoče grmenje nikomur ni razparalo ušes, saj so se po ognjemetu obiskovalci zavrteli ob zvokih polk in valčkov.

Suzana Adžič in Tanja Gričar

Kako živimo?

Polovica otepa revščino

V štirih letih se je materialni položaj slovenskih družin hudo poslabšal, za več kot tretjino. Kar polovica gospodinjstev lahko pokriva le minimalne življenjske stroške.

Pred leti so na Inštitutu za ekonomske raziskave začeli z analizo življenjskih stroškov. T.i. Šumijeva analiza (po avtorju dr. Janezu Šumiju) po podatkih iz letošnjega aprila kaže, da le še 17 odstotkov slovenskih gospodinjstev zmore povprečne življenjske stroške, več kot polovica pa le še minimalne, medtem ko je desetina prebivalstva dobesedno na socialnem dnu, saj si ne more privoščiti niti najnujnejšega.

Pred nekaj leti, ko so prvi podatki iz analize življenjskih stroškov začeli odstirati lice naše revščine, je bilo o analizi slišati veliko kritike, češ da so življenjski stroški izračunani previsoko. Pa se je izkazalo, da so potrošno košarico, dokaj optimalno napolnili, primerjaje z družinskimi kje drugje v Evropi celo skrom-

no. Analiza je motila, ker je kazala podoben revščino v času, ko je bilo bogokletno uporabiti celo to besedo. Kot da je ogledalo krivo grdemu obrazu! In kakšen je danes ta grdi obraz revščine: kot trdi dr. Šumi, bi morala biti aprila dva dohodka v družini za dve tretjini višja od povprečnih, da bi zadoščala za pokritje

povprečnih potreb tričlanske družine. Tako pa si pri nas niti petina gospodinjstev ne more privoščiti povprečnih življenjskih razmer. Še huje, 53 odstotkov družin je sposobno s svojimi prejemki pokriti zgolj minimalne življenjske stroške. Analiza pa računa tudi tretjo, najnižjo raven zadovoljevanja potreb družine, in sicer najnujnejše življenjske stroške. Te skuša pokrivati deset odstotkov slovenskih gospodinjstev.

Šumijeva analiza nam dvakrat letno, aprila in novembra, postreže s takimi (ali po-

dobnimi) podatki - ti so iz leta v leto bolj zaskrbljujoči. Kako več kot polovica ljudi sploh povezuje konec s koncem, kako so kos naraščajočim življenjskim stroškom ob velikih prenikih dohodkih? Iz lastnih izkušenj vemo, čemu smo se pripravili (ali prisiljeni) najprej odreči, ko na vrata potka kriza. Namesto cvetja na vrtovih gojimo zelenjavo, otroci nosijo oblačila drug za drugim, gospodinjje same šivajo in pletejo za družino, redne dohodke pa dopolnjujejo priložnostni zasluzki ali socialne pomoči. ● D. Z. Žlebir

POMISEL

Palica na bolnikovem hrbtu

Odkar se (resda s pesom, pa vendarle) pobliže poznam z našim zdravstvenim sistemom, imam med njegovimi ključnimi ljudmi večidel opraviti z nepopravljivi pesimisti. V cikličnih zaporedjih, katerih zakonitosti mi ne uspe razvozlati, mračno vedežujejo polom zdravstva. Doslej se črne prerokbe niso uresničile, tik pred zdajci se je vselej našel denar, ki je pokrpal rane v zdravstvenem proračunu in bolniki še vedeli niso, da so ljudje v belem zdravstvu držali svečo.

Nova vlada je denar za zdravstvo bistveno zmanjšala, kar je zanj nova prisila k racionalizaciji. Nekaj jih je namreč zdravstvo že dalo skozi, če naj verjamemo tamkaj zaposlenim, ki tožijo o plačah, pomanjkanju denarja za funkcioniranje dejavnosti, o prastarih aparaturoh. Navadni smrtniki teh tegob zaenkrat še nismo plačali s svojo kožo. Pri zobozdravniku čakamo enako dolgo kot vselej, ne kratijo nam ležanja v bolnišnicah, z zdravili se oskrbujemo tako kot vedno, za vse to pa plačamo enkrat višji, drugi nižji simbolični znesek, z ubožnim listom pa nikakršnega. Zdravnik nam je sorazmerno dostopen, bolnišnica tudi, če kajpada nimamo drznejših želja po ljubljanski kliniki namesto po domači gorenjski bolnišnici, zdravilišče že manj, na obisk pri specialistu je že od nekdaj treba čakati nekaj tednov ali mesecev. Kakor po eni strani »uporabniki« zdravstva nimamo neprijetnega občutka, da nam v zdravstvu ravno strežejo po življenju, ga po drugi nimamo, da nam prav razkošno strežejo z zdravstvenimi storitvami. Iz gospodarstva in oblastnih krogov je bilo zadnja leta namreč slišati ravno očitke, da je zdravstvo prazno. Najbrž so s tem mislili izgradnjo bolnišnic v vsaki zakotni občini, ali pa vseobsegajoči nacionalni zdravstveni program, kjer so vse zdravstvene storitve dostopne vsakomur za simbolično ceno, ali pa armada osebja v belih haljah, ki streže mogočnemu zdravstvenemu mastodontu, ali pa organizacijsko razvejano mrežo zdravstvenih ustanov. Ne zdi se mi namreč razkošje, če ima regionalna bolnišnica domala polnoletni inkubator, ali če čakalna doba za zdravljenje zob traja več let, ali če pediater otroku z angino namesto antibiotika predpiše čajček in počitek.

Pravijo torej, da kriza zdravstva pacientom še ni segla do živega. Ko jim bo, se bojim, da bo prva strojila kožo revnim, manj izobraženim in vplivnim, starim, nezaposlenim, ki v zdravstvenih ustanovah že zdaj niso bili kdove kako privilegirani obiskovalci. ● D. Z. Žlebir

VESTI

Vprašanja delavskemu odvetniku

Na straneh našega časopisa že nekaj mesecev prebirate vprašanja o nejasnem položaju delavcev v podjetjih, odkar se je začela uveljavljati nova zakonodaja in je popustil trdnjavi nadzor nad tamkajšnjim dogajanjem. Nanje odgovarja delavski odvetnik, naš sodelavec Mato Gostiša, vodja pravne službe pri kranjskih sindikatih. Bralce vabimo, naj sodelujejo z vprašanji, če so tudi sami naleteli na tovrstne težave na svojem delovnem mestu. Delavski odvetnik bo odgovoril nanje in svetoval, kako do delavske pravice.

Vprašanja nam lahko pošljete pismeno na naslov: Gorenjski glas, Moše Pijadeja 1, Kranj (za delavskega odvetnika), ali nam jih sporočite na telefonski številki 21-860 in 21-835.



SVET BREZ BLEŠČIC

Mama, saj mi nismo revni

Kako grozno je včasih nam novinarjem vdirati v hiše, siliti v ljudi z vprašanji, kako živijo, kako pri treh, štirih otrocih in pri eni ali dveh malih plačah prerinejo do konca meseca. Pa tako radi imamo takšne ankete v časopisu, kajti ljudje jih radi berejo, da ob tegobah in stiskah drugih malce pozabijo na svoje in se tolažijo, saj je drugim tudi hudo, morda še težje, vprašani pa imajo morda občutek, da vendarle niso čisto pozabljeni, da bi morda objava v časopisu le malo hitreje rešila prošnjo za socialno pomoč... Zgodi pa se tudi kaj čisto nepričakovanega.

Mlada družina, trije otroci, dve mali plači, za njimi je že nekaj socialnih pomoči. Na vratih jaz z vprašanji. Sprejmejo me z razumevanjem, češ prav je, da vprašate, kako živimo, kako se borimo iz dneva v dan, kje se še da kaj privarčevati, kje nič več. Razumemo se, kajti draginja stiska vse, enega tako, drugega drugače in če še nismo revni, bomo to prav kmalu. Ne da bi morali prosjati, toda še naprej se bo treba odpovedovati...

Vse bi potekalo po pričakovanih tirnicah, če bi ne bilo otrok. Starejši, visok, slok, urejen, vidi se, da se bavi s športom, se upre. Ne bo se slikal, sploh pa, zakaj naj bi pisali o nas, in ravno o nas! Saj mi vendar nismo revni, drugi so bolj, roteče gleda mamo. Malo mlajši bratec, prav tako urejen fant, kakršnega bi si le želel za sina, potegne z njim. Saj imata ravno tako dobre adidaske, kot fantje v klubu, novi majici, stanovanje imajo lepo, opremljeno, ne sicer tako kot zgornji, ki pohištvo menjajo na nekaj let, toda dostojno, res ni vseh mogočih vazic, pajčkov in skodelic in slik, in so njihove stene bolj gole, toda v tem svojem domu se odlično počutijo brez vse te navlake. In mami si po kosilu še vedno lahko privoščijo cigareto pri kavici in za sestrico se še vedno najde kakšen dinar za kaj lepega. Piškotov res ni velikokrat na mizi, zato so pa slane paličice in kruh je vedno in kaj za namazati tudi. Ne, oni niso revni in k nam ni treba nič hoditi. Jaz bom pa, čim bom lahko, poprijel za prvo honorarno delo, če ne drugega, pa časopise raznašal, da bo za nove adidaske, ko se bodo te strgale, pa za novo bundo tudi.

Ne, res niso revni. Družina, ki ima take otroke, ni in ne bo nikoli revna in jaz jih nikoli več ne bom nadlegovala z nadležnimi vprašanji pod rubriko Svet brez bleščic. Zanje bomo uvedli novo rubriko, tako, kjer bomo predstavljali lepši svet, svet bleščic... ● D. Dolenc

Standard pa še vedno pada...

Lansko leto decembra je ob objavi prvega svežnja ukrepov predsednika vlade, marsikdo upal na izboljšanje socialnih razmer. Po zadnjih podatkih se je v zadnjih nekaj letih gmotni položaj slovenskih družin poslabšal in že več kot polovica ljudi živi pod robom socialnega minimuma. Stroški za tričlansko družino so v prvih treh mesecih letošnjega leta narasli za okoli 35 odstotkov. Raziskave ekonomistov kažejo na to, da je le 17 odstotkov družin s svojimi sredstvi uspelo pokriti povprečne življenjske stroške, minimalne pa lahko pokriva le 53 odstotkov gospodinjstev.

In kaj so nam glede tega, kako preživijo v teh kriznih časih, povedali mimoidoči v Kranju:



NATAŠA NARDONI: Zaenkrat sem s plačo še kar zadovoljna, čeprav se je treba odrekati kar velikim stvarim, vendar kljub temu še se bomo pa letos le morali odreči. Razmere resnično niso rožnate,

kar nekako živimo. Zaenkrat nam od ust še ni treba odgovarati, morju vendar upam, da bo v prihodnje boljše.

MARLENA GAŠPERŠIČ: Kljub temu da imava z možem oba pokojnino, resnično živiva na robu pre-



pada, še posebno sedaj, ko so se toliko povečale stanarine. Nekoliko se odpoveva pri hrani, da ostane nekaj več za zdravlila, zdravnika, zobozdravnika; največ denarja daja za zdravstvo.

FRANC SVOLJŠAK: Naša družina



še pa še shaja. Sem upokojenec in oba z ženo imava pokojnino, hči pa je že samostojna. Imamo svojo hišo. Že od vsega začetka smo navajeni živeti skromno, ko pa je najbolj zaškripalo, smo se seveda najprej odpovedali morju. Mislim, da se bodo stvari izboljšale, ko bodo ljudje pričeli bolj vestno delati in postali bolj gospodarni.

MARIJA BAUMAN: Da preživimo, se moramo v družini odpovedati kar nekaterim stvarim. Druga-



če pa še kar gre. Če človek pridno dela, kar zmore. Privarčujemo tudi tako, da ponosimo že nekoliko obrabljene čevlje, kavbojke in druga oblačila. Tudi morju se nam letos še ni bilo treba odpovedati.

MARA ČERNILEC: Za preživetje se je treba odpovedovati kar velikim stvarim. Mislim, da ljudje v glavnem dajejo vse dohodke za hrano in stanovanje. Tudi če pogledamo v trgovine, je promet vse manjši. Zaposlena sem v šolstvu, in kljub temu da pravijo, da so v družbenih dejavnostih še rezerve, vendar to ne bo popolnoma držalo. Za plače se



denar še najde, kako pa bo z ostalimi potrebami za šolo pa ne vem.

FRANCE iz Kranja: Sedanja kriza bolj ali manj prizadeva vsakega od nas. Zategovanje pasu me ne vem kako ne prizadeva, kajti odvisno je,



kako je človek navajen živeti. Moja generacija je še iz časa takoj po vojni navajena zategovati pas in sedaj to samo še nadaljujemo, seveda pa je bil vmes tudi čas, ko nam tega ni bilo treba. Časi se spreminjajo. ● M. Cesnik, foto: G. Šinik

Končana krvodajalska akcija v Škofji Loki Vsak deseti Ločan je krvodajalec

Škofja Loka, 20. julija - V Žireh, Gorenji vasi, Škofji Loki in Zeleznikih so sredi julija končali krvodajalsko akcijo, začeto zadnje junijske dni. Prišlo je 3118 krvodajalcev, v Škofji Loki prvič več kot tisoč. Sekretarka škofjeloškega Rdečega križa MARJETA ŽAGAR: uspeh z vidika zbrane krvi, v organizacijskem smislu pa bi bile lahko marsikaj boljše.

Škofjeloška krvodajalska akcija je še taka, kakršne pomnijo krvodajalci iz preteklosti. Na terenu (v našem primeru v vaških šolskih poslopjih) obišče domačine mobilna služba Zavoda za transfuzijo krvi, krvodajalcem je to bližje, bolj domačno, čemur je moč pripisati tudi uspeh pravkar minule akcije. Ob lanski je darovalo kri 2598 ljudi, letos pa kar 520 več.

Skupaj z dvodnevno zimsko krvodajalsko akcijo in aprilsko v loški srednji šoli, ima občina letos 4032 krvodajalcev, kar predstavlja več kot desetino prebivalstva te občine. Slovensko povprečje je daleč pod tem

- 5,5 do 5,7 odstotka. Kot pravi Marjeta Žagar, je v nekaterih tovarnah domala tretjina delavcev krvodajalcev, ena takih je Iskra iz Zeleznikov.

Sicer je tokrat v Zeleznikih dalo kri 999 krvodajalcev, v Škofji Loki 1263, v Gorenji vasi 306 in v Žireh 550. Kaže, da se skrbno in vztrajno delo z ljudmi Rdečemu križu bogato obrestuje. Kdove kaj je bolj odločilno, vsakoletno srečanje krvodajalcev in aktivistov RK, letos po novem dvodnevni dopust za krvodajalce (v vseh tovarnah ni bilo mogoče uveljaviti z zakonom določene pravice), izobraževalno delo s po-

RK Slovenije nameni loškemu za krvodajalsko akcijo 60 din na liter darovane krvi. To je tako malo, da ne zadošča niti za večerjo krvodajalcu, ko ga jeseni povabijo na slovesno srečanje. Zato so si lani pomagali s srečelovom.

verjeniki, ki so jih pred akcijo povabili na Zavod za transfuzijo v Ljubljano, ali pa kaj drugega. Kakorkoli že, upamo, da letošnjih darovalcev krvi od prihodnje ne bodo odvrnili letošnji organizacijski spodrslijaji. Marjeta Žagar pravi, da so se sicer potrudili, vendar bi potrebovali več sodelovanja tovarn. Prihodnje leto bi radi krvodajalce bolj sistematično porazdelili po urah, da ne bi prihajalo do gneče in čakanja kot letos. Zlasti dnevi ob koncu tedna so privabili toliko krvo-

V predsedstvu občinske organizacije RK v Škofji Loki nasprotujejo predlogu, da bi krvodajalce, ki so nad petnajstkrat darovali kri, oprostili določil k zdravstvenim storitvam. Trdijo, da potem krvodajalstvo ne bi bilo več prostovoljno. Po drugi strani pa ni interes RK graditi na krvodajalcih rekorderjih, temveč spodbujati prebivalstvo, da bi vsak zdrav človek dvakrat v življenju dal kri.

dajalcev, da jih osebje iz zavoda za transfuzijo krvi za sedmi-mi mizami ni zmoglo do konca delovnika. ● D. Z. Žlebir

PREJELI SMO

Pojasnilo PTT podjetja Kranja na članek, objavljen 6. 7. 1990

V časopisnem članku, objavljenem v Gorenjskem glasu dne 6. junija 1990, »Telefonija najtrši oreh«, je iz razgovora novinarka H. Jelovčan s predstavnikoma krajevne skupnosti Besnica zapisana tudi trditve, ki je s stališča PTT podjetja Kranj netočna. Zato želimo s kratkimi informacijami objektivno pojasniti omenjeno situacijo.

Zapisano je, da je bila prvotna predračunska vrednost investicije točno določena in da je zatem PTT podjetje Kranj to vrednost znatno povečalo, kar imenujejo izigravanje z naše strani.

Da ne bi bilo nesporazumov, navajamo, da smo v razgovoru s predstavnikoma krajevne skupnosti Besnica o načrtovani investiciji na njihovo željo OCENILI vrednost investicije. V prvi fazi razgovorov v začetku lanskega leta, ko so bila velika inflacijska gibanja, smo poudarili, da bo dejanska vrednost investicije razvidna šele iz pridobljenih ponudb dobaviteljev opreme in izvajalcev del oziroma iz ustrezne investicijsko-tehnične dokumentacije.

Na osnovi podpisanega Dogovora o skupnih aktivnostih za povečanje kapacitet je PTT podjetje Kranj pričelo z izvajanjem dogovorjenih aktivnosti, od katerih je že realizirana nabava opreme nove avtomatske telefonske centrale (ATC) in pridobitev projekta za gradnjo osnovnega telefonskega omrežja, v teku pa so priprave za adaptacijo prostorov nove ATC in montažo opreme ATC.

Projekt gradnje osnovnega telefonskega omrežja, ki ga je izdelala projektna organizacija, je bil projektiran na osnovi podatkov o novih interesih za telefonski priključek, pregledu obstoječega stanja in ogledu predvidene trase osnovnega telefonskega omrežja. Izdelani projekt vsebuje podatke o potrebnem materialu in popis del, na osnovi česar je tudi prikazana višina potrebnih sredstev za izvedbo osnovnega telefonskega omrežja, po cenah na dan izdelave projekta.

Iz zgoraj navedenega je razvidno, da PTT podjetje Kranj ne

izigrava, ne zavaja bodočih naročnikov z napačnimi podatki in ne draži vrednosti investicije, kot je navedeno v omenjenem članku.

Želimo, da v prihodnje med PTT podjetjem Kranj in krajevno skupnostjo ne bi bilo nepotrebnih nesporazumov ali prehitrih sklepov. Želimo tudi, da bi se nadaljnji potek investicije izvajal usklajeno in medsebojno dogovorjeno, kar je našim skupnim interesom.

PTT PODJETJE KRANJ

Vaške opravljivke

Dne 19. 7. 1990 sem imel priložnost na TV slišati protiargumente, v zvezi s predlogom sodnega sveta, da naj se za sodnika Temeljnega sodišča Kranj, izvoli Vojko Čujevič. Kot glavni televizijski zvezdi sta nastopala novopečena kranjska oblastnika, nadvse spoštovana gospoda Vitomir Gros in Andrej Šter.

Da Vojko Čujevič ni primeren kandidat, je A. Šter utemeljil s svojim hudobnim namenom, s tem, da je kandidat brezrezervno podpiral določeno politiko, ter da obstajajo okoliščine, ki kažejo na to, da je Vojko Čujevič sodelavec SDV. Ker je to nekje slišal, čuti dolžnost, da parlamentu to razodene. Dodatni argument (seveda napačen, saj brez prakse na sodišču ni moč opraviti pravosodnega izpita) je navedel Vitomir Gros, ki je dejal, da Vojko Čujevič ni primeren za sodnika, ker ni dokazov za to, da bi opravljal sodno prakso. Poleg tega je Vitomir Gros, ki se tako ali tako »spozna« na vse, razen na gospodarjenje v lastni obrti, podprl A. Štera, čes da je to njegova moralna dolžnost do volilcev, saj bi, če bi molčal, ne mogel biti več predsednik občine, ker bi se z molkom izneveril volilcem.

Res je škoda, da Vitomir Gros ni molčal. Prvič bi ostal modrijan, drugič pa v skupščini in širši javnosti ne bi izvedeli, kakšnega predsednika občine imamo in bi nam bilo prihranjeno, da se nam sedaj smeje vsa Slovenija. Dokazov za to sicer nimam, imam pa, kot temu pravi Andrej Šter, indicije.

Da je A. Šter hudoben, je to njegova zasebna stvar in stvar tistih revežev, ki bodisi z njim živijo ali pa so mu podrejeni. Andrej Šter pa ima poleg te lastnosti še drugo, ki je mnogo bolj nevarna kot prva, le da je skrita. To je bretšnajdrski kompleks (Bretsch-

neider je v Švejkju policaj, ki si je na manšete zapisoval, kaj so ljudje govorili po gostilnah, nato pa zadeve prenašal pristojnim). A. Šter torej sliši, si zapiše, pravi čvekanju indic in se stem predstavi v republiški skupščini. Torej dragi volilci, ko zagledate Andreja Štera in njegove, vselej za zapisnik pripravljene manšete, zbežite ali pa molčite. Če ima policaj tak kompleks, je hudo, če pa ga ima sekretar za notranje zadeve, je to prava tragedija (Gorenjskemu glasu toplo priporočam, da objavi sliko gospoda kranjskega Bretschneiderja, da se mu bodo volilci vedeli ob pravem času izogniti).

Sta pa oba gospoda s svojimi nastopi pokazala, kakšno demokracijo si v Kranju lahko obetamo. Pravi izraz za njuno početje je demokracija in je pametnemu pod čast spotakniti se ob tovrstne neumnosti. Če gospoda ne bi s pozicije oblasti diskvalificirala človeka zgolj zato, ker se jima nekaj zdi in tonanačin, za katerega sta oba pred volitvami vpila, da je boljševoški. Zadeva bi ostala komična, če pri tem ne bi bil prizadet človek. Danes Vojko Čujevič, jutri dragi bralec ti ali tvoj bližnji. Vse v imenu demokracije. Pri tem pa vemo, da se sistem, kjer so na podlagi indicijev sodili ljudem imenuje stalinizem. V vseh demokratičnih sistemih je za obsodbo potreben dokaz in je zato zahteva poslanec republiški skupščini, saj Andrej Šter postreže ne z domnevmi, ampak z dokazom, upravičena.

Sicer oba oblastnika nista dosegla, kar sta hotela. To je, da skupščina ne bi izvolila Vojko Čujeviča za sodnika. Sta pa dosegla, da se je zadeva odložila. Ker pa se oba, na vso moč sklicujeta na volilce, da mi želimo, da v našem imenu, kot vaški opravljivki nastopata v skupščini, potem sta nam dolžna posredovati dokaze o svojih trditvah. Če jima je res toliko do nas volilcev, da je že kar ganljivo, potem zaslužimo, da svoje dokaze objavita tudi v Gorenjskem glasu. Če jih ne bosta, pomeni, da sta lažnivca in ne samo vaška opravljivca. V takih primerih pa tisti, ki da kaj nase, odstopi. Stavim pa že danes, da ne bo ne dokazov ne odstopov obeh gospodov. Dejala bosta, da so ju volilci prepricali, naj ostaneta in jih nočeta s svojim odstopom razočarati.

Stane Boštjančič

P. S (v njunem slogu)
Slišal sem, da sta oba gospoda v svinčnih časih, kot jih imenujeta, posredovala podatke SDV-ju o svojih prijateljih. Če jih nista, jih nista zgolj zato, ker pač prijatelj nimata.



Od 10. julija 1990 dalje pogrešamo

HEINRICH GÖLSA (48 let)

z Baškega jezera na Koroškem. Ta dan je šel v hribe, proti KEPI, lahko tudi proti BELCI. Oblečen je bil v rumeno srajco, zelene planinske hlače, sintetični površnik - moder z rdečimi črtami, zelene nogavice in planinske čevlje. Nosil je moder nahrbtnik. Kdor ga je videl ali karkoli ve o njem, naj sporoči na najbližjo postajo milice in na naslov:

ANDREJ PEČNIK, Taborstrasse 10
TABORHOF
9581 LEDENITCZEN
tel.: 994342542800

Tisti, ki ga najde, dobi 5000 DEM NAGRADE!

Odgovor na članek »Vedno te izjeme«

V krajevni skupnosti Duplje potekajo aktivnosti za zgraditev telefonskih priključkov, v okviru katerih bomo zgradili telefonske priključke vsem interesentom, ki so vključeni v akcijo krajevne skupnosti, ko bodo zagotovljeni vsi potrebni pogoji.

Sprememba pogodbene vrednosti za izvedbo telefonskih priključkov je posledica dejstva, da

je krajevna skupnost v pogodbah z bodočimi naročniki določila vrednost pred izdelavo investicijsko tehnične dokumentacije, ki je ena od osnov za odmero višine pogodbene vrednosti.

Po dogovoru med krajevno skupnostjo Duplje in PTT podjetjem Kranj brez pismenega soglasja krajevne skupnosti ne zgradimo nobenega novega telefonskega priključka. Tadej Markič govori o izjemah, ki naj bi jim PTT podjetje Kranj vključevalo telefonske priključke. Pojasnjujemo,

da je krajevna skupnost izdala eno soglasje za predčasno vključitev interesenta, ki je vključen v

akcijo krajevne skupnosti in poravnal vse pogodbene obveznosti do krajevne skupnosti. PTT podjetje Kranj pa je po zagotovljeni tehnični možnosti na osnovi vloge in priporočila krajevne skupnosti, da interesent iz utemeljenih razlogov telefonski priključek nujno potrebuje, skladno s PTT predpisi izvedlo vključitev.

PTT PODJETJE KRANJ



MIHA NAGLIČ

Življenje in delo ljudskega poslanca Antona Peternela - Igorja Za kmeta in za komunizem

Ko je nekatere njegove netočne in neresnične navedbe v svojem odgovoru na novinarjev članek, ki je bil tudi objavljen v Delu, zavrnil in navedbo resničnih dejstev pisatelj Ivan Jan - Srečko, je temu sledil oster odgovor prizadetega novinarja, ki je pisatelja Jana tako rekoč postavljal na laž, kakor da gre za klevete, ne pa za resnična dejstva. Tedaj sem pričakoval, da se bo novinarjevi nesramnosti zoperstavil kateri izmed objektivnih in resničnojubilnih zgodovinarjev in branil tovariša Jana, vendar se to žal ni zgodilo.

Zato bom v nadaljevanju poskušal pojasniti, kakšna je bila v predvojni Jugoslaviji strankarska parlamentarna demokracija. Kot človek, ki sem se že od otroških let zanimal za politiko in ki se še prav dobro spominjam predvolilne kampanje pred volitvami, ki so bile (če se prav spominjam) 8. 2. 1924, in zato poznam dogodke iz tistega časa, moram reči, da to, kar je pisal novinar o strankarski parlamentarni demokraciji v predvojni Jugoslaviji, večinoma ni točno in je neresnično. Omenil sem, da se dobro spominjam tedanje predvolilne kampanje - gre za volitve februarja 1924. Naša družina je bila že od starega očeta naprej liberalno usmerjena in privrženec Slovenske demokratske stranke, ki sta jo tedaj vodila dr. Gregor Žerjav in dr. Albert Kramer. Zato smo imeli naročen časopis Domovina. Iz te kampanje se spominjam pamfleta v posebni brošurici, ki se je nanašal na Ivana Pucelja, voditelja Slovenske kmečke stranke. Ta je bil v vladi SHS minister za kmetijstvo. Na naslovni strani te brošurice je bil narisana velik sod, na katerem je z velikimi črkami pisalo Francosko vino. Pred sodom je bil kmetijski minister Ivan Pucelj, ki je sedel na nočni posodi in po gumijasti cevi vlekkel in pil vino iz sode. Ker je tedaj vladala manjša kriza in je zato odkup vina od kmetov zastajal, je bilo besedilo v brošurici temu primerno. Med drugim je pisalo nekako takole: »Slovenski kmetje, ki vas tarejo skrbi in težave zaradi neprodanih količin vina, pomislite, kakšnega voditelja imate, saj je kot minister za kmetijstvo, ki bi moral skrbeti za vas in varovati vaše interese, ob tem, ko vi svojega vina ne morete prodati, dovolil uvoz francoskega vina.

Zato premislite, koga boste volili, in glasujte za našo stranko, ki bo branila in se vsestransko zavzemala za vaše koristi.« Vse to je bilo napisano v nekakšnih verzih.

Ko že govorim o politiki, za katero sem se zanimal od otroških let, naj še povem, da sem svojo politično fiziognomijo ustvarjal in gradil s branjem vseh vrst časopisov. Janez Dolinar, trgovec iz Poljan, ki so mu njegovi sodobniki rekli Mežnarčin Janez, ki je bil star liberalec in vnet zagovornik demokratske stranke ter mecen Sokolskega društva Gorenja vas - Poljane, mi je, potem ko je ob priložnostnih obiskih pri mojem očetu ugotovil, da se zanimam za politiko, pogosto dajal časopisa Jutro in Slovenski narod. Vse sem skrbno prebral. Pri teti Angelci sem bral časopis Domoljub, pri sosedu Ferjanu pa Bogoljuba. Od šestanjstega leta naprej pa sem pri Reškovem Jernaču v Lomu, kamor sem zelo pogosto zahajal, bral časopis Slovenec; sem in taj sem kje dobil in prebral tudi časopis »Slovenski dom«. Bral sem torej različne časopise in ob tem gradil svojo politično fiziognomijo. Ob mnogih povsem nasprotujočih se pilitičnih stališčih, navedenih v posameznih časopisih, sem postopno ustvarjal svoje mnenje in prepričanje. Zato sem se čedalje bolj nagibal v levo smer.

Ker torej poznam dogodke iz tistega časa, moram reči, da je o nekakšni strankarski parlamentarni demokraciji v Stari Jugoslaviji mogoče govoriti le od ustanovitve države Srbov, Hrvatov in Slovencev, to je od 1. 1. 1918 do šestojanuarske diktature 1929. Tedaj pa je vso oblast prevzel kralj Aleksander I., ki je vodstvo diktatorske vlade poveril generalu Živkoviču. Nato so bile z novo oktroirano ustavo ukinjene mnoge prejšnje politične pravice. Pri tem je treba upoštevati, da je bila strankarska parlamentarna demokracija precej okrnjena že v vidovdansko ustavo leta 1921, s katero je bila prepovedana Komunistična stranka Jugoslavije. Od tedaj naprej sta žandarmerija in policija budno spremljali delovanje levo usmerjenih strank in gibanj - vključno s sindikati, in jih z raznimi ukrepi in šikanami omejevali pri delu. Po šestojanuarski diktaturi 1929 je povsem zavladal oster policijski režim.

Prve volitve po uvedbi diktature so bile leta 1935, ko je postal predsednik vlade Kraljevine Jugoslavije gospod Stojadinović, ki je bil hkrati voditelj Jugoslovanske radikalne zajednice (JRZ), v kateri je bilo združenih več strank, med njimi Pašičeva radikalna stranka in Slovenska ljudska stranka. Razen te so obstajale še Jugoslovanska nacionalna stranka (JNS), v kateri je bilo združenih tudi več nekdanjih samostojnih strani, med njimi tudi Slovenska demokratska stranka. V tej stranki so bili mnogi nekdanji liberalci oz. demokrati, dalje Sokoli in pripadniki še nekaj drugih nekdanjih strani. Obstajali sta tudi Davidovičeva demokratska stranka in Hrvaška seljačka stranka, ki jo je kot naslednik v jugoslovanski skupščini junija 1928 ustreljenega Stjepana Radića vodil dr. Vladimir Maček. Razen navedenih je bilo še nekaj drugih manjših strank, med njimi tudi fašistično usmerjena stranka, ki jo je vodil srbski politik Ljotić (ne spominim se, kako se je imenovala).

Volitve leta 1938

Naslednje volitve so bile jeseni 1938, teh sem se udeležil tudi jaz. Zdej naj na kratko opišem, kakšne so bile te volitve. Tedaj sem prvič imel volilno pravico, ker sem bil star že več kot 21 let, kar je bila po tedanjih predpisih mejna starost. Ženske niso imele volilne pravice. V okraju Škofja Loka sta kandidirala dva glavna kandidata. Na listi JRZ je bil kandidat profesor Janez Dolenc, po domače Jamnikov iz Sopotnice, drugi pa je bil dr. Lojze Hartman, pravnik, sin velikega kmeta, po domače Španov iz Suhe pri Škofji Loki. Dr. Hartman je bil po prepričanju pošten krščanski socialist. Kandidiral je na listi HSS dr. Vladimira Mačka. Na to listo ga je z njegovo privolitvijo kandidirala ilegalna Komunistična partija Slovenije, ki kot taka ni smela imeti svojih kandidatov. Njegov namestnik je bil Janez Peternel, ugleđen in napredno usmerjen kmet, po domače Brdar iz Vinharjev. Kandidat na listi JNS pa je bil neki advokat; če se prav spominjam, se je pisal Koman. Pred volitvami sem bil vnet propagator dr. Hartmana. Da bi zanj pridobili čimveč volilcev, se nas je nekaj fantov dogovorilo, da bomo na volilnem shodu JRZ v Poljanah na starem pokopališču pri farni cerkvi sv. Martina kandidatu prof. Janezu Dolencu, postavljali aktualna vprašanja in z medklci zavračali take njegove navedbe in trditve, ki bi ne bile točne ali pa bi lahko zavajale navzoče volilce. To smo tudi naredili in postavili nekaj vprašanj.

Plesna predstava Rutina ljubezni

PLESNO GIBANJE OŽIVLJA PROSTOR

Kranj - Jutri zvečer ob 22. uri se na vrhu Mohorjevega klanca, kjer so stopnišče, arkade in vodnjak urejeni po zamislih arhitekta Plečnika, obeta presenetljiva plesna predstava: po zamisli Mateje Puhar bo rojena predstava, žal ne bo ponovitev, ki bo najbolj očarljiv ambient v kranjskem mestu oživila na nov, doslej neznan način.

Kdor je videl tri dekleta iz skupine MAS plesati predstavo na idejo, ki so jo našle pri Samuelu Becketu, potem tudi predstava, ki v okviru Kiselsteinskih poletnih večerov nastaja v organizaciji ZKO Kranj, ne bi smela biti nekaj še nikoli videne. To sicer ne bo povsem držalo: okus po modernem plesnem izrazu kranjsko občinstvo, ki se vsaj nekoliko zanima za te vrste umetnosti, sicer ima, toda predstava na stopnicah pod Plečnikovimi arkadami - na vrhu klanca, ki ga Kranjčani zdaj poznajo kot Mohorjevega - naj bi malce tudi osupnila. Predvsem bo osupnila zaradi prostora samega, ki čeprav izjemen, v vsakodnevem vrvežu ostaja le pešpot iz starega dela mesta k nižje ležečim tovarnam; v luči žarometov pa lahko postane prostor, kjer se rodi ideja za plesno predstavo. Vsaj tako ga je videla Mateja Puhar, ki bo s soplesalko Suzano Koncut odplesala Rutino ljubezni.

Ste študentka School for New Dance Development, ki deluje v okviru Visoke šole za umetnost v Amsterdamu. Za plesalce ni počitnic?

"Počitnice so, toda ko pridem domov, se mi zdi potrebno pokazati, kar je novega na plesnem področju in to je najlažje s predstavo. Ni pa seveda lahko: šolsko leto traja skoraj enajst mesecev in zame je bilo še posebej naporno, ker sem kot edina študentka prvega letnika lahko sodelovala v nastajanju skupnega projekta z umetniki Akademije za vizualno umetnost iz den Haaga. Tudi ob koncu prvega letnika se je bilo treba predstaviti s samostojnimi predstavami. Utrujenost pa seveda izgine, kakor hitro najdeš idejo za plesno predstavo - in mene je navdihnil prelepi Plečnikov ambient."



Mateja Puhar v predstavi Prostor in čas, Amsterdam, februar 1990

Kaj pripovedujete s plesom?

"Plesalec je obenem tudi ustvarjalec, sam kreira svojo vlogo v predstavi, svoja občutja preliva v kvaliteto gibanja. Toda gibanje ni edini način, da zapolniš prostor na odru ali kjer je pač predstava, temveč ga zapolnjuješ tudi z različno kvaliteto prisotnosti - zrak lahko na primer zapolniš tudi s pogledom. Skratka predstava bo imela vrsto elementov, od katerih ples sam ni edini ali prevladujoči element, pač pa se zliva skupaj z gestikuliranjem,

glasbo, petjem, govorom v skupno govornico predstave. Zgodba seveda tudi obstaja, govori o ženskah, ki hodijo pod Plečnikovimi arkadami, na delo in z dela, so mlade, so kot otroci ali so že skoraj upognjene pod težo let, o njihovih življenjih, ljubeznih, ki se rutinizirajo z njihovim vsakdanom. Pri tem pa je seveda zgodba tista rdeča nit, ki se vleče skozi predstavo, medtem ko mene kot ustvarjalko predstave v bistvu zanima kreiranje prostora: z uporabo različnih gibanj plesalca nastajajo različni prostori in časi - morda je to že nekak-

šen filmski pristop - ki jih plesna govornica povezuje v predstavo."

Govorite o plesni predstavi, katere govornico pri nas manj poznamo. Gre za nov plesni izraz?

"Na tej mednarodni plesni šoli v Amsterdamu, obstaja že okoli petnajst let, se manj ukvarjajo s klasičnimi plesnimi tehnikami, kot sta recimo graham ali pa cunningham in drugimi, tu je osnova performanace, se pravi plesalce vzgaja kot ustvarjalce predstave. S tako imenovano release tehniko se poskuša nadgraditi klasične plesne tehnike; forma telesa je manj pomembna, vse je podrejeno naravnim impulzom, ki nato vplivajo na kvaliteto gibanja in na formo telesa."

Pred odhodom v Amsterdam ste v Ljubljani študirali mednarodno politologijo - kako je to združljivo s plesom?

"Je združljivo. Moja zadnja predstava je bila po naravi politična in govori o propadu socialističnega idola. Do zaključka študija mi manjka še nekaj izpitov. Z modernim plesom pa se ukvarjam že kakih deset let, sprva na oddelku za izrazni ples v Ljubljani, plesala sem pri Damiru Zlatarju - Frayu, nato je bilo nekaj predaha zaradi operacije na kolenu, no, in zdaj plesno znanje nabiram v tej štiriletni plesni šoli na Nizozemskem. Mislim, da sem izbrala pravo smer, moja predstava po prvem letniku je bila najboljša na šoli - večje spodbude si pač ne morem želeti. Čeprav pogoji šolanja niso ravno idealni, moja štipendija je skromna in se moram občasno tudi zaposliti, vztrajam. Imam svoj cilj, svoje ideje, imam svoj ples." ● Lea Mencinger

Naše razmišljanje

KAJ PA ZDAJ?

Najbrž bo treba verovati v nekakšno trdoživost tako kulture kot tudi nas samih. Optimizem, da se enkrat pač že vse uredi po takih in takih željah, je gotovo premalo, pa tudi posebne koristi ni od tega. Že nekaj časa se napoveduje sedem suhih let za kulturo, pa ob vsem tem pojemanju pravzaprav nihče ne ve, ali kultura že hira po tem obrzcu ali pa najhujše šele pride. Kaj bi sploh moglo biti to "še hujše"?

Najbrž bi zapiranje kulturnih ustanov že sodilo pod to oznako. Toda, če se kaj takega doslej še ni zgodilo, to še ne pomeni, da vse skupaj ne kaže tako slabo. Na prvi pogled res ne. Knjižnice so še odprte in tudi kakšno novo knjigo še kupijo, muzejska vrata še nimajo listka "do nadaljnjega zaprto" in v galerijah še odpirajo likovne razstave. Tudi poletna sezona ni brez takih in drugačnih kulturnih prireditev.

Toda poznavalci stanja vendarle niso zadovoljni. Postopno usihanje ugodnejših pogojev - če se sploh že kdaj bili ugodni - nas je skorajda že naredilo za manj zahtevne. Nič se nam ne zdi čudno, če kulturne ustanove namesto petih prireditev letno zdaj zmorejo le dve ali tri, če se je skrčilo število razstavnih dogodkov, če ne bo denarja za zaposlitev novega knjižničarja, novega umetnostnega zgodovinarja - če ne omenjamo sploh drugih tako imenovanih projektov nacionalnega značaja. Ker pa vsi govorijo le o redukcijah, ki naj zadenejo tudi kulturo, bi kaj tega iz najtemnejše različice kulturnega razvoja utegnili postati resničnost že kaj kmalu. Seveda pa vedno obstajajo tudi druge možnosti. Kulturni meceni pri nas res ne čakajo za vsakim vogalom, toda zamisel, da k poslovnemu uspehu lahko pripomore tudi naklonjenost, finančna in siceršnja, h kulturi, se z zamikom nekaj desetletij pri nas vendarle že uveljavlja. Res pa je, da to ne bo in tudi ne more biti edino pomagalo do preživetja kulturne dejavnosti - za razvoj in razcvet bo pač treba še marsikaj drugega. ● L. M.

KULTURNI KOLEDAR

KRANJ - V galeriji Prešernove hiše je na ogled razstava *Starejša generacija slovenskih slikarjev* v zbirkah Gorenjskega muzeja. V galeriji Mestne hiše razstavlja akad. slikar *Hua Quing*. V galeriji Globus se z novimi deli predstavlja akad. slikar Henrik Marchel.

V okviru Kiselsteinskih poletnih prireditev bo jutri, v sredo, ob 22. uri na vrhu Mohorjevega klanca pod Plečnikovimi arkadami plesna prireditev *Rutina ljubezni*.

JESENICE - V galeriji Kosove graščine je na ogled *razstava starih grafičnih listov Alpski svet*. V razstavnem salonu Dolik je odprta *skupinska razstava* likovnih del članov Relika iz Trbovelj in Dolika z Jesenic.

VRBA - Prešernova hiša je odprta vsak dan, razen ponedeljka, od 9. do 16. ure.

DOSLOVČE - Finžgarjeva hiša je odprta v petek, soboto in nedeljo od 9.30 do 17. ure

RADOVLJICA - V prostorih Ljubljanske banke so na ogled slike akad. slikarja *Albina Polajnarja*.

BLEJ - V Festivalni dvorani bo jutri, v sredo, ob 21. uri nastopila *Folklorna skupina Lado* iz Zagreba.

ŠKOFJA LOKA - V Groharjevi galeriji na Mestnem trgu je na ogled razstava likovnih del akad. slikarke *Jasne Kozar - Hutheesing*.

Zbirke Loškega muzeja so na ogled vsak dan, razen ponedeljka, od 9. do 17. ure.

TRŽIČ - V Paviljonu NOB je na ogled razstava *Stalna galerijska zbirka*.

V Kurnikovi hiši je na ogled razstava o delu koroškega bukvnika *Andreja Šustra Drabosnjaka*.

Razstava v Groharjevi galeriji

BOGASTVO KOLORITA

Škofja Loka - Minuli konec tedna so v škofjelški Groharjevi galeriji odprli razstavo likovnih del akademske slikarke *Jasne Kozar Hutheesing*; razstava bo na ogled do 20. avgusta.

Na videz povsem v okvirih novodobnega "postavantgardizma", vendar slike *Jasne Kozar Hutheesing* vendarle odkrivajo nekaj novega, doslej še neizrečenega, je o slikarčinem delu pred časom zapisal likovni kritik Franc Zalar. V teh njenih s pravo ustvarjalno strastjo natopljenih slikah, podobah, ki stalno nihajo med abstrakcijo in komaj sluteno realnostjo, se skrivajo eruptivna, dražeča, a hkrati vendarle začudujoča barvna kultiviranost, ki je nedvomno posledica ne samo umetnišine barvne senzibilnosti, temveč tudi njenega doživljanja daljne dežele Indije, vseh njenih pojavnih fenomenov, ki so za Evropejca vsekakor enkratno odkritje.

Slike *Jasne Kozar* so dokaz, kako se da preleti v govornico gestualnih barvnih potez, v povsem osebni slikarski rokopis pojavno še tako šokantne prizore, kot so barvno skrajno intenzivna indijska krajina, razgibane arhitekture, ki so pogonale svoje izvirne "korenine" v tem prostoru in pod tem podnebjem. Umetnično doživljanje tega vzhodnjaškega sveta - podobno doživlja *Kozarjeva* tudi domači, slovenski pejsaž - meji skorajda že na halucinacijo, podobno je stanju ekstatične zanesenosti, podzavest vodi umetničino roko in čopič v njej, da blodi po razsežnostih slikovnega polja sem in tja, v vertikalni, horizontalni in diagonalni smeri, kratke ali malce daljše, široke ali ožje barvne poteze se lomijo, križajo druga drugo, silijo v prostor ali se utapljuje v neskončnih globinah slike. Včasih so barve pastozne, čutimo njihovo snovnost, drugič so spet akvarelno lazurne, prosejajoče ali stečejo v obliki drobne sledi, "drippinga" proti spodnjemu robu slike. Zelo svojstven je tudi razpon barvne palete, ki jo srečujemo na umetniških platinah; tu ne gre samo za register izjemno intenzivnih barv kot so rdeča, modra, bela, vijoličasta, ne gre samo za njihovo primarno, elementarno vizualno udarnost, marveč tudi za njihove globlje simbolične vrednosti, ki prihajajo zlasti do izraza v kontrastiranju med svetlimi in temnimi slikovnimi partijami. V okrilju temnih barvnih gnot in potez se namreč odpirajo na slikah *Kozarjeve* včasih mistično - simbolično učinkujoča barvna žarišča, se odpirajo prostori zunaj tega sveta.

Barva postaja osnovni likovni fenomen, je elementarno sredstvo, način likovnega izražanja, hkrati pa tudi že vsebina, sama umetniška izpoved; čista barvna iluzija je zaživela svoje avtonomno življenje, ki je sicer daleč od otipljive resničnosti, vendar polna aluzij nanjo.

ŠE O CERKVICI V SEBENJEM

V petkovih Snovanjih z dne 13. julija 1990 je na temo Cerkev Svete Trojice v Sebenjah Marjana Zupana pomotoma izpadla stran, ki je zapisana v sledečih vrsticah.

Kot mnoge druge stare objekte je tudi sebenjsko cerkev načel zob časa. Bila je že v zelo slabem stanju, zato so jo septembra 1983 začeli prenavljati. Po končani obnovi je cerkev prav prikupna in je v ponos domačinom, ter v veselje tujcem. Župnika Zasipl je z obnovo tega zgodovinskega spomenika opravila veliko in dragoceno delo.

Na predlog župniškega urada Zasipl je bila cerkev z dovoljenjem SO Radovljica z dne 16. januarja 1984 s sklepom T. S. Kranj - enota Radovljica z dne 20. 4. 1984, vrnjena v last župnišču Zasipl.

Prenovljeno cerkev je 28. oktobra 1984 blagoslovil škof Stanko Lenič, božjo službo v njej pa opravlja župnik Franc Oražem.

Sv. maše v sebenjski cerkvi so na Novega leta popoldne, v nedeljo na Sv. Trojico in v nedeljo po Sv. Katarini - zaprisežena maša. S cerkvijo Sv. Trojice smo že od nekdanj čustveno in duhovno povezani tudi Podhomci (cerkev stoji na parceli k. o. Podhom). Ko imamo v vasi na Sv. Trojico »smn«, je vedno maša v omenjeni cerkvi.

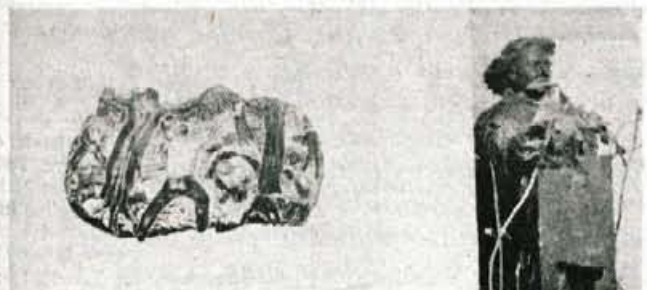
S temi vrsticami naj zaključim pisanje o tej čudoviti in bogati sebenjski lepotic.

Marjan Zupan

V galeriji Prešernove hiše

STAREJŠA GENERACIJA SLOVENSkih SLIKARJEV

Kranj - Razstava starejše generacije slovenskih slikarjev obsega v glavnem dela s področja tiskane in unikatne grafike naših znanih ustvarjalcev Gvidona Birolle, Avgusta Černigoja, Rika Debenjaka, Franceta Godca, Božidarja Jakca, Toneta Kralja, Mihe Maleša, Franceta Miheliča, Ljuba Ravnikarja, Maksima Sedeja in Lojzeta Spacala. Razstavo poživljajo plastike Lojzeta



Tone Kralj - Drvarji iz cikla lesorezov z razstave v Prešernovi hiši: Foto: Gorazd Šinik

Dolarja, med njimi srečamo portret Hinka Smrekarja.

Razstavljeni dela so le majhen izsek iz galerijske zbirke gorenjskega muzeja, ki, razen dela starejše kolekcije, ki obsega obdobje od 15. do srede 19. stoletja, nima stalnega razstavišča in je v pretežni meri shranjena v depojih.

Problem stalne galerijske zbirke v Kranju je star že vrsto let, vendar zanj še ni ustrezne rešitve, čeprav bi stalna razstava nekaj sto del naših najpomembnejših sodobnih in starejših likovnih ustvarjalcev pomenila za domače in tuje obiskovalce Kranja veliko privlačnost. Naj na tem mestu omenimo le Galerijo Božidar Jakca v Kostanjevici na Krki, ki vsako leto s svojimi zbirkami privabi na tisoče obiskovalcev. Cene Avguštin

Blejska noč privabila številne turiste in domačine

Čudovit ognjemet in lučke na jezeru

Bled, 21. julija - Težko je oceniti, koliko ljudi si je v soboto zvečer ogledalo prekrasni ognjemet in 18 tisoč plavajočih jajčnih lupinic, ki so osvetlile jezero in okolico. Nekateri trdijo, da jih je bilo 40 tisoč, drugi, da še več.

Kakorkoli že, letos je bili številni obiskovalci lahko zadovoljnih tako z gostinsko ponudbo na številnih stojnicah, kot ponudbo spominkov, igrač, oblačil. Večina trgovcev, predvsem zasebnikov v novem centru, je imelo odprte svoje trgovine pozno v noč, skoraj do jutra. Edini razočarani so bili tisti, ki so obupali nad čakanjem pri prihodu na Bled, kajti nesreča je botrovala skoraj uro dolgemu zastoju. Sicer pa so policaji dobro poskrbeli za prometni režim, saj smo na vsakem križišču še po polnoči opazili najmanj dva, ki sta skrbela za usmerjanje množice avtomobilov.



Večmetrski sendvič je bil poslastica za lačne, ki so se lahko okrepili tudi ob domačih žgancih in golažu.



30 kilogramski sladoled je bil poslastica za najmlajše. ● Foto: G. Sinik



Kmečke žene so se srečale na Blegošu

Med nami je premalo mladih

Blegoš, 22. julija - Kmečke žene, ki se zbirajo v aktivih zadrugah pri škofjeloški Kmetijski zadrugi, so se že pred leti odločile, da bodo vsako leto pripravile srečanje, na katerem bodo v miru poklepetale med seboj. Tako so preteklo nedeljo že trinajstič prišle na jaso pod kočo na Blegošu.

Srečanje se je začelo s kulturnim programom v katerem so nastopili pevci okteta Zadrugniki iz Bukovice, ki so pod vodstvom Franca Potočnika med drugim zapeli tudi pesem Pozdrav Blegošu, ki jo je napisala Angelca Miklavčič, Martina mama iz Dolenje ravni. Na harmoniko je igrala Olga

Oblak iz Podobena, Franc Tušek - Megušar pa je prebral pesem in zgodbo. Bogato pogostitev za zadrugnice in številne goste so pripravile žene iz aktivov Poljane in Javorje.

"Približno petnajst nas je te dni spekle najrazličnejše pecivo, od piškotov, flancatov, štrukelčkov, ocvirkovice, šar-

klja, seveda pa smo poskrbele tudi za domač kruh, ki ga strežemo ob klobasah in čevapčičih. Denar, ki ga zaslužimo s prodajo hrane in pijače, smo vsa leta večinoma porabile za ekskurzije. Tako smo si ogledale že vrsto zanimivih krajev doma in v tujini," je povedala Tilka Vodnik iz Žetine.

"Kmečke žene v naših aktivih vsako leto pripravimo razstavo ob dnevu žena, poleg tega pa organiziramo številne tečaje. Tako smo letos že imele tečaje za hitro pripravo jedi, za pripravo sladice in o peki kruha. Žal nam je, da v večini aktivov sodelujemo le starejše žene zadrugnice, kajti mlade kmetice večinoma hodijo v službo in imajo majhne otroke, zato redke najdejo čas za delo v aktivih," pravi Ana Križnar, predsednica centralnega odbora škofjeloških aktivov žena zadrugnic.

Kot je povedala Majda Luznar, ki pri škofjeloški Kmetijski zadrugi skrbi za kmečki turizem in delo z aktivni žena zadrugnic, bodo te dni začeli tudi s tečajem o konzerviranju in vlaganju živil, septembra, pripravljajo zanimiv tečaj aranžiranja cvetic, nova tema predavanja pa je priprava jedi iz italijanske kuhinje: "V okviru aktivov kmečkih žena smo imeli že najrazličnejša predavanja, spomladi smo organizirali številne izlete, naša želja pa je, da se v delo vključi čimveč mladih kmečkih žena. Teh je zaenkrat v aktivih malo, z zmanjševanjem delovne sile v tovarnah, pa se bo gotovo več mladih moralo odločiti, da delajo le na kmetiji. Takrat se bodo gotovo množičneje udeleževale naših srečanj, predavanj in tečajev, saj sedaj ob službi in otrocih le redko najdejo čas za delo v aktivih. ● V. Stanovnik



Tilka Vodnik



Ana Križnar



TURISTIČNO ZAVAROVANJE

Do odhoda je še pet minut

Če doma niste pozabili nič od tega, potem imate s seboj vse za mirno potovanje in lagodne počitnice.

1. Potni list in osebna izkaznica
2. Vozovnice
3. Denar in denarnica
4. Zelena karta
5. Zobna ščetka
6. Igla, sukanec
7. Sončna očala
8. Žepna knjiga
9. Fotoaparati in film
10. Zavarovalna polica Turističnega zavarovanja

Posebej pazite, da se pred potovanjem ali letoranjem ne boste pozabili zavarovati pred vsemi neugodnimi in neprijetnimi, ki vas lahko doletijo. Če vas v potovalni agenciji niso opozorili na zavarovalno polico turističnega zavarovanja Zavarovalnice Triglav, stopite do najbližjega poslovnega mesta Zavarovalnice Triglav in nemudoma izpolnite zavarovalno polico. Z njo si boste zagotovili povrnitev stroškov, ki bi na potovanju nastali zaradi okvare ali tatvine avtomobila, prometne nesreče, izgube ali poškodovanja prtljage, nenadne bolezni, prekinitve potovanja in podobnih neprijetnosti. Zavarujte se lahko sami, s celo družino ali v organizirani skupini. Možnosti za nezgodo je veliko, pred vsemi se lahko zavarujete z eno samo zavarovalno polico Turističnega zavarovanja Zavarovalnice Triglav.

Za varno potovanje — Turistično zavarovanje

zavarovalnica triglav
KER ŽIVLJENJE POTREBUJE VARNOST

Finančni minister dr. Marko Kranjec na klubskem dnevu gorenjskih direktorjev

Bodo delavci sposobni "preživeti" upokoјence?

Preddvor, 19. julija - V preddvorskem hotelu Bor bo predvidoma vsak prvi četrtek v mesecu "klubski dan gorenjskih direktorjev". Srečanje poteka po načelu RID - rekreacija (tenis, pohod, veslanje...), informacija (ugledni gost), druženje (večerja, zabava, neformalni pogovor). Gost drugega klubskega dne - vodil ga je Emil Milan Pintar, udeležilo pa se ga je deset direktorjev - je bil dr. Marko Kranjec, republiški sekretar za finance, sicer pa strokovnjak, ki mu zaupajo v vladnih krogih in v opoziciji.

Kaj je finančni minister rekel...

...o Elanu
Če so številke, ki sem jih videl o Elanu, prave, potem zanj ni več rešitve. Zame je že mrlič, dolgovi, ki jih imajo podjetja v njem, pa izgubljeni. Kot vem, se zanj zanimajo nekatera tuja (švicarska in japonska) pa tudi nekatera naša podjetja. Banka Les je bankrotirala, zdaj pa pritiska na republiško vlado, da bi prevzela njeno breme, oz. skuša pridobiti status hranilno-kreditne službe, pri kateri za denar jamči država.

...o pokojninah
Popolnoma nenormalno je, da se bolj spleča biti brezposeln ali upokoјenec, kot delati oz. da je "mrtvo" delo več vredno kot "živo". Že zdaj pride na manj kot 800.000 delavcev 320.000 upokoјencev. Ker pa se številno upokoјencev vsako leto poveča za približno sedem odstotkov, lahko ob zmanjševanju števila zaposlenih pride do nevzdržnega razmerja, ko bosta manj kot dva zaposlena morala preživeti enega upokoјenca.

...o lastninjenju
Recepta, kako preobraziti družbeno družbeno lastnino in ji določiti lastnika, ni. Možnosti je več: od popolne razdelitve lastnine zasebnikom do poddržavljanja. Jaz se zavzemam za vse oblike. Infra-

strukturo (in železarne) naj bi poddržavili, o tem se vlada že pogovarja z bankami in podjetji.

...o direktorjih
Imel sem stike s številnimi direktorji. Nekateri so dobri, drugi zelo slabi - pa so direktorji že vrsto let.

...o kmetijstvu
Kmetijstvo je v vseh državah ljubljene države; bolj je država bogata, večji ljubljene je. Naša pšenica je res draga, na svetovnem trgu je po 1,70 do 1,90 dinarja, pri nas po 2,50 dinarja za kilogram, vendar je res tudi to, da države povsod ščitijo domačo pridelavo. Japonska, na primer, tudi sama prideluje riž, čeprav je njegova cena štirikrat višja od svetovne.

...o učiteljskih plačah
Zagovarjam mnenje, da morajo učitelji v vsej Sloveniji imeti enake plače. Ne more nekdo posojati denarja Elanu, drugi pa ga nima dovolj niti za fotokopiranje. Vlada bo na tem področju vplivala na vrednost dela.

...o tem, če bi dobro podjetje povišalo plače
Naj povečuje plače, vendar naj se nikoli ne pojavi s svojimi zahtevami pred vlado.

...o razbremenjevanju gospodarstva
Razbremenjevanje bomo nadaljevali, če bomo v položaju, da bomo takšno politi-

ko lahko tudi izpeljali in če se bomo lahko dogovorili za prednostne naloge. Problem je, ker imamo del neučinkovitega gospodarstva in morajo njegovo breme prevzeti tisti, ki imajo denar, pa tudi to, da nimamo trga kapitala in zbiramo, denimo, denar tudi za železnice. Veliko nas stane federacija pa tudi slovensko gospodarstvo, ki je v izgubah, veliki so tudi pritiski družbenih dejavnosti.

...o presežkih delavcev
Nasprotujem temu, da bi denar dajali podjetjem, ki imajo presežek delavcev, in zagovarjam stališče, da bi ga dobila tista, ki bi jih zaposlila, pa tudi delavci, ki bi se sami zaposlili.

...o obrestih
Z obrestmi, kakršne so zdaj, 30- in več odstotne, ni mogoče gospodariti, takšne obresti lahko prenesejo samo izjemne naložbe. Ko se bodo banke sanirale in se bo pojavila tuja konkurenca, bodo obresti nižje. Več kot 10- do 12-odstotne ne bi smele biti.

...o davkih
Davki bi morali biti znani vsaj za eno leto naprej ali še za več let, ker sicer ni mogoče načrtovati in gospodariti. V svetu so znani primeri, ko države, ki so se vojskove, niso spreminjale davkov, ampak so raje povečevale javni dolg.

...o dodatkih k plači
Plačilo za prehrano med delom, za prevoze na delo in regresi naj postanejo del plače, ne pa, da jih podjetja plačujejo posebej. Kot finančni minister podpiram takšen predlog, saj bi bile potem tudi osnove za dajatve višje. ● C. Zaplotnik

Je moratorij zajel preveč gozdov?

Republiška skupščina je zakon o začasnih prepovedi sečnje lesa v lastniško spornih družbenih gozdovih sprejela že na zasedanju 2. julija, vsebinska razprava z argumenti za in proti moratoriju pa se je začela šele po sprejetju zakona oz. tedaj, ko so se v posameznih gozdnih gospodarstvih že "preračunali", kaj jim ukrep pomeni. Del krivde, da je bil zakon izglasovan brez omembe vrednega "viharja" v skupščinskih klopeh in resnici na ljubo tudi brez natančnih ocen o možnih posledicah zakona, si lahko gozdarji naložijo na svoja ramena, saj so s pretirano molčečnostjo tudi tedaj, ko bi se, vsaj po mojem trdnem prepričanju, morali javno oglasiti, dajali vtis, kot da jih "stvar" ne zanima. Zdaj hitijo dokazovati, da bo v drugi polovici letošnjega leta brez dela in zasluška okoli 2.000 gozdarških delavcev ali tretjina vseh zaposlenih, da bo ukrep prizadel lesno industrijo, ki mora že zdaj tretjino lesa kupovati v drugih republikah in v tujini, da bo zakon naredil gozdu več škode, kot prinesel koristi nekdanjim lastnikom...

Čeprav velja pritrčiti tistim, ki pravijo, da gozd ne bo propadel, če gozdna gospodarstva pol leta ne bodo sekala lesa, pa je krivičnost zakona predvsem v tem, da je "udaril" počez in da je "kaznoval" tudi tiste, ki niso pretiravali s sečnjo v lastniško spornih družbenih gozdovih ali so jo zaradi napovedanih lastninskih sprememb celo zmanjšali. Ko beseda nanesse o začasnih zakonskih prepovedi sečnje, gozdarji najprej omenijo Slovensko kmečko zvezo, ki naj bi v parlamentu izsilila takšen ukrep. Nesporno je, da se je kmečka zveza od vsega začetka zavzemala za popravno povojnih krivic in tudi za to, da se do sprejetja lastninske reforme z moratorijem zaščitijo koristi bivših lastnikov, vendar se je, vsaj tako zatrjuje podpredsednik Marjan Podobnik, zavzemala le za moratorij v gozdovih, ki so bili odzvetim kmetom in agrarnim skupnostim, ne pa tudi za moratorij v gozdovih bivših veleposestnikov. Naj bo tako ali drugače: zakon ni zajel le nacionaliziranih, zaplenjenih ali kako drugače odvzetih kmečkih gozdov in gozdov agrarnih skupnosti, ampak bistveno več, skupno kar 170.000 hektarov ali 45 odstotkov površine sedanjih družbenih gozdov. Prav zato bo kmečka zveza v nadaljevanju julijske seje republiške skupščine (predvidoma 30. julija) predlagala, da se zakon o začasnih prepovedi sečnje popravi in omeji le na bivše kmečke gozdove in gozdove agrarnih skupnosti. ● C. Zaplotnik

Zahteve za denacionalizacijo

Nekdanji lastniki se oglašajo

Povojni lastnik stavbe v Radovljici, v kateri je zdaj izobraževalni center cestnih podjetij, živi v Švici in zahteva za nacionalizirano premoženje odškodnino.

Radovljica, 20. julija - Premožensko pravna služba radovljiške občinske skupščine je doslej prejela 24 zahtevkov za denacionalizacijo. Prevladujejo zahteve za vrnitev stavb, nekaj pa se jih nanaša tudi na kmetijska zemljišča in gozdove. Upravni organi so za zdaj nemočni, zahtevke lahko le evidentirajo in zbirajo, sicer pa čakajo zakonodajo in druge predpise. Rešujejo lahko le primerje, za katere je ugotovljeno, da so bile napake v postopku; sicer pa jim pred nedavnim sprejetjem "zakona o moratoriju" prepoveduje do 31. decembra letos poleg poseka lesa tudi promet z lastniško spornimi družbenimi kmetijskimi zemljišči in gozdovi, do 30. junija prihodnje leto pa tudi promet z drugimi nepremičninami, s katerimi razpolagajo družbenopolitične skupnosti.

Zupnijski urad Radovljica, na primer, je na premoženjsko pravno službo naslovil zahtevek za vrnitev nacionaliziranih (delov) cerkvenih stavb in za vrnitev 54 hektarov kmetijskih zemljišč in gozdov, ki so bili Cerkvam z agrarno reformo 1946. Cerkev z Radovljici in okoliških vaseh Podhom, Kamov, Lancovo, Begunje, Doslovce, Mošnje, Zasp, Blejska Dobrava in Spodnje Gorje. Oglašili so se tudi nekdanji lastniki Avguštinove gostilne v Radovljici, ki je prešla v "SLP" (splošno ljudsko premoženje) 1951. leta na podlagi odločbe predsedstva republiške vlade.

lastnik, ki živi v Ljubljani. Kaj bo z Justin rajem na Bledu? Občinska vlada je že nameravala stavbo prodati in jo nameniti za turistično dejavnost, ko se je oglasila prejšnja lastnica iz Zagreba in zahtevala, za zdaj nič drugega kot to, da ji občina da na razpolago vse dokumente o nacionalizaciji objekta.

Tudi stavba v Radovljici, v kateri si je Združeno cestno podjetje Slovenije uredilo izobraževalni center in h kateri je pred leti dogradilo prizidek, je bila nekdanj zasebna last. Povedano natančneje: v njej je bilo zasebno preletilsko podjetje, ki pa je bilo 1948. leta nacionalizirano. Lastnik podjetja je stalno prebival v Radovljici do 1953. leta, zdaj pa živi v Švici, odkoder je na radovljiško premoženjsko pravno službo tudi naslovil zahtevek, v katerem pravi, da ne želi premoženja nazaj, ampak le primerno odškodnino (v devizah) za nacionalizirano stavbo, zemljišča, stroje, opremo, zaloge, osebnosti avto Ford Eifel... K zahtevku je

Nada Gatej-Tonkli, vodja premoženjsko pravne službe SO Radovljica, je povedala, da med 24 zahtevki, ki so jih prejeli v zadnjem času, ni nobenega takega, da bi šlo za napako v postopku in da bi ga lahko začeli reševati takoj, še pred sprejetjem nove zakonodaje. Doslej pa je bilo v občini že nekaj primerov, pri katerih so ugotovili napako v postopku in so lahko ugodili zahtevam prejšnjih lastnikov. Na Bledu so, na primer, že pred petimi leti vrnil nekomu dve stanovanji, ker je v sodnem postopku dokazal, da sta bili to stanovanji, medtem ko mu jih je oblast nacionalizirala kot penzijo. V kratkem bo dokončno rešen tudi problem kmetije na Srednji Dobravi, ki je bila nekdanjemu lastniku zaplenjena zaradi domnevne nedovoljene trgovine, a je kasneje v sodnem postopku dosegel razveljavitev krivične sodbe in vrnitev nekdanjega premoženja.

predložil tudi natančen spisek, kaj je bilo ob nacionalizaciji v posameznih prostorih.

● C. Zaplotnik

Za zdravje ljudi

Preveč dobrot ...

Holesterol je substanca, ki spremlja dobrrote na krožniku. To je tvar, podobna maščobam, ki jo vsebujejo živila živalskega izvora v različnih količinah. Holesterol med prebavo prehaja z ostalimi maščobami iz črevesa v kri. Ta jih odpremi v jetra, kjer se holesterol delno spremeni v žolčne kisline, ki imajo pri presnovi maščob odločilno vlogo.

Obenem pa človeški organizem sam gradi holesterol iz drugih spojin. Holesterol je izhodiščni material za vrsto življenjsko važnih substanc in ga zasledimo v koži, možganih, nadledvičnih žlezah, jajčnikih, vranici ter v krvi.

Količina zaužitega holesterola naj ne bi presegla 300 miligramov dnevno (0,3 grama). Pri naših prehrabnih navadah pa ga povprečno zaužijemo od 500 do 700 miligramov dnevno.

Če redno konzumiramo preveč holesterola, se ta kopiči v jetrnih celicah, narašča pa tudi njegova vsebnost v krvi. S tem narašča tudi nevarnost, da se holesterol odlaga v stenah ožilja (arterioskleroza). Kr-

vne žile se zožujejo in prekrvavitev organov, predvsem srca, možganov in ledvic se poslabša. Arterioskleroza je v našem času najpogostejši vzrok boleznih srca in ožilja.

Da bi se izognili povečanemu količinam maščob v krvi, po navadi zadošča sprememba prehrabnih navad. Hrana naj vsebuje več tako imenovanega balasta (zelenjava, otrobi ipd.) in več rastlinskih olj in maščob. V tabeli je podana vsebnost holesterola v običajnih živilih živalskega izvora. Tabela lahko uporabite pri sestavljanju svojega »jedilnega lista«.

Tabela vsebnosti holesterola v miligramih na 100 g živila:

Meso in jajca	
govedina - ledvična pečnica	63
govedina-pečena	50
svinjska trebušina	71
svinjski zrezek	53
svinjska zarebrnica	52
telečji zrezek	63
divjačina (zajec, srnja)	67
perutnina - kokošja bedra	86
goveje srce	99
pljučka s srcem	293
svinjski možgani	1.925
ledvice, goveje	275
ledvice, svinjske	296
telečja jetra	255
goveja jetra	275
jajce 1 kos	240
Mesni izdelki	
svinj. pečnica	66
posebna klobasa	54
jetrna pašteta	126
krakovska klobasa	53
šunka v črevu	74
zimzka salama	122
Ribe	
postrv	73
krap	69
sardine v olju (brez kože)	46

Pecivo in testenine	
Torta (brez nadeva)	63
Krof	101
Jajčne testenine	40 do 87
Maščobe in majoneza	
svinjska mast	78
margarina	6
majoneza z 90% maščobe	84
majoneza s 50% maščobe	66
Mleko in mlečni izdelki	
mleko s 3,6 % maščobe	12
jogurt s 3,6 % maščobe	10
kisla smetana s 15 % maš.	41
sladka smetana s 36 % m.	93
smetana za kavo s 15 % m.	42
surovo maslo	214
Sir	
skuta, brezmaslna	3
skuta z 10 % maš.	11
v suhi snovi	15
skuta z 20 % m. v. s. s.	15
skuta s 50 % m. v. s. s.	65
topljeni sir s 15 % v. s. s.	27
topljeni sir s 55 % v. s. s.	78
camembert s 45 % v. s. s.	71
romadour s 35 % m. v. s. s.	45
edamec s 45 % m. v. s. s.	55
gouda s 45 % m. v. s. s.	71
emmental s 45 % m. v. s. s.	87

Tone Vogler, dipl. vet.

Slovenska skupščina o razmerah v živinoreji

Nova odkupna cena živine?

Ljubljana, 19. julija - Ker so razmere v slovenski živinoreji postale že tako nevzdržne, da bi bilo potrebno takojšnje ukrepanje, se je problematika "znašla" tudi na zasedanju republiške skupščine; o ukrepih, ki jih je predlagal republiški izvršni svet oz. sekretariat za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, pa naj bi odločali v nadaljevanju seje, ki bo predvidoma 30. julija.

Problem je vsekakor sedanja odkupna cena, ki po izračunih Kmetijskega inštituta Slovenije krije le 53 do 60 odstotkov stroškov prireje, pa tudi neomejeni in nenadzorovani uvoz v državah-izvoznicah subvencionirane hrane. V prvih petih mesecih je bilo v Jugoslavijo uvoženo 32.000 ton govejega in 20.000 ton svinjskega mesa, od tega 80 odstotkov tako, da uvoznikom ni bilo treba plačati uvoznih dajatev, okrog 60 odstotkov količin pa mimo odobrenih kontingentov. Približno petino uvoženega mesa je "dobila" Slovenija, skupna količina pa je predstavljala več kot četrtino normalnega domačega odkupa.

O odkupni ceni živine so za zdaj še različna mnenja. Republiški sekretariat za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano bo mesno-predelovalnim organizacijam predlagal, da bi sedanjo odkupno ceno za mlado pitano govedo zvišali s 17 na 25 dinarjev za kilogram žive teže, v Kmetijskem inštitutu Slovenije ugotavljajo (na podlagi modelne kalkulacije stroškov prireje), da bi bila primernejša cena okrog 30 dinarjev za kilogram, v Zadružni zvezi Slovenije pa vztrajajo pri ceni 28 dinarjev za kilogram. Če bo odkupna cena "poskočila" na 25 dinarjev, bo (skupaj s premijo) spet vzpostavljeno normalno cenovno razmerje med mlekom in mesom; zdaj je različno, od 1 : 3,75 do 1 : 4,21, z uveljavitvijo nove odkupne cene pa bi bilo spet normalno - 1 : 6,1.

Republiški sekretariat za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano predlaga tudi zvezni vladi, da naj poveča zaščitne dajatve za uvoz mesa, mleka, mesnih in mlečnih izdelkov, prenizke zaščitne cene in izvozne spodbude in da naj uvoz spravi v okvir uvoznih kontingentov. ● C. Z.

Mešetar

Kakšni so letošnji pogoji za odkup pšenice?

- 1. odkupna cena:**
 - I. kakovostni razred - 2,50 din/kg
 - II. kakovostni razred - 2,40 din/kg
 - III. kakovostni razred - 1,50 din/kg

V tej ceni je upoštevana že plačana premija in regres v višini 0,32 din/kg, ni pa obračunana marža.
- 2. kakovost pšenice:**
 - pšenica mora biti zrela in zdrava, brez znamenj plesni ter tujega okusa in vonja,
 - neokužena s pšeničnimi boleznimi in ne da bi jo napadli škodljivci,
 - ima 76 kg hektolitrske mase, 2 odstotka tujih zrn in primesi ter 13 odstotkov vlage.
- 3. pogoji prevzema:**
 - stroški sušenja: pšenico, ki vsebuje več kot 13 odstotkov vlage, je treba sušiti; stroške sušenja pa si polovično delita kupec in prodajalec in so za vsak odstotek vlage 0,03 din/kg;
 - marža: 0,12 din/kg;
 - plačilo: v 15 dneh po prevzemu.

TA MESEC NA VRTU Dišavnice

Koper je dišavnica, ki dozoreva avgusta, zato mu julija zadnjič pognojimo.

Ves mesec nabiramo **baziliko** za sušenje. V kuhinji je bazilika zelo uporabna začimba, zato nabiramo dovolj sveže rastline že polti. Ko začenjajo rastline cveteti, je najboljši čas za žetev. Takrat je v rastlinah nakopičenih največ aromatičnih snovi. Da se te snovi tudi čim bolj ohranijo, moramo rastline hitro posušiti. Nizko pri tleh porezane rastline povežemo v manjše šopke in jih obesimo v senčnem, a zračnem prostoru. Kdor pa nabira samo listje, ga mora sušiti na rešetki. Suha stebila bazilike osmukamo, drobri pa shranimo v zaprtih posodah na temnem mestu. Porezana gredica bazilike še enkrat odžene, če ji dognjimo.

Vrtno krebujico lahko sejemo tudi še julija. Tako bomo imeli vedno dovolj sveže začimbe. Na m2 vrtno površino ne potrebujemo več kot 1 g semena. Sejemo v 15 cm med seboj oddaljene vrste, pri tem pa pazimo, da je seme pokrito le s prav tanko plastjo zemlje.

Kumina največkrat dozoreva proti koncu julija. Zrele kobule je treba takoj pospraviti, sicer seme odpade in se porazgubi. Zrelost kumine je veliko odvisna od vremena, zato glejmo, da ne zamudimo pravega trenutka. To je takrat, ko se začne semena rjavkasto barvati. Pri vrtnem pridelovanju kumine v jutranji rosi porežemo s škarjami dozorele kobule in jih takoj spravljamo v primerno posodo - ali pa kar naravnost v žep predpasnika. Nato pustimo plodove dozoreti in posušiti kje v senci na razprostrti ponjavi. Prostor mora biti zračen in suh; da ne začne seme plesniti, ga med sušenjem večkrat premešamo in preobrnemo. Ko je kumina popolnoma suha, kobule omanemo in ločimo semena od polomljenih ostankov pecljev ter morebitnega zdrobljenega listja. Če nimamo na voljo primerne gostega sita, si lahko pomagamo z vodno kopeljo: zmes kumine in nezaželenih ostankov vsujemo v posodo s čisto vodo in nekajkrat premešamo. Zrna kumine so težja in takoj padejo na tla posode, vsi drugi deli pa splavajo na vrh in jih z vodo vred odlijemo. Popolnoma čisto seme kumine razprostremo na čisto tkanino, hitro posušimo in spravimo.

Majaron prvič porežemo, brž ko se razvijejo prvi cvetni popki. Pri spravilu majarona ravnamo enako kot pri baziliki. Tudi pri majaronu lahko posmukamo samo lističe s stebelci, to pa najbolje storimo takrat, ko so šopki porezanih stebelc že popolnoma suhi. Suhi majaron spravimo v dobro zaprtih posodah, da ne gre v izgubo aromatičnosti.

Če porežemo julija stebila **poprove mete**, lahko do jeseni računamo še z enim pridelkom.

Drobnjak zahteva po vsaki rezi ne samo mnogo vode, temveč tudi nadomestilo za porabljene hranilne snovi. Čeprav drobnjaka trenutno ne potrebujemo, ga moramo odrezati, ko opazimo, da se začenjajo prikazovati cvetni popki. Tako se ne utegne razviti seme, ki nam navadno prav nič ne koristi.

Še neolesenele poganjke **pelina** nabiramo za sušenje, preden začnejo cveteti. Porezane zelate poganjke zvežemo v manjše šopke in jih obesimo v senco, da se popolnoma osušijo. Nato posmukamo z njih liste, drobri pa spravimo v dobro zaprte posode.

Kaj bomo kuhali ta teden

Ponedeljek: enolončnica iz stročjega fižola in mesa, kompot iz marelic in jagod.

Torek: jetra v omaki, pire krompir, kumarična solata.

Sreda: krompirjeva juha, postrvi z mandeljni, mlad krompir z zeliščnim maslom, paprika v solati.

Četrtek: vampi s paradižnikom (svež olupljen paradižnik), krapki s smetano.

Petek: zajčja obara, žlikrofi, borovničeva pita.

Sobota: paradižnikova juha z rižem, nadevana svinjska zarezbrnica, bučke v omaki s smetano.

Nedelja: gobova juha s smetano, nadevane pečene telečje prsi, mlad krompir, stročji fižol v solati.

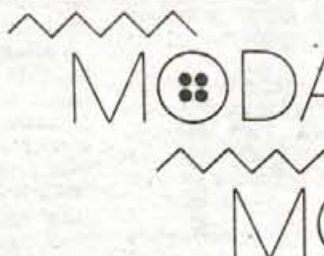


Svetuje Jože Zalar, šef kuhinje v hotelu Creina v Kranju

Postrvi z mandeljni:

6 postrvi, sol, poper, sok limone, 3 žlice olja, žlica presnega masla, 5 dag olupljenih in na rezance narezanih mandeljnov.

Očiščene in v krpi osušene postrvi posoli in popopraj, povaljaj v moki in peci v vročem olju z dodatkom masla, pečene zloži na ogret krožnik, na ostali maščobi pa rumeno prepraži zrezane mandeljne in jih potresi po ribah. Dober tek!



Sredi vročega poletja smo, zato naj bodo naša oblačila lahka, zračna. Zakaj bi si ne omislili nedrčka iz enakega blaga kot široko bluzo s širokimi tričetrtinskimi rokavi, zraven pa bele platnene hlače, široke, z velikimi našitimi žepi in malo krajše kot sicer. Če bo vročina, bluzo preprosto slečemo.

Osvežimo se v pasji vročini

Ledene sanje

Vzemimo 4 olupljene zrele marelice, 2 jedilni žlici jogurta in sok od pol limone. Vse skupaj zmešamo v mešalniku in zlijemo v kozarec. Zdaj dodamo 1 marelico in vanilijev sladolep. (za 1 osebo)

Regata

Vzamemo 10 cl češnjevca soka, 6 cl ananasovega soka, sok pol limone in eno čajno žličko grozdnega sladkorja. Vse skupaj ulijemo v kozarec in dodamo ledene kocke, ki smo jih naredili iz češnjevca soka. Okrasimo z gratiniranimi češnjami, koščki ananasa in lističi mente.

Sončni žarek

8 dl soka črnega ribeza, 8 cl pomarančnega soka in 1 čajno žličko medu zmešamo. Dodamo ledene kocke, ki smo jih naredili iz pomarančnega soka. Zmešane sokove ulijemo v kozarec in poljubno dolijemo z mineralno ali navadno vodo.



Izreden dan v Prešernovi šoli

Ob koncu pouka so učitelji iz osnovne šole Franceta Prešerna v Kranju skupaj z učenci pripravili zares imeniten dan šole. Razstavili so vse, kar so čez leto vrednega naredili, predstavili vse šolske in izvenšolske dejavnosti, učenci so spekli tudi različna peciva in jih prodajali.



Prvič pa so staršem in šolarjem tudi pokazali, kakšne knjige bodo potrebovali za naslednje šolsko leto. Na stojnicah zunaj šole so rabljene knjige lahko tudi kupili.

Morali bi videti gnečo za šolo, kjer so bile stojnice in je igral ansambel in celo zaplesala folklor! Dan, drugačen od

navadnega, ki ga bodo tako učenci kot učitelji pomnili, je izredno uspeh. - Foto: D. Dolenc

Filmska nagradna uganka



Barona Muenchausa seveda dobro poznate tudi kot Lažnivega kljukca, o čemer so nas prepričali vaši odgovori na nagradno uganko. Po dve zastoj vstopnici za ogled katerekoli filmske predstave v dvoranah Kino podjetja Kranj je žreb tokrat prisodil Poloni Strajnar z Jesenic, Tomšičeva 70, in Ani Zupanec, Kranj, Retljeva 10. Čestitamo, karte pošiljamo po pošti.

Ta teden bodo v kranjskem kinu začeli vrteti slovit film **Batman**, v katerem igrajo glavne vloge Jack

Nicholson, Michael Keaton in Kim Basinger. Batman je neke vrste odgovor na Supermana, sicer pa ste o njem lahko že veliko prebrali in slišali, tako da vam ga podrobneje ni treba predstavljati. Vsekakor je prav primeren za popestritev počitnic.

Zdaj pa še nagradno vprašanje. **Kje v Kranju je vsak petek zvečer letni kino?** Odgovore pošljite do 2. avgusta na naslov: ČP Glas, 64000 Kranj, Moše Pijadeja 1 - za nagradno uganko Iz šolskih klopi. Izžrebancu si bosta lahko (v spremstvu) ogledala enega od filmov, ki ga bo predvajalo Kino podjetje Kranj.

IZ ŠOLSKIH KLOPI

Naši uspehi na tekmovanju mnogoboja

Člani ekip smo se zgodaj zjutraj zbrali na Zlatem polju. Odšli smo na tekmovanje občinskega mnogoboja medvedkov in čebelic. Vsi smo bili zelo nestrpni, kajti panoge mnogoboja so na tekmovanjih zelo zahtevne.

V gozd smo odšli nabirat dračje za postavljanje ognjev. Vsi člani ekip smo se postavili ob kuriščih za postavljanje piramide. Nam je v hipu zmanjkalo drobnega dračja za gnezdece ognja. Člani komisije so nam zato dali nižjo oceno za kvaliteto dračja. Na znak smo začeli postavljati piramido. Seveda je bila naša piramida na zunaj zelo lepa, le v sredini ji je manjkalo drobnih vejic. Vsi smo na znak zakurili dračje v gnezdecu, od koder se je plamen razširil na zgornje plasti dračja v piramidi. Toda, žal, naš ogenj ni zagorel, ker se plamen ni mogel dvigniti do vrvice, nad katero bi moral goreti še tri minute.

Naslednja panoga je bila postavljanje šotora iz šotork. Razgrnili smo šotorko in jih povezali z vrstico. Na zadnji steni smo pritrdili še trikotno šotorko - sendvič. Zvezane šotorko smo podprli s palicami. Te smo z vrvicami pritrdili na zabite količke. Stranske stene smo skozi vogalne obročke pritrdili ob zemljo. Čas nam je hitro potekel, zato nismo dobili točk. Kvaliteta postavljanja je bila sicer zadovoljiva, toda sodnik naše kvalitete in truda ni upošteval in nam dal najnižjo oceno.

Pomerili smo se tudi v streljanju z lokom. Naše puščice so uspešno pristajale na najvišjih številkah tarče. Tako smo naše uspehe povečali.

Taborniki moramo znati premagovati ovire v naravi, zato smo svoje spretnosti preverili na premagovanjih ovir. Zares smo bili uspešni, saj nismo dobili kazenskih točk.

Tekmovanje smo zaključili z orientacijskim pohodom po gozdu. Smeri pohoda od KT na KT smo hitro našli in najbolje rešili naloge iz programa preizkušanj in veččin za tretjo starostno skupino.

Med nami je tekmovala skupina sosednjega taborniškega odreda, vendar so bili za več kategorij tabornikov starejši, zato se je naš uspeh zelo znižal. Menimo, naj se organizatorji tudi na občinskih tekmovanjih držijo republiških sklepov za organiziranje tekmovanj v mnogoboju medvedkov in čebelic, kakor tudi vseh drugih tekmovanj.

Tabornica Tina Kapetanovič, Lizika iz družine Hitre veriverice



Počitnice

Sola kmalu bo minila in čas počitnic bo prišel, spričevalo bom dobila, očka ga bo močno vesel.

Potlej pa na morje se odpravim,

še prej kolegice pozdravim, se od njih poslovim,

nato na počitnice hitim.

Kjer bom, se bom spočila, na šolo najbrž pozabila,

družbo dobro bom dobila, ko v daljne kraje se bom vozila.

Disco ples pa družba taka, seveda mi ne ustreza vsaka,

le kmalu spravila bo s tira, očka se že zdaj sekira.

Jaz pavem, da ni bojznosti, saj na dopustu ni prikazni,

le malo žurke si želim in očku se močno smejim.

Valerija Mohar, 6. c r. OŠ Ivana Groharja Škofja Loka

Življenje

Hodim po poti.

Neprehodni?

Vse polno preprek,

zavilih v zlat papir,

se znajde pred nogami.

Bom sploh prišla tja,

kamor grem?

Barbara Šprajcar, 8. r. OŠ Staneta Žagarja Kranj

Iz šole za življenje na Stenjaku

- Stenjak je majhen otok v Brionskem otočju. - Luka
- Včasih so kamnoseki na tem otoku lomili skale. - Domen
- Še zdaj je tam samo kamenje, cest sploh ne poznajo. - Mitja
- Na Stenjaku se dobro počutim. - Roman
- Hrana je dobra in morje je toplo. - Matevž
- Voda je preveč slana. - Robi
- Hrana je zelo zanič. - Rok
- Naučila sem se skakati na glavo. - Špela
- Kapanje mi ni všeč, ker ne smemo veliko časa plavati po svoji. - Brigita
- Dan na Stenjaku hitro mine. - Simon
- Tukaj mi je dolgčas. - Tomaž
- Pogrešam mamico, očija in sestrico. - Žana
- Šale v naravi (pouk v naravi) so zanimive. - Ana
- Nagajam in ciljam galebe. - Gorazd
- Ni v redu, ker me Gorazd ne pusti pri miru. - Florjan
- Tovariš, ki nas uči plavati, mi je zelo všeč. - Jure
- Najbolj se veselim večerne proste ure, ko gremo v Fazanov gaj. - Petra
- Na pomolu lovimo ribe. - Klemen
- Vsak dan moram lepo postiljati, da je vse v najlepšem redu. - Martina
- Spim drugače kot doma. - Štefan
- Po deveti uri zvečer mora biti mir. - Srečo
- Komaj čakam, da pridem domov. - Janja
- Drugačno življenje in nova spoznanja so prava šola za življenje. - Razredničarka

Nič več 4. b r. OŠ Matije Valjavca Preddvor

TEMA TEDNA

KATASTROFA ŠT. 2

Slovenski novinarji zdaj končno vedo, pri čem so in kaj sploh so. V slovenski demokratični zvezi so jih kompletno in dokončno razkrinkali in razglasili za ritolizanke in za slovensko nacionalno nesrečo številka 1.

Bravo!

Čestitke za neposrednost in izjemno izrazoslovno sočnost. Po izbruhu demokracije imamo tokrat že drugič opravka z ritmi; tokrat ne gre za navadne riti, ampak za novinarsko ritolizniško svojat, ki v svojih zmedenih bučah še ni dojela, da se v demokraciji ne piše o tistem, kar se vidi, sliši in ve. Torej - ne po zgledu pravih demokratičnih družb, ki imajo »cajtenge«, radio in televizijo zato in predvsem zato, da opravljajo nadzorno funkcijo nad ukrepi vlade. Ne! V naši demokraciji je lahko svetel zgled samo Slobodanka ali beograjska Politika ekspres. A se mora Milošević zdajle muzati in hahljati!

»Navadne riti« so Slovenci dostojanstveno in tiho požrli. Novinarji bodo šli preko »ritolizništva«, saj je navsezadnje problem posameznika, kako vidi značaj kadrov v neki profesiji. Čista utvara je, da ne bodo jutri žiga žaga glav'ce res padale in padle. Bodo. Se vedno so frčale, le s to razliko, da se metode spreminjajo: totalitarni partiji so bili v teh stvarih naravnost blesteči, sedanjim sekalcem glav pa pač ni do kakšne diplomatske uglajenosti, strategije in prefinjenosti. Bumf v čelo! Zato, ker nisi z nami, si pač proti nam. Pa smo tam: v 17. stoletju namreč.

In si, navadna rit ritolizniškega karakterja, bašem culico in pretakam krokodilje solze. Odhajajoč v gore, med partizane, junake zbrane. Me pri srcu boli in stiska. Ne zato, ker po go-

rah grmi in se bliska, ampak zato, ker se končno enkrat moram tudi zavedati, da sem med zalego nacionalne katastrofe številka 1. Madonca jo je gospod Rupel s to nacionalno nesrečo št. 1 pihnil! Saj verjeti ne morem, kako je usekal z glavico na žeblico ali kako se temu že reče.

Povsod po svetu so nacionalne nesreče številka 1 tajfuni, orkani, vulkani, potresi, poplave, onesnaženje, požari, mafija, narkomanija, množični terorizem, neofašizem in kar še sodi v najbolj črno kroniko. Na sončni strani Alp pa vse novinarje stlačiš na en kup in evo ti nacionalne katastrofe number 1! Slovenska katastrofa številka 1 pač ni izjemna suša ali toča v Pomurju, slo-

venska katastrofa niso lačni delavci na cesti, slovenska katastrofa ni obubožano šolstvo in zdravstvo, ne propadlo gospodarstvo, slovenska katastrofa niti niso dovčerajšnje partijske »zdrave sile« in korupcija. Ne! Nacionalna tragedija so tisti, ki mi vsak dan nastavljajo neprizanesljivo ogledalo.

Povsod po svetu imajo z nacionalnimi nesrečami ogromno dolgotrajnih preglavic in stroškov. Če smo že padli nekam v 17. stoletje, se rešitev ponuja sama od sebe: nagnati nacionalne katastrofne skupaj, prižgati grmado in jih scvetri. Ne bo veliko stroškov, moralna korist pa obilna: nikjer več ne bo nihče pisnil, da ga nekateri iz vlade »sračkajo«, da ga bolj ne morejo. Tisti, ki pa bodo še tvegali kakšno zadirčno, pa se bodo, upam vsaj, utegnili zavleči v kakšno tujo ambasado. Albansko, recimo.

Toliko v vednost in na znanje, preden vam, dragi čitatelji, odžaganci odrinemo v gverilo. Od tam vas bomo promptno in po kurirskih Tončkih obveščali o naših zverinsko - gverilskih pogledih na sedanji slovenski trenutek - saj kaj drugega od nacionalne katastrofe številka 1 tudi ne morete pričakovati.

Apeliramo na vašo naklonjenost in razumevanje, ko boste v računalniški dobi prejeli le skromni klistostil bivših ritoliznikov in nesreč št. 1. A oblika ni vse: vsebina bo aktualna, saj vse kaže, da bodo gverilske armade kadrovske raznolike in strokovno profilirane. Z informacijskimi viri zatorej nobenih težav!

Obljubljam, da bomo tam gori pod smreko vzeli za prioriteto, da najprej raziščemo in argumentirano dokažemo, kaj vse se skriva pod nacionalno nesrečo številka 2... ● D. Sedej



Norišnica,
ne pa promet

Prav so imeli tisti, ki so opozarjali, kaj vse se bo godilo na edini magistralni in obenem lokalni cesti skozi Jesenice.

Z mejnih prehodov Rateč in Podkorena se valijo nepretrgane kolone turistov, pristejmo še 1.400 prevozov tovornjakov dnevno, ki prevažajo material za gradbišče avtoceste in lokalni promet, potem je katastrofa popolna.

Na vsa križišča se morajo zavore ob prometnih konicah nenehno postavljati miličniki, da se vsaj po polže da priti z enega konca na drugega.

Domačinom zato upravičeno popuščajo živci, saj ni nobenih lokalnih obvoznic. Pravi podvig je že, če se lahko v desetih minutah vključiš s stranske ceste na glavno, da o peščih, ki so v stalni nevarnosti, sploh ne govorimo.

In kako naj si zdaj kdo predstavlja, da avtocesta ne bi bila končana do tedaj, ko bo stekel promet iz predora? Čeprav ne bo več tovornjakov z gradbišča, bodo prišli drugačni tovornjaki. Vsak večji tovornjak pa je prej ali slej gradbeni stroj, ki ob morebitni okvari neusmiljeno zdrobi vse okoli sebe. So jeseniška življenja res tako malo vredna?

Zmeda, da večja biti ne more

Na črpalki v Lescah, nedelja, 22. julija.

Čakamo. In še kar čakamo, kar je za bencinsko črpalko v Lescah dokaj nenavadno, saj si tu vedno hitro in solidno postrežen.

Kaj se dogaja?

Tuži turist stoji pred svojim avtomobilom in pogleduje na šop bankoncev, ki jih je dobil, ko je plačal gorivo. Šteje in šteje ter zmajuje z glavo. Uslužbenec mu najprej prijazno pojasni, da imajo naši bankovci z različnimi številkami popolnoma enako vrednost. Pojasnjuje, kaže prospekt, dokazuje... Nič.

Turist se odpravi za njim v pisarno in še kar nejeverno zmajuje z glavo. Nato pomaga še drugi črpalkar, pojasnjuje, da se RES niso zmotili...

Vsi tisti, ki imajo opravka s turisti, doživljajo danes enako usodo: ne morejo in ne morejo dopovedati, da smo mi jako smešna država. Lani je bilo bankovcev na kile, letos pa nam niso mar številke - mi bankovce ločimo le po barvah, figuricah in risbicah, ki so na njih...

Pojoče ribice

Na Bledu so "v prid popestritve turistične sezone" pred kratkim organizirali v enem dnevu kar dve prireditvi. Ena je bila namenjena ribičem, ki so se pomerili v uspešnosti ri-



bolova, druga prireditev pa je bila namenjena glasbenim skladnikom. Ti so namreč lahko uživali ob koncertu na Blejskem jezeru. Ni nam sicer znano, kakšen je bil rezultat ulova ob glasbi, koncert pa je menda dobro uspel. Na sliki se znani blejski turistični delavec in ribič pripravlja na obilen ulov. Slika: G. Šinik

Grmenje in škripanje na Gorenjskem sejmu Vrruum, roooaar, škrriip

Pretekli vikend se je tudi v Kranju ustavila skupina Big foot show. Great Rene Stay, Car killers..., ki nas je s takimi in podobnimi imeni vabila s plakatom, ki jih je bilo celo mesto polno. Najbolj vratolomno vožnjo z avtomobili in motorji in pa Big foot-ovo mečkanje avtomobilov (kakrašni, resnici na ljubo, še vedno vozijo po naših cestah), boste videli samo na našem showu, je ob neki priložnosti obljubil Herr Oto, voditelj te avtomobilske karavane in uradni spiker na prireditvi.

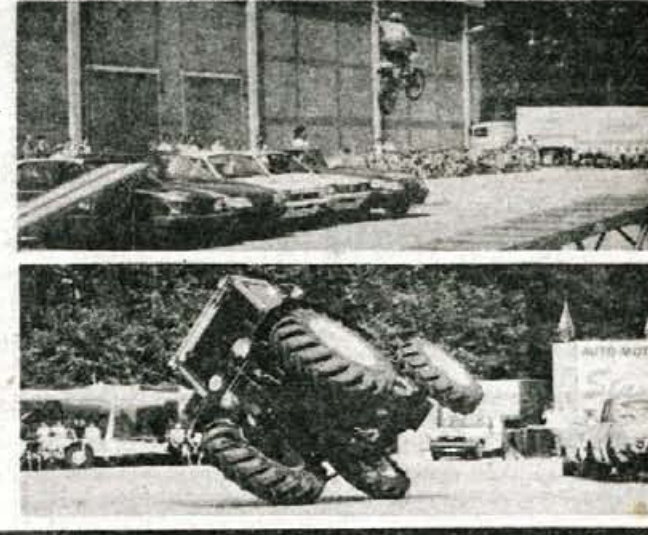
Na veliki predstavi, ki jo je imel priložnosti videti spodaj podpisani, se je zbralo kakih 500 Kranjcev, železnih tovrstne avto-crash zabave. Napovedovalec je z izredno zavzetostjo, s prizvokom tistega, cirkuškega najavljal "los kaskaderose" - Rene Stay, najboljši kaskader na svetu, John Williams iz za-

hodna Nemčija, prvak iz Madžarska....Vsi ti fantje, deset jih je bilo, so se veselo vozili z avtomobili in traktorji po dveh kolesih, skakali z motorji čez čisto nove ople, no, tudi čez ljudi, vozili so se na strehi avtomobila skozi ogenj, brčkone pa je bil najbolj zanimiv prav Big foot (avto normalnih dimenzij z nenormalno velikimi kolesi), ki je pod seboj mečkal štiri, sicer že odslužene, ampak kljub temu, avtomobile. Škoda, ker je prehrupna glasba na prizorišču marsikoga prikrajšala za zvok pokanja stekel in verženja pločevine.

Občinstvo je bilo več ali manj navdušeno, vsaj po aplav-

zu sodeč, čeprav program "los kaskaderosev" ni bil bogve kaj. V ZDA, kjer je tovrstnih prireditev kot solate, najbrž ne bi preveč navdušili destrukcije železnega ljudstva.

Kljub vsemu pa moramo priznati, da takih Car killers predstav v naših krajih ni ravno na pretek in so nam ti umetniki v pravem pomenu besede zares pokazali nekaj novega, vsaj tistim, ki nimamo možnosti spremljati programa kabelske televizije. Na svoj račun so prav gotovo prišli otroci, ki bodo take vratolomne vožnje poskusili na svojih biciklih, ne bi pa priporočal take vožnje z avtom. Raje si oglejte predstavo na Jesenicah ali pa v Ljubljani, kjer bodo "los kaskaderosi" še gostovali. ● Igor Kavčič, Foto: Jure Cigler



Bioenergetik v Podkorenu

Stjepan Šepat, priznani bioenergetik iz Zagreba, prihaja tudi na Gorenjsko. Vsak torek, od 12. do 16. ure bo na voljo vsem bolnikom v penzionu Sedej v Podkorenu.

Stjepan Šepat zdravi z akupresuro in bioenergijo, z masiranjem določenih točk s pritiski. Pet let že zdravi v Brežicah in v Zalcu, vedno na enem mestu, kar ravno ni praksa vseh bioenergetikov, ki se selijo iz kraja v kraj. Zdravil je tudi v Kliničnem centru in lahko bi se pohvalil z zadovoljivimi rezultati. Po neki anketi se je več kot polovica bolnikov počutila boljše. Pomaga pri vseh funkcionalnih boleznih: prebavi, ožilju, glavobolu, pri ženskih boleznih, hrbtenici. Pripravljen pa se je seveda tudi samo pogovoriti z bolniki in jim svetovati.

Male gorenjske vasi LOG

Piše: M. Česnik

Ko se peljemo iz Skofje Loke proti Zirem po prelepi zeleni dolini, po kateri se vije Sora, imenovani Poljanska dolina, srečujemo med dve pobočji stisnjene vasice. Na nekaterih krajih se dolina resda nekoliko razširi, drugače pa je ob reki prostora le še za cesto. Vzdlž po dolini so, ne kaj preveč skupaj, ena za drugo nanizane večje ali manjše vasice. Takole si sledijo: Zminec, Brode, Gabrk, Log, Poljane... Ze tam od Gabrka se odpre lep pogled na cerkev svetega Volbenka, ki stoji na hribu tik nad vasico Log. Log? Da, omenili smo tudi Log.

Log je vasica s približno tridesetimi lično urejenimi hišami, ki se stiskajo v skorajda najožjem delu Poljanske doline. Na eni strani jo obdaja pobočje Gabrške gore, na drugi pa pobočje Golca. Kot pravijo vaščani, je to Spodnji Log. Zgornji pa je nekoliko naprej, približno kilometer, tam kjer je tudi dvorec Visoko.

Kot vsak radovedni popotnik smo se tudi mi ustavili v gostilni, da bi poizvedeli še to in ono. "Pri Premetovcu" se reče. Gostilna tu stoji že od leta 1820, torej že 170 let. Včasih je bila to tipična "furmanska oštarija". Kot nam je povedal prijazni gostilničar, Rudolf Ahlin, so se v teh krajih ljudje preživljali tudi s tem, da so po Poljanski dolini veliko furalivse dotle, dokler ni bilo želez-



Na vasi pa je živa tudi ovčereja.



Ze od daleč je opaziti lepo cerkev svetega Volbenka.

stovega lubja za strojenje kož. Seveda se je vse to dogajalo v času Avstroogrške monarhije.

Po vojni pa so zemljo začeli kmetom pobirati, ljudje pa so morali skorajda nasilno v tovarne, ali pa so si sami poiskali kakšno delo v bližnjih ali daljnih krajih, zelo veliko pa jih je odšlo iskat kruh tudi v tujino. Skoraj pri vsaki hiši imajo koga, ki je bil ali pa je še vedno v tujini. Skratka, ljudje so si služili kruh na najrazličnejše načine. Tako se je v grapi ob pritoku Sore, iz bivšega mlinarstva razvila kovačija. Prvega lastnika so med vojno ubili, sedaj pa jo od leta 1962 zelo uspešno vodi njegov sin, kajti njihove sekire in tudi drugi izdelki so znani daleč naokoli. Na žalost pa ni bilo nikogar doma, da bi nam še kaj povedali. Pozornost so pritegnile tudi ovce, ki jih predvsem za hobi in tudi po tradiciji gojijo pri drugi hiši, ki stoji tu v grapi. Pasejo pa jih kar v strmem bregu nad hišo, kajti breg je prestrm, da bi tod lahko kosili. Zanimivo pa je tudi to, da so pred leti imeli skoraj pri vsaki hiši, ki stoji ob vodi, mlin, tako da je bilo samo v tej vasi pet mlinov. Na žalost nimajo nikjer več ohranjenega,



Ob cesti, ki se vije ob Sori, razvrščene hiše idilične vasice.

kajti vsi so jih priredili oziroma postavili na teh mestih svoje elektrarnice.

Elektriko so v Log prvič napeľjali tam okrog leta 1955, prej pa je tu ni bilo. Bilo je le nekaj domačij, ki so elektriko imele, to pa so bile predvsem premožnejše kmetije, kajti stale so ob vodi in imele vodno moč. Skozi dolino je potekal kar gost promet, zato je vas kar hitro stopala s časom v korak. Seveda pa se tudi danes tod skozi prepelje kar veliko avtomobilov. Cesta je nova, to pa je dobra stvar, ki jo je prinesel rudnik urana Žirovski vrh. Potožili pa so, da vsi vaščani že zelo dolgo čakajo na telefon, kabel je sicer že položen, vendar pa se vse skupaj zelo počasi premika naprej.

Pozornost pa nam je pritegnila tudi slika, ki visi na steni prijazne gostilniške sobice in je delo slikarke Tončke Jesenko, prikazuje pa Log pred dvajsetimi leti. Po sliki sodeč je bilo tiste čase v vasi le tam okrog deset hiš. Slika, ki nam jo vas kaže danes, pa prikazuje, da se ljudje v Log vračajo, kjer si postavljajo nove hiše. Vse to kaže nato, da se Log povečuje in oživlja. ● M. Česnik, Foto: J. Cigler

Tenis

Dobra igra veterank in veteranov

Kranj, julija - Na teniških igriščih na stadionu Stanka Mlakarja je bil TK Triglav Kranj organizator že tradicionalnega odprtega teniškega turnirja za veteranke in veterane kategorij A, B in C, v katerih je skupaj nastopilo devetinpetdeset tekmovalcev.

V kategoriji veterank si je prvo mesto zasluženo priigrala članica domačega TK Triglav Mira Grm. Grmova je v finalu brez težav premagala ljubljankico Maco Svetlič.

V kategoriji veteranov A, B, in C so prvaki iz Ljubljane in Kranja.

Rezultati - ženske - polfinale - Svetlič : Furlan 6 : 2, 6 : 3, Grm : Mojca Starc 6 : 3, 6 : 2, **finale - Grm :** Svetlič 6 : 0, 6 : 1;

Veterani A - četrtfinale - Trampuš : Andrejašević 6 : 4, 6 : 4, Kert : Kavčič 6 : 3, 6 : 3, **Podobnik :** I. Daneu 6 : 3, 6 : 1, Jeršan : Por 2 : 6, 2 : 6, **polfinale Trampuš :** Kert 7 : 5, 6 : 4, **Podobnik :** Por w. o., **finale - Trampuš :** Podobnik 6 : 0, 6 : 2, **veterani B - polfinale - Bedenk :** Kocjan 5 : 7, 1 : 6, Aleš : Dornig 1 : 6, 7 : 6, 6 : 4, **finale Aleš :** Kocjan 3 : 6, 0 : 6, **veterani C - polfinale - Berdaj :** Peter Starc 6 : 0, 6 : 2, **Frantolič :** Križanec 6 : 3, 6 : 4, **finale Berdaj :** Frantolič 6 : 1, 6 : 2.



Na letošnjem tradicionalnem odprtem teniškem turnirju za veteranke in veterane je nastopilo devetinpetdeset igralcev kategorije veterani A, B, C in veteranke. V kategoriji A je igral tudi član TK Triglava, ki je bil organizator turnirja, Stane Kert in prišel je v polfinale. Za vstop v finale ga je premagal poznejši zmagovalec Franci Trampuš (Olimpija). - Foto: G. Šinik

Zmagovalka pri ženskah Mira Grm - »Rekreativni tenis igram pri TK Triglavu že osem let. Da je to moja športna rekreacija je porok že, da smo športna družina. Hčerki Ana igra odbojko, Eva plava, mama pa je pri štiriinšestdesetih letih še vedno aktivna pri kegljanju. Turnir v Kranju ni bil težak in zlahka sem v finalu premagala ljubljankico Maco Svetlič. Še naprej bom ostala zvesta teniški igri.«
D. Humer

Uspešen plavalni vikend

Reka, Velenje, Skopje - Minuli vikend je bil docela v znamenju plavanja; na Reki je bilo državno prvenstvo za kadete, kjer so bili najboljši plavalci Ljubljane, plavalci Triglava pa so bili drugi. V Velenju so igrali mlajši pionirji in Kranjčani so slavili prepričljivo zmago, v Skopju pa je jugoslovanska reprezentanca po šestnajstih letih spet najboljša na Balkanu. Skratka, uspešen plavalni vikend tako za Gorenjce kot za državno reprezentanco.

Na kadetskem državnem prvenstvu na Reki je sodelovalo 30 klubov iz vse Jugoslavije s skupaj 138 plavalci in Kranjčani so bili z osemčlanskim zastopstvom med najštevilnejšimi. Radovljčanov pa na Reki ni bilo. Ekipni zmagovalec, ljubljana iz Ljubljane, je zbral 627 točk, drugi Triglav pa 477. Največ medalj so osvojili plavalci Ljubljane, Triglav pa se je z 12 medaljami (pet zlatih, pet srebrnih, dve bronasti) uvrstil na tretje mesto. Najuspešnejši plavalec je bil Krešo Božikov (Triglav) s štirimi zlatimi, eno srebrno in eno bronasto medaljo, med plavalkami pa je bila najboljša Eva Breznikar (Fužinar) s petimi zlatimi in eno srebrno medaljo.

V Velenju pa se je na republiškem prvenstvu za mlajše pionirje zbralo 120 tekmovalcev iz 15 slovenskih klubov, med njimi je bilo tudi 36 Kranjčanov, ki so osvojili 21 medalj, od tega tri zlate, sedem srebrnih in enajst bronastih, poleg tega pa še enainvajset posebnih priznanj za tekmovalce mlajših letnikov. Triglav je bil kot ekipa najboljši in je zbral 1010,5 točke, drugi je bil Jeklo Branik iz Maribora s 883,5 točke, tretja pa ljubljana s 641 točkami. Triglav je dobil tudi prehodni pokal za največji zbir točk (32.386) v predtekmovalstvu za republiško prvenstvo v 50 metrskih bazenih, medtem ko je prehodni pokal za celotno sezono 1989/90 dobil Jeklo Branik iz Maribora za skupni seštevek 65.211 točk (o rezultatih bomo več pisali v prihodnji številki).

V Skopju je Jugoslavija dosegla velik uspeh: osvojila je balkansko prvenstvo in hkrati pobrala tudi največ medalj - skupaj kar 36, od tega 11 zlatih, 16 srebrnih in devet bronastih. Jugoslavija je zbrala 379 točk, Romunija kot druga 307, tretja je bila Bolgarija s 291 točkami, četrta Grčija s 138 in peta Turčija s 131 točkami. Med reprezentanti sta bili v Skopju tudi dve Gorenjki - Kranjčanka Mojca Jamnik in Radovljčanka Polona Rob. Medalj sicer nista pobirali, vendar sta bili solidni: Jamnikova je bila šesta na 400 m kravl s časom 4:36,21 (zmagovalka Dobrescu iz Romunije je plavala 4:20,05), šesta pa je bila tudi na 800 m kravl s časom 9:23,14, zmagovalka v tej disciplini Romunka Bodin pa je plavala 9:03,76. Polona Rob je bila peta na 400 m mešano s časom 5:09,77 in prav tako peta na 200 m delfin s časom 2:22,77, pri čemer je za zmagovalko Dimitru iz Romunije zaostala 6,95 sekunde.

Ilija Bregar

GORENJSKI GLAS
več kot sto let

Na maratonu "Franja" skoraj 2000 kolesarjev

Zadovoljni kolesarji in organizatorji

Letošnji maraton Franja je dokazal, da je med nami vsako leto več ljubiteljev kolesarskega športa, in da je ta spominska prireditev najodmevnejša med vsemi.

Tacen, Sovodenj, Škofja Loka, 21. julija - Seveda je več kot 150 kilometrov dolga proga primerna le za tiste kolesarje, ki radi kolesarijo vse leto, saj so številni vzponom kos le dobro pripravljene. Te ga se zavedajo tudi udeleženci maratona, kajti prijavljajo se večinoma le tisti, ki so prepričani v svoje zmogljivosti. Seveda pa so med njimi vselej naši najboljši kolesarji. Tako so bili tudi zmagovalci vsi, ki so pripeljali na cilj nazaj v Tacen, najboljši čas pa je dosegel Rogovec Miro Miškolin (3:17,8).

Sobotna prireditev, deveti kolesarski maraton Franja, ki je največji tekmovalni maraton na svetu, je zbrala (po prijavih) 1680 kolesarjev, peljalo pa jih je precej več. Zato so organizatorji prepričani, da bodo prireditev pripravljali še vrsto let, že sedaj pa se bodo začeli pripravljati na deseto, jubilejno prireditev. Ta naj bi bila najbrž na vrsti že konec junija in ne ob 22. juliju, kot doslej.

Za letošnji maraton je gotovo značilno, da so kolesarji startali precej hitro, da je bilo ob tekmovalcih na progi veliko spremljevalnih ekip, ki so nudile prvo pomoč, in da so se tekmovalci lahko osvežili ob številnih okrepčevalnicah na poti od Ljubljane do Cerkna, Kladja, Sovodnja, Gorenje vasi, Škofje Loke, Jeprce in Tacna. Kljub vroči je večina tekmovalcev prišla na cilj, nekateri pa so kasneje odšli še na pot proti Triglavu in na tek okoli Bohinjskega jezera.

Rezultati: moški 15 do 30 let: 1. Miškolin (Rog) 3:17,8, 2. Baloh (Merx Celje), Ravbar (Krka), moški 31 do 45 let: 1. Slak (Mladinska knjiga), 2. Mak (Jub Dol), 3. Zakotnik (Rog), moški 46 do 55 let: 1. Hafner (Turboinstitut), 2. Freljh (KK Franc Peternelj), 3. Kavčič (Rog), moški nad 56 let: 1. Omerzel (Rog), 2. Zerjal, 3. Samec, oba (Adria, Lonjer) - žen-

ske 15 do 30 let: 1. Marjeta Sajevec (Krka) 3:22,15, 2. Martina Sajevec (Krka) 3. Kovač (Jub Dol), ženske nad 31 let: 1. Černe (Zadvoj), 2. Bregar, 3. Karčun, kategorija gorskih koles: 1. Oblak (Marmor Hotavlje) 3:32,2. Kolesarji pa so na poti morali prevoziti tudi 1600 metrov po neasfaltirani cesti skozi Podjelovo brdo nad Sovodnjem. Tam so jih z bodrenjem pričakali tudi domačini, ki pa so hkrati s protestnimi tabelami pokazali svoje ogorčenje nad dejstvom, da kljub večletnim obljubam še vedno nimajo asfalta. "Pobudo za protest ob letošnjem maratonu Franja so dali krajanji na februarjem zboru volilcev, saj se problem asfaltiranja ceste vleče že od leta 1980. Končno je bila cesta v srednjeročnem planu 1986 - 1990. Ta čas so cesto uredili z Idrijske strani, cesta pa je iz občinske prišla v republiško kategorijo. Tako spet ni bilo nič, pa tudi za letos so nam odgovorili, da gradnje še ne bo. Zato smo najprej sklenili, da na maratonu naredimo zaporo, kasneje pa smo se odločili za miren protest s transparenti. Kajti cesta je za nas pomembna, saj je tu 48 kmetij, s katerih se vsak dan vozimo na delo. Če se sedaj ne bo nič premaknilo, potem bomo prisiljeni narediti zaporo ceste," je dejal Franc Peternelj. Krajanji pa so se po-



Franc Peternelj



Kolesarji so na več kot 150 kilometrov dolgo pot krenili ob 8. uri iz Tacna. Foto: G. Šinik



Krajanji Podjelovega brda so pripravili opozorilni protest. Foto: V. Stanovnik

stavili ob transparente z napisi: Naša cesta, ogledalo naše občine, Izpolnite že zdavnaj plesnive obljube, Tudi to je Slovenija, moja dežela, Družji bencin, več lukenj, vrtin... ● V. Stanovnik

Tek okrog Bohinjskega jezera

Najhitrejši Roman Kejžar

Na tradicionalnem teku okrog Bohinjskega jezera se je zbralo skoraj dvesto tekačev, Roman Kejžar pa je dosegel rekord proge, saj je za 12 kilometrov porabil manj kot 35 minut.

Bohinj, 21. julija - Organizatorji 15. taborniškega teka okrog Bohinjskega jezera so odlično izpeljali tekmovalce, ki je že vrsto let namenjeno tako tabornikom kot rekreativcem, udeležujejo pa se ga tudi nekateri tekmovalci.

Te dni je v Bohinju vsak dan več gostov, ki najdejo obilo možnosti za sprehode, plavanje, vožnjo s kajaki in kanuji, pa tudi za razvedrilo. Minuli konec tedna pa so se ob hotelu Jezero zbrali tudi številni ljubitelji teka, ki so se kljub vročini pogumno podali na pot okrog jezera. Dobre pol ure kasneje je bil na cilju že prvi tekmovalac, ki je dosegel najboljši čas vseh dosedanjih tekov. Roman Kejžar, doma iz Spodnjih Danj pri Sorici je na cilju povedal: "Tu v Bohinju sem na pripravah s trenerjem Svetlanom Vujasi- nom, pripravljam pa se na Balkansko prvenstvo, kjer bom tekmoval v maratonu. Proga mi je zelo všeč, pa tudi poznam jo do-



Roman Kejžar

Jaka Rozman

bro, saj sem letos sodeloval že četrtič, zmagal pa sem tudi lani.



Na štartu v Ribčevem lazu je bilo skoraj dvesto tekačev.

Tenis

Barbara Mulej zmaguje naprej

Kranj, 22. julija - Barbara Mulej zmaguje in dosega imenitne teniške uspehe na močnih mednarodnih turnirjih. Po uspehu na turnirju v Sciacu (Italija) je nov velik mednarodni uspeh dosegla na mednarodnem turnirju v Schwarzachu (Avstrija), kjer je bil nagradni sklad 10.000 ameriških dolarjev. Na tem turnirju je bila Kranjčanka Barbara Mulej spet najboljša. Da se je prebila v finale, je v polfinalu premagala Novozelandskico Semanovo s 6 : 1, 7 : 6, v finalu pa še Avstrijko Armingovo s 7 : 5, 6 : 3. Z dvema zmagama v Italiji in sedaj v Avstriji je Barbara Mulej prišla pod tristoto mesto na svetovni ženski računalniški lestvici.

Barbara Mulej je že v nedeljo odšla v Zagreb, kjer se je začelo letošnje evropsko prvenstvo za mladince in mladinke do osemnajst in do šestnajst let starosti. Barbara igra v kategoriji mladink do šestnajst let in je po žrebanju v prvem kolu prosta.

Na turnirju v Avstriji so nastopile še članice TK Slovan iz Ljubljane Karin Lušica in Zagrebčanka Desković ter članica GR-Branik in Maribora Križanova. Vse tri so izpadle že v prvem kolu.

D. Humer

VIDEOTEKA
AV

Rezultati: Kejžar (34:50,4), Urh (36:12,8) Dolenc (36:37,5), ženske Grm (45:41,2) ● V. Stanovnik, slike: G. Šinik

Zadeva Elan kmalu pred sodiščem

Kranj, 20. julija - Namestnik javnega tožilca iz Kranja Janez Hočevar je v petek seznanil novinarje s svežimi novicami v zvezi s potekom zadeve Elan. Novost je, da je tožilstvo kranjskemu temeljnemu sodišču poslalo obtožnico zoper Kodra in Aljančiča, bivša prva moža Elana. Sodišče ju bo vročilo obdolžencema, ki imata možnost ugovora, na podlagi tega sta obtožnici bodisi vrnjeni tožilstvu bodisi sodišče po zavrženem ugovoru v določenem času razpiše glavno obravnavo. Za primer je pristojno temeljno sodišče v Kranju, lahko tudi njegova enota v Radovljici.

Obtožba torej bremeni Kodra, da je v Celovcu podpisal zastavno pogodbo z Zvezo slovenskih zadrug, po kateri naj bi Elan v Avstriji s 6,7 milijona šilingov jamčil za kredit Uroša Aljančiča in njegovega švicarskega partnerja jugoslovanskega rodu Mladena Sirola. Prvi naj bi dobil 3,5, drugi pa 3,2 milijona šilingov kredita v omenjeni zadrugi. Aljančiču pa

obtožnica nalaga odgovornost za napeljevanje k temu dejanju. Koder je obtožen tudi uničenja poslovnih listin, dokumentacije o deviznem poslovanju s tekmovalci. Za očitana kazniva dejanja, ki jih bo moralo seveda dokazati sodišče, je zagrožena zaporna kazen do 5 let (neupravičena uporaba, prav tako napeljevanje k njej), oziroma za ponaredeitev ali uni-

čenje poslovnih listin od 3 mesecev do 5 let. Očitno omenjeni obtožnici nista edini v zadevi Elan, saj so nam na tožilstvu povedali, da pripravljajo še nekaj novih ovadb.

Na kranjskem sodišču pa so v petek novinarjem povedali še nekaj novosti. Elan je namreč dal uraden predlog za prepoved odsvojitve in obremenitve Aljančičevih nepremičnin (dveh stanovanjskih objektov, enega od teh še v gradnji) in premičnin (avtomobila, deviznih hranilnih vlog). Sodišče je izdalo začasno odredbo za prepoved odsvojitve obeh stanovanjskih objektov, ker njuna vrednost ustreza višini v Avstriji najetega kredita, za premičnine pa predlog zavrnilo. Na

odločitev sodišča se je Aljančič pritožil, za njim pa tudi Elan, zato je zdaj dokument na višjem sodišču.

V petek opolnoči se je iztekel tudi rok v postopku prisilne poravnave. Kot so nam dopoldne povedali na sodišču, so dotlej prejeli 198 upniških zahtev, medtem ko nam o znesku terjatev še niso mogli ničesar povedati. In še beseda o obstajanju muenchenske in drugih Elanovih firm v tujini, za katere sedanji prisilni upravitelj Elana trdi, da zanje ni vedel. Kot smo namreč zvedeli iz dobro obveščenih virov, so bile menda vse registrirane pri zveznem sekretariatu za gospodarske odnose s tujino! ● D. Z. Žlebir

Podjetje Janus za mirnejše spanje Že okradeni najboljše stranke

Kranj, 23. julija - Zadnjič smo bolj na splošno pisali o zaščiti hiš in stanovanj pred vlomilci, tokrat smo obiskali enega od projektantov, izdelovalcev in serviserjev alarmnih sistemov, Tomaža Hribarja iz Janusa, zasebnega podjetja za računalništvo in elektroniko v Kranju.

Njihov program zaščite manjših prostorov pred nezazelenimi obiskovalci vsebuje mikroprocesno elektronsko ključavnico s šifratorem in magnetno reed stikalo za vhodna vrata, detektor loma stekla za okna, infrardeči in mikrovalovni detektor za varovanje sob in hodnikov ter avtomatski telefonski pozivnik, ki jim na željo naročnika dodajo še alarmni napravi za odkrivanje plina in izlitja vode ali video kontrol-

no alarmno napravo. Naprave za večje objekte sestavljata mikroprocesna centrala s tipkovnico ali ključem in hišna alarmna centrala. Razen tega imajo v Janusu tudi zastopstvo za celoten program avtomobilskih alarmov italijanskega proizvajalca.

»Podjetje bo septembra staro eno leto. Zaposleni smo trije, pomagajo nam zunanji sodelavci. Nekateri dele alarmnih sistemov uvažamo, včasoma pa so iz lastne proizvodnje. S signalno

tehnično zaščito pokrivamo vso Slovenijo. Zda si utiramo pot v Kvarner, naš cilj pa je vsa Jugoslavija, saj ugotavljamo, da so se v zadnjem času pri nas podobna podjetja dobesedno razcvetela. Naše vodilo in, če lahko tako rečem, prednost je kvaliteta. Reklamacije so sila redke. Za dve naši centrali smo pridobili atest Fakultete za elektrotehniko in računalništvo,« je med drugim povedal Tomaž Hribar.

Pred vlomilci zavarujejo

podjetja, lokale, hiše. Zasebniki jih, žal, najpogosteje poiščejo šele takrat, ko so že bili okradeni. Takrat tudi ne sprušujejo za ceno. Najbolj enostavni sistemi stanejo od 400 do 500 mark, nekako najprikladnejši za hiše okrog tisoč mark, so pa seveda tudi zahtevnejši in dražji. Za vse dajejo enoletno garancijo, testiranje opravljajo prek računalnika. Svrijo pred ceno "plažo", ki prihaja iz Hongkonga in Tajvana. ● H. Jelovčan

Ti, ti, možiček

T. Z. s Trstenika ima svojega moža najbrž čisto rada, ko je tizen. Neki dan popoldne pa ga je alkohol tako preobrnil, da je doma razgrajal. Takšen ženi ni bil všeč in je poklicala policaje, da bi ga umirili. Tudi njim ni najbolje uspelo, zato so ga odpeljali s seboj na strežitev, potem ga pa še prijavi sodniku za prekrške.

Oba iz enakega testa

Ko je R. B. iz bloka na Planini potožila, da njen najdražji S. T. doma razgraja, so možje v modrem seveda brž prihiteli na pomoč. A ugotovili so čudno stvar. On in ona sta se zagreto pretepala. Našli so salomonsko rešitev: oba bosta morala na izpraševanje k sodniku.

Ženska omagala pred vrati

Nekaj po polnoči je neznanec sporočil na policijo, da pred vhodom v blok na Tuga Vidmarja leži neznanca ženska. Policaji so ugotovili, da je pijana kot čep in ji pokazali pot domov.

Krivo obdolžila brata

V. B. iz Bavdkove ulice je poklicala na pomoč, češ da jo brat J. pretepa. Policaji so ugotovili, da ženska pretirava in da sta se z bratom samo grdo sprla.

Prijateljci razlil oko

Nasilni S. H. je stari znanec policije, zato je tokrat ne bo odnesel samo s sodnikom za prekrške. Res pa se je tudi močno spozabil. Prijateljico V. P. je tako pretepel, da se ji je razlilo oko in so jo morali peljati v klinični center. Nasilneža so priprli, sledi kazenska ovadba. Upajmo, da ga ljubeča V. P., ko se pozdravi, ne bo preveč goreče zagovarjala in nastavila še drugega očesa.

Družno k sodniku za prekrške

V bloku na Staneta Rozmana so se ob pol desetih zvečer pretepli stanovalci. Policaji so ugotovili, da sta se stepla mladoletnika M. S. in D. B., nakar se je v sinovo bran s pestmi postavil še oče M. B. Vse tri razgreteže bo vzel v roke sodnik za prekrške in jih podučil, da je dober sosed dostikrat več vreden kot zlahta.

Ponorel zaradi televizorja

V samskem domu na Zlatem polju je okrog dveh podnevi pijan razgrajal Z. B. in skozi okno vrgel dva televizorja. Nič čudnega, ko pa sta bila oba pokvarjena, denarnica za novega pa pretenka. No, opravičilo pri sodniku za prekrške najbrž ne bo prida zaleglo. Namesto da zapravlja za pijačo, naj bi možak varčeval za nov televizor!



Priletni vozniki

Pred dnevi je 88 let star možak na motorju v Žirovnici izsilil prednost vozniku osebnega avtomobila. Na srečo ga je avto samo oplazil. Ko so miličniki preverjali njegovo vozniško dovoljenje, so rahlo presenečeni ugotovili, da je zdravnik kljub visoki starosti pristal na podaljšanje veljavnosti.

To je samo eden od svežih primerov sicer ne tako redkih nesreč, v katerih so kot povzročitelji udeleženi priletni vozniki. Pravila jim res dovoljujejo, da sedejo v avto ali na motor in se vrinejo v prometno reko, če medicina presodi, da to lahko storijo brez nevarnosti zase in za druge. A prav ob tem zadnjem primeru lahko podvomimo, ali se medicina resnično zaveda možnih posledic, ko priletnim voznikom dovoljuje sedati za krmilo. Zgolj pregled vida, sluha in refleksa v kolenu je najbrž premalo za takšno odgovorno odločitev. Če že vozniki sami nimajo dovolj pameti in precenijo lastne sposobnosti, bi vsaj od zdravnikov pričakovali tehtno presojo.

Naše ceste so slabe, promet iz dneva v dan gostejši. Ne gre samo za nesreče in možne nesreče, ki bi jim botrovala zmanjšana sposobnost ostarelih voznikov. Kolikokrat, zlasti ob nedeljah, srečujemo (pre)stare voznike na čelu dolgih kolon, ki se po polže premikajo naprej! Mlajši vozniki za njimi postajajo nervozni, hupajo, silijo v prehitavanje, izživajo usodo. Krivi so seveda neučakanci, ne počasneži... ● H. Jelovčan

SEDEM DNI

Ljubljanski alpinist omahnil

Mojstrana, 19. julija - V Nemški smeri Severne triglavske stene je dopoldne omahnil 30 metrov po skalah 20-letni ljubljanski alpinist Grega Gregorič. Njegov soplezalec Miha Derganc je na varovališču zadržal padec in takoj pomagal Gregoriču. Padec je videl eden od mojstranških reševalcev, ki je tedaj vstopal v Slovensko smer. Spelzal je do naveze Ljubljančanov, njegova prijatelja pa sta odhitela do telefona v Vratih. Ponesrečencu je pomagal dr. Janko Kokalj, nakar ga je helikopter odpeljal v jeseniško bolnišnico.

Utopitev v Blejskem jezeru

Bled, 22. julija - Okrog 12. ure je oče Shenshi Rečica s Kosova, začasno stanujoč na Godešiču, pripeljal svoje tri mladoletne otroke na kopanje v Blejsko jezero. Najstarejša hči Shqiponija, roj. 1979, učenka osnovne šole v Lipljanu, se je, čeprav neplavalca, neopažena oddaljila od obrežja. Pogrešili so jo okrog pol štiri. Utopljeno so deset metrov od obala in tri metre globoko na dnu jezera našli potapljači Franc Goltez iz Trziča, Jani Mohorič iz Kranja in Jože Kralj z Bleda.

Z golfom v juga

Podreča, 20. julija - Ob 21.25 je Maksimiljan Hrvat, roj. 1947, iz Škofje Loke z golfom vozil po lokalni cesti Medvodc-Mavčiče-Labore. Na Podreči je zapeljal prek desnega roba ceste in nato trčil v avto Saše Jerala, 1971, s Podreče, ki je na stranski cesti čakala, da se vključi na lokalno cesto. Hrvatov golf je trčil v levi bočni del juga, ki ga je odbilo desno v betonsko ograjo. Ta se je zrušila. Vozilo je z zadnjim delom odbilo prek ograje, s prednjim je obstalo na njej. V nesreči je bila huje ranjena voznica Jeralova, njen sopotnik Peter Sajovic, 1965, s Mlake in Hrvat in lažje. Za Hrvatina so odredili pregled krvi.

Halo, 93

Kranj, 23. julija - Kljub poletni pripeki kranjski poklicni gasilci minule dni niso imeli pravega dela z ognjem. Upajo, da bo tako še naprej in opozarjajo ljudi, ki se odpravljajo od doma na dopust, naj zaradi večje varnosti izklopijo električni tok iz televizorjev in drugih aparatov, vsem, ki jih mika kurjenje v naravi, pa svetujejo skrajno previdnost.

In kaj so kranjski gasilci minuli teden počeli? Opravili so šest prevozov vozil v okvari, v terek pomagali v prometni nesreči pred Šeširjem v Škofji Loki, v sredo na Rupi in v petek na Podreči. V četrtek so v Jenkovi ulici odpirali vrata v stanovanje, na katerih se je odlomila kljuka. ● H. J.

Kršenje prometnih predpisov na Linhartovem trgu v Radovljici

Radovljica, 18. julija - Linhartov trg predstavlja staro mestno jedro Radovljice. Na začetku trga stoji prometni znak, ki prepoveduje vožnjo skozi trg za vsa vozila. Pogled na številne kolesarje, motoriste, osebna vozila in tovornjake, ki vozijo skozi trg ali pa so tam parkirani, pa pove, da prometnega znaka vozniki sploh ne upoštevajo.

Mnenje številnih obiskovalcev Linhartovega trga je, da se miličniki premalo zmenijo za to kršenje prometnih predpisov. Komandir radovljiške postaje milice Drago Kršelj je pojasnil, da miličniki nikakor ne tolerirajo prometnih prekrškov v starem mestnem jedru. Nadzorujejo celotno območje Radovljice, Bleda in Bohinjske Bistrice in opravljajo številne naloge, ki imajo prednost pred preprečevanjem in kaznovanjem vožnje in parkiranja na nedovoljenih mestih, čeprav so v zadnjem času izvedli tudi nekaj uspešnih tovrstnih akcij. V času turistične sezone pa je prvotna naloga miličnikov informiranje turistov in usmerjanje zgoščenega prometa. Poleg tega je treba upoštevati dejstvo, da ima kar 82 občanov dovolilnice za vožnjo po starem delu mesta, kjer pa je prostora le za parkiranje kakih trideset osebnih vozil. Zaradi tega prometni znak ne služi svojemu namenu, t. j. razbremenjevanju prometa na Linhartovem trgu. Osebnostno mnenje g. Kršelja je, da bi bilo znak najbolje umakniti.

Alojz Maček, sekretar Krajevne skupnosti Radovljica je povedal, da je prejšnji izvršni svet občine Radovljice sprejel odlok o prometni ureditvi naselij v radovljiški občini, na podlagi katerega so med drugim zaprli Linhartov trg za ves promet. Prepoved so začeli kršiti stanovalci, ki prebivajo na trgu, kAsneje so lastniki gostinskih lokalov zahtevali dovolilnice za prevoz po trgu za svoje goste, da bi si s tem povečali promet. Tudi tisti, ki dovolilnic niso imeli, so vozili NA trg, saj so bile kazni za nedovoljeno vožnjo in parkiranje tam smešno nizke.

Alojz Maček in Drago Kršelj se strinjata, da bi bila edina rešitev teh težav fizična zapore Linhartovega trga. Zaenkrat to še ni izvedljivo, kajti po mnenju predsednika izvršnega sveta Joža Resmana bo to mogoče šele, ko bodo uredili dovolj veliko parkirišče pred trgov. Sam trg pa bi moral biti fizično urejen tako, da bi bilo parkiranje v njem nemogoče. Trenutno se v starem delu mesta izvajajo sanacijska dela tamkajšnjih zgradb, projekt prostorske ureditve trga pa je po besedah predsednika IS že v razpravi. Trenutna rešitev je odstranitev prometnega znaka izpred trga, s čimer se strinja tudi župan radovljiške občine. Od g. Resmana smo izvedeli, da je izvršni svet že dal pobudo za odstranitev prometnega znaka, dokler se prometni režim v tem delu mesta ne bo spremenil.

S. A.

NA SONČNI STRANI ALP

Vodnogospodarska soglasja

Tržič, julija - Služba za varstvo okolja pri Osnovnem zdravstvu Gorenjske ugotavlja, da obrti, ki onesnažujejo vode, včasih tudi s težkimi kovinami, vedno nimajo soglasij Vodnega gospodarstva Gorenjske. Občinske skupščine si kljub opozorilom ne prizadevajo, da bi kršilce ustavile, svojega ne opravijo niti inšpektorji; če že kaznujejo kršilce, so kazni smešno nizke, da se jim bolj izplača plačevati kazni, kot urediti čistilne naprave.

Na zadnji seji tržiškega izvršnega sveta so odborniki spregovorili o svojih vodah, k čemur jih je spodbudila dipl. ing. Bernarda Podlipnik iz gorenjske Službe za varstvo okolja. Tržičanom je poodčitala, da dva največja zasebna obrtnika - onesnaževalca tržiških voda, galvanika Perne iz Loma in Romihova barvarna, še vedno delujeta brez soglasja Vodnega gospodarstva. Težke kovine, ki so jih pred časom našli v Lomščici, so po vsej verjetnosti prišle prav iz galvane.

Vinko Perne iz Loma, je povedal, da je njihova galvanika že tri mesece v remontu in da po načrtih Inženiringa Kranj urejujejo čistilno napravo, izboljšali pa bodo tudi sam tehnološki postopek; prihodnje bodo le nikljali in kositrili, opustili pa vse kromate in cianide. Vodnogospodarska inšpekcija je dala soglasje k projektu. Ko bo Pernetova galvana jeseni spet stekla, ne bo več bojzani za onesnaževanje lomskih voda.

S Pernetovo galvano bo rešen samo en tržiški problem onesnaževanja voda, čaka pa jih še veliko. Ne le zasebniki, vsako podjetje po svoje onesnažuje in prav bi bilo, da bi temu problemu posvetili kar največ pozornosti. Zasebne obrti in podjetništvo bo, kaže, vzcvetelo tudi v Tržiču in okolici, in izvršni svet in skupščina občine bi morala bedeti nad vsakim posebej; dokler obrtnik oziroma podjetnik nima resnično vseh soglasij, naj občina ne dovoli obratovanja. Konec koncev je tudi tržiško naravno okolje le v rokah Tržičanov samih: kakor bodo gledali nanj, takšnega bodo imeli, takšnega bodo pustili svojim vnučkom. ● D. Dolenc

GORENJSKA NOČNA KRONIKA

Pohotnež na stopnišču

R. H. z Janeza Puharja je razburjena zatožila neznanca, ki jo je na stopnicah napadel, otipaval in jo nagovarjal k spolnim odnosom. Na srečo ji hujšega ni storil, čeprav mu je "nekaj" kljub zgodnji popoldanski uri očitno zelo nagajalo. Za pohotnežem poizvedujejo.

BISTRA OSVEŽUJOČA VODA IZ FILTRA LIBELA KRISTAL



Težava pri vodi iz pipe je, da vsebuje številne snovi, ki zakrijejo pravi okus, spremenijo njen izgled in zmanjšajo učinkovitost čajnikov ali aparatov za kavo. Obroči znotraj skodelic in čajnikov ter pena na čaju, so dokazi, da so v vodi navzoče tudi druge snovi. Če želite svežo, kristalno čisto vodo z manj klora, nitrata, aluminijevega sulfata, trdote in težkih kovin, npr.: svinca, cinka, bakra, aluminija, kadmija, je filter za vodo LIBELA KRISTAL za vas idealna rešitev. Vodni filter je pošten do naravne tekočine, saj ohranja njene izvirne vrednote.

popoln sistem filtriranja
v enem samem vrču

LIBELA

CELJE

tel. (063)32-624

NOVO na našem tržišču!

TRGOVINA KAJA

KRANJ, LIKOZARJEVA UL. 15

VAM NUDI OD 16. 7. 1990 DALJE ZNIŽANJE LETNE KONFEKCIJE IN OTROŠKE OBUTVE DO 20 %.

V PRODAJALNI LAHKO KUPITE:

- KRILA, HLAČE, JAKNE IN SRAJCE IZ BELEGA IN MODREGA JEANSA ITALJANSKE FIRME »VALENTINA«.
- POROČNE OBLEKE IZ UVOŽENEGA MATERIALA
- OTROŠKO, DEKLJSKO IN ŽENSKO KONFEKCIJO
- VSE VRSTE KOPALK, TUDI ZA MOČNEJŠE POSTAVE
- TRENIRKE
- NOGAVICE IN PERILD
- OTROŠKO OBUTEV OD 18 - 34 IN COPATKE
- OTROŠKO ŠPORTNO OBUTEV
- ČOKLE S PREGIBNIM PODPLATOM

TEKSTILINDUS KRANJ

Gorenjesavska c. 12

64001 Kranj

p.p. 75

Na osnovi sklepa komisije za delovna razmerja in nagrajevanje objavljamo prosto delovno mesto v finančnem sektorju

VODJA RAČUNOVODSTVA

Pogoji:

- VII. stopnja zahtevnosti (dipl. ekonomist)
- 4 leta delovnih izkušenj na področju računovodstva in financ
- poskusno delo tri mesece

Kandidati, ki izpolnjujejo navedene pogoje naj oddajo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v kadrovski sektor podjetja najkasneje v 8 dneh po objavi.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 15 dneh po opravljeni izbiri.

AVTOŠOLA "JURE"

V TRŽIČU

Pot na Zali rovt 9

REDNO ZAPOSLE DVA INŠTRUKTORJA VOŽNJE

Pogoji: izpit B kategorije za inštruktorja

Informacije po tel.: 51-864 ali osebno na naslov od 9.- 12. ure in od 15.- 17. ure.

AVTO MOTO DRUŠTVO

ZIRI

Objavlja javno licitacijo: JUGO 45 AX letnik 1987, izključna cena din 19.500,00. Licitacija bo v nedeljo, 29. 7. 1990, ob 10. uri pred DRUŽBENIM DOMOM PARTIZAN v Zireh. Ogled vozila bo možen od 9. do 10. ure. Interesenti morajo vplačati kavcijo v višini 10 % od izključne cene.

MALI OGLAS LAHKO POŠLJETE TUDI PO POŠTI

Izpolnite kupon, ki ga objavljamo in ga pošljite na naslov ČP GLAS, Cesta JLA 16, 64000 KRANJ »mali oglasi«. Oglase, ki jih bomo prejeli do srede, bodo objavljeni v petkovi številki, tiste, ki bodo prispeli do petka, pa v torkovem Gorenjskem glasu.

KUPON ZA OBJAVO MALEGA OGLASA

BESEDILO:

(Prosimo, da pišete s tiskanimi črkami.)

Naslov v oglasnem oddelku, šifra

Naslov naročnika malega oglasa:

NAROČNIK
GORENJSKEGA GLASA

PODPIS:

DA NE



**MERKUR
KRANJ**

**V TOPLIH POLETHNIH DNEH
POMISLITE NA MRZLE ZIMSKE NOČI**

Ne moremo vam zagotoviti, da sneg pozimi bo, lahko pa vam zagotovimo ugodne cene pri nakupu opreme za centralno ogrevanje. V Merkurjevih prodajalnah smo vam do 10. avgusta pripravili 15 in 20 odstotno znižanje cen posameznih vrst materiala

15 %

- peči TVT Maribor (količine so omejene)
- solarni bojlerji TVT (vsi tipi)
- strešna okna (Kovinoplastika Lož)

20 %

- garniture za cisterne (uvoz GOK)
- regulatorji vleke (Samson)
- ekspanzijske posode (uvožene in domače)
- obtočne črpalke (WILO, GRUNDFOS)
- odzračni lončki
- sobni termostati (z uro in brez)
- kotlovni termostati
- radiatorski ventili (Herz - količine so omejene)
- cevni termostati
- termo hidrometri in manometri
- izolacijske cevi (Purlen)
- notranji kamini
- dimniki Schiedel
- fitingi (Titan)
- kroglični ventili in pipe (Kovina - Šmartno pri Litiji)

Znižanje velja pri nakupu nad 500,00 din.

Podrobnejše informacije dobite pri prodajalcih
v Merkurjevih prodajalnah

MALI OGLASI

27-960
Cesta JLA 16

APARATI STROJI

Prodaj zmrzovalno OMARO (trije predali), malo rabljena, za 3.000,00 din. Karel Lipovac, Pintarjeva 10, Kranj - Cirče 10801

Prodaj malo rabljeno hladilno VITRINO s kompresorjem, za sladolede. Informacije na ☎ 35-692, popoldan 10921

Prodaj SAMONAKLADALNO PRIKOLICO, 22-kubična in PAJEK VO-4. Dvorska vas 18, Begunje, ☎ 73-239 10925

Po ugodni ceni prodaj OBRAČALNIK senu "pajk", znamke FAHR, kombiniran OBRAČALNIK Laverda in VENTILATOR za sušenje senu Gros. Zajc, Valburga 15, Smlednik 10941

M

Mercator - Kmetijska zadruga Medvode

V soboto, 28. 7. 1990, bo v vasi Polje pri Vodichah XX. jubilejno tekmovanje traktoristov ljubljanske regije. Pričetek tekmovanja bo ob 8. uri, zaključek pa je predviden ob 16. uri, ko se prične gasilska veselica v organizaciji Gasilskega društva Polje. Igral bo ansambel RADIUS.

VABLJENI!

GRADBENI MATERIAL

Prodaj PUNTE, BANKINE in DESKE colarice ter balkona VRATA, šir. 100 cm, viš. 220 cm. ☎ 45-078

Ugodno prodaj železna VRATA, dim. 3.80 x 4.00 m. ☎ 42-700 10945
50 odstotkov ceneje prodaj: MODULAREC, PEČNICE, schiedel DIMNIK, BAVALIT, demit-EMULZIJ, belo MIVKO in ZRAČNIKE. ☎ 40-517, zvečer 10950

Prodaj 8 koso ŠIDELNOV, premera 20, strešno cementno OPEKO Strešnik, sivo-grafitne barve - zaključni (32 desni, 43 levi), 4 kvad. m. steklenih PRIZEM, vse 40 odstotkov ceneje in 2 VRTALNA STROJA Hilti TE 14 in TE, za 600 DEM oz. 800 DEM v dinarski protivrednosti. ☎ 57-644, od 18. do 21. ure 10988

IZGUBLJENO

V soboto, 7. julija 1990, je bil odpeljan NEMŠKI OVČAR, sliši na Iron, števil. v ušesu 69654. Kdor, kaj ve o tem, naj sporoči na ☎ 061/340-594. Nudim nagrado!

KUPIM

Kupim dobro ohranjen otroški kombiniran VOZIČEK. ☎ 621-404

Kupim suhe smrekove DESKE colarice. ☎ 42-771 10930

Kupim PAJKA za seno in MOPEĐ. ☎ 70-648 10981

Kupim vse vrste okroglega LESA in prodaj TRACNO ZAGO za razrez hlodovine. ☎ 25-759 10999

OBVESTILA

TV - VIDEO - HI FI SERVIS hitro in kvalitetno! Informacije na ☎ 39-888. SE PRIPOROČAMO!

ELEKTRO SERVIS - popravilo malih gospodinjstvih aparatov in električnega ročnega orodja, napeljevanje nove elektroinstalacije ali obnovim staro. Huje 19, Kranj, ☎ 37-427 9668

Nudimo vsa AVTOKLEPARSKA DELA po nižji ceni, ko pripeljete avto, pripeljite tudi kovinski smetnjak. Le-tega vam popravimo brezplačno. Branko Lacko, Bevkova 37, Radovljica, ☎ 75-807 10793

22. junija je bil objavljen oglas pod šifro: "Dom brez alkohola", katerega je oddala Danica z dvema otrokoma iz okolice Borovnice. Naprosim vse, ki jo poznajo, naj jo opozorijo, da se ponovno javi na isti naslov. 10933

Cenjene goste obveščamo, da bo Gostilna pri Slavki v Podbrezjah, ZAPRTA do 8. avgusta 1990. Se priporočamo! 10960

VODOVODNO INSTALACIJO NA HIŠI (novo ali tudi popravilo) vam naredimo kvalitetno in hitro! Delamo s stroji. ☎ 28-427 10966

Po solidni ceni in kvalitetno PREBELIM celo ali del stanovanja. Pokličite na ☎ 74-352. Se priporočamo! 10991

OSTALO

Prodaj otroški športni VOZIČEK. Vesna Oštir, Zasp. Reber 8, Bled

ZAPRAVLJIČEK, lepo ohranjen, prodaj. Zajc, Valburga 15, Smlednik 10942

Poceni prodaj otroško POSTELJICO z joggijem in odejo z oblaci. ☎ 622-795 10948

PŠENICO zamenjam za ječmen. Sp. Brnik 80, Cerklje 10953

Prodaj nov lesen ČOLN na vesla, prirejen za jadranje. Cena 22.000,00 din. ☎ 40-268 10955

Prodaj KUMARICE za vlaganje. Sušnikova 15, Senčur 10967

Prodaj 80-baasno HARMONIKO Melodija. ☎ 78-643 10987

Prodaj dvodelno svilenoro poročno OBLEKO, roza barve, števil. 38 - 40. Frantar, Stranska pot 11, Senčur

Prodaj manjšo tovorno PRIKOLICO, stara 1 leto. Haklin, Golnik 144

Prodaj otroško POSTELJICO z joggijem in športni VOZIČEK Tribuna. ☎ 633-479 10995

PREKLIC

Preključujem oglas - pod rubriko Poznanstva, objavljen v Gorenjskem glasu, 17. 7. 1990, na ime Jože Stare. Oglas ni resničen. Žal mi je, da so prizadeti tudi ljudje, ki nimate nič s tem in pričakujem, da se jih preneha obsojati in širiti lažne govore. Marija Lenarčič, Brniška 63, Vodice 10969

gorenjska
obrotna
zadruga
KRANJ

V TRGOVINI IMAMO NA ZALOGI PO UGODNIH CENAH KROGLIČNE VENTILE IN PIPE.

POSESTI

Če ste sami na kmetiji in ste jo nemotno obdelovali, jo vzameva v najem - možen je tudi kak drug pogoj. Kmetija je lahko tudi hribovska in nemehanizirana. Šifra: POVSOD JE LEPO 10993

RAZNO PRODAJ

Ugodno prodaj 140-litrski KOMPRESOR Trudbenik, nov, z dvema glavama, do 16 ats., v garanciji, še nepriključen, ŽAGO Mio Standard, malo rabljena, list nov, premera 45 cm, motor 4 kW, SKOBNELNIK Mio Standard, nerabljen, na 4 operacije in MOPEĐ Kolibri, 50 ccm, nov, še v garanciji. ☎ 24-328, od 14. do 22. ure 10992

Prodaj TRAKTOR Zetor 25-11, PAJKA VO-4, skoraj nov, KRAVE z mlekom in braje TELICE. Skodlar, Podbrezje 67, Duplje 10997

STAN.OPREMA

POHIŠTVO za dnevno sobo in kuhinjo, ugodno prodaj. ☎ 24-019, od 20. ure dalje 10917

Poceni prodaj 8-delno OMARO z mizico, LESTENEC, stensko URO, KAVČ, POSTELJO, pet STOLOV z MIZO, črno-bel TV in VITRINO. ☎ 37-382 10940

AVTOIMPORT
UDOVČLesce d.o.o.
Begunjska 17, 64248 Lesce
tel.: 064 74-207POSREJUEMO PRI PRODAJI
NOVIH IN RABLJENIH
AVTOMOBILOV VSEH VRST

Starejšo SPALNICO iz masivnega lesa, prodaj. Cena ugodna. ☎ 73-810 10964

Poceni prodaj jedilno raztegljivo MIZO, šest PREPROG in HLADILNIK z zamrzovalnikom. ☎ 061/611-456, po 14. uri 10973

Prodaj del STANOVANJSKE OPREME in RADIATORJE. Ogled v sredo, četrtek, petek in soboto, do 20. ure. Naslov v oglašnem oddelku. 10977

STANOVANJA

Takoj vzamem v najem manjšo STANOVANJE ali GARSONJERO, v Kranju. ☎ 37-158 10914

Najamem 3-sobno ali 4-sobno STANOVANJE. Šifra: MOŽEN KASNEJŠI ODKUP 10976

VOZILA

Poceni prodaj Z 101, starejši letnik. Gašperšič, Sajovčevo nas. 23, Senčur 10782

Prodaj OPEL KADETT 1.3, letnik 1983, prevoženih 90.000 km. ☎ 82-941 10915

Karambolirano Z 128, prodaj. Ogled proti večeru. Krč, Nova vas 9, Preddvor 10918

Prodaj MOTOR CTX 80. ☎ 48-254 10919

Prodaj HAVBO in "vezni lim" za Lado 1600. ☎ 26-127, v torek, popoldan 10920

Ugodno prodaj MOTOR Tomos 15 SLC, registriran. Marčun, Sorlijeva 20, Kranj, ☎ 28-423 10922

Prodaj R 4 TL, dobro ohranjen. Milje 3, Senčur 10926

Ugodno prodaj BT 50 S, star 1 leto. Sp. Bela 7, Preddvor, ☎ 45-309

Prodaj JUGO 55 Koral, letnik 1988, registriran do julija 1991. Česen, Pot na Močila 20, Križe 10932

Prodaj Z 750, letnik 1984. ☎ 633-881 10934

Prodaj AVTOMATIK 3, s čelado. ☎ 43-122 10943

Ugodno prodaj BMW 316, letnik junij 1979, registriran celo leto in BMW MOTOR 318, po delih. Hrestak, Oldhamska 1, Kranj 10946

Prodaj 126 P, letnik 1984, registriran do januarja 1991. Lukman, St. Rozmana 2, Kranj 10951

Prodaj Z 750, letnik 1981, garažiran, v zimskem času nevožen, dobro ohranjen. ☎ 73-341 10959

Ugodno prodaj DIANO 6, letnik 1977. ☎ 51-652, popoldan 10972

ŠKODO Coupe, letnik 1978, dodatno opremljena, garažirana, prvi lastnik, registrirana do junija 1991, poceni prodaj. Štucin, Preska, Tržič 10974

JUGO 45, letnik 1988, prodaj. Visoko 98, Senčur 10978

Prodaj MOSKVIČ, letnik 1979, celega ali za rezervne dele. ☎ 58-092

Prodaj JUGO 55 Skala, letnik 1987. ☎ 25-975 10984

Prodaj 126 P, letnik 1978. ☎ 41-106 10986

Prodaj MOTOR KTN, 250 ccm, kros, star 3 leta. ☎ 64-248 10990

Prodaj Z 750 LE, letnik 1981. Zabuca 13 11000

ZAJPOSILITVE

Iščem skupino za AKVIZITERSKO DELO. ☎ 73-670 10923

Iščemo AKVIZITERJA za prodajo naših izdelkov. Informacije na ☎ 69-661, dopoldan 10949

Potrebujem 1x tedensko POMOČ za pospravljanje stanovanje. Plačam dobro. ☎ 21-882, od 19. do 20. ure 10954

Redno ali honorarno zaposlimo pošteno in prijazno dekle, ki ima veselje za STREŽBO domačim in tujim gostom. Vse informacije dobite osebno v Gostišču Posavec.

Želite hiter in lep zaslužek brez truda? Vključite se v komercialno igro "Turbolina". ☎ 065/75-586, po 20. uri 10970

Obrtnik išče POTNIKA - PRODAJALCA oz. PRODAJALKO. Nudi dober zaslužek! V počev priidajo upokojenci, študentje, gospodinjice, z lastnim prevozom. Naslov v oglašnem oddelku. 10980

ORODJARJA z 20-letno prakso na orodju za brizganje, zaposlim. Šifra: ŠKOFJA LOKA 10982

ŽIVALI

Prodaj dve plemenski TELICI simentalci, v A kontroli, po izbiri, breji od 6 do 8,5 meseca. Franc Lukančič, Godešič 36, Škofja Loka, ☎ 633-485 10732

Prodaj 14 dni staro črno-belo TELIČKO. Dvorska vas 18, Begunje, ☎ 73-239 10924

Prodaj BIKKA simentalca in TELIČKO frizjiko. Avsenek, Gorica 11, Radovljica 10928

Prodaj 1 teden starega BIKKA simentalca. Hraš 25, Lesce 10931

Prodaj brejo KRAVO in BIKKA simentalca za nadaljno rejo. Adergas 24, Cerklje 10936

Prodaj 3 meseca starega PUDLA. ☎ 33-063 10957

Prodaj dve breji TELICI - frizjiki, iz A kontrole. Plajbes, Križe, Pot na Močila 11, ☎ 57-620 10958

Prodaj NEMŠKE OVČARJE, z rodomnikom, stari 6 tednov. Langus, Breg ob Savi 59, Mavčiče 10962

Dobijo se JARKICE. Golniška cesta 1, Kokrica, Kranj 10880

Prodaj TELIČKO, stara 1 mesec. Roman Kozek, Zbilje 37, Medvode 10963

Prodaj 10 dni starega TELIČKA. Podbrezje 158, Duplje 10965

Prodaj 8 mesecev brejo KRAVO in dvoredni IZRUVAC krompirja. Olševsek 22, Preddvor 10975

Prodaj KRAVO s teletom, po izbiri. Franc Razpet, Leskovicova 18, Gorenja vas 10985

Prodaj 8 tednov staro TELIČKO, za nadaljno rejo ali zakol. Jama 31, Mavčiče 10989

Prodaj 240 kg težkega BIKKA. ☎ 45-294 10996

Oddam dva PSA. Vasca 1, Cerklje



V SPOMIN

DARJU
DIMNIKUBolečino težko izraziš z besedo,
lahko jo le grenko občutiš.
(Shakespeare)

27. julija minevajo 3 leta žalosti in bolečine, odkar je prenehalo biti mlado srce našega Darja. Hvala vsem, posebno Stanovanjski zadrugi, ki postojite ob njegovem grobu ter darujete cvetje in prizigate sveče, ki ga ohranjate v spominu in obiskujete njegov prerani grob. Hvala vsem, ki ga niste pozabili!

Vsi Tvoji, ki Te pogrešamo

V SPOMIN

Nihče ne ve, kako boli,
ko Tebe draga mama
več v našem domu ni,
a spomin na Te živi.

Danes mineva leto dni, ko je odšla od nas draga mama in babica

IVANKA OMEJC

roj. Čenčič
1907—1989

Hvala vsem, ki se je spominjate in obiskujete njen grob.

VSI NJENI

V Kranju, 24. julija 1990

ZAHVALA

Ob mnogo prezgodnji smrti naše ljube

DRAGICE ŠTEFELIN

rojene Justin

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sodelavcem, znancem, kolektivu Zdravstvenega doma Škofja Loka, Jelovice, Potovalne agencije Alpetour, ki ste se poslovili od nje, jo spremlili na zadnji poti in ji podarili veliko lepega cvetja. Zahvaljujemo se dr. Plesničarju in dr. Štabucu iz Onkološkega inštituta. Posebej pa se zahvaljujemo dr. Selanovi, dr. Zupančičevi, dr. Perdanovi, sestri Milici in vsem zdravnikom in sestram Zdravstvenega doma Škofja Loka, ki ste ji lajšali zadnje dni njenega življenja. Prav tako se najlepše zahvaljujemo vsem prijateljem obratne ambulante Jelovica za vso izkazano skrb in pozornost. Zahvala tudi g. župniku in g. kaplanu za lepo opravljen pogrebni obred, pevcem iz Nakla, sorodnikom in sosedom, ki so ji zadnje dni stali ob strani.

ŽALUJOČI: mož Slavko, hčerka Mojca, sin Boštjan, mama Angelca, sestra Anka z družino

ZA NOVE NAROČNIKE GORENJSKEGA GLASA 1 MALI OGLAS ZASTONI

NAROČILNICA

Podpisani

stanujoč

pošta

naročam Gorenjski glas na gornji naslov.

Datum:

Podpis:

Vabimo vas, da se pridružite več kot 20.000 naročnikom Gorenjskega glasa. Dvakrat na teden vam bo poštar prinesel popularnega »Gorenjca« z obilico zanimivega branja in koristnih informacij. Poleg tega imate kot naročnik 25 odstotni popust pri objavi malih oglasov, osmrtnic in zahval. Opozarjamo vas tudi na prihranek 1 din na številko pri naročninah, saj vas redni nakup Gorenjskega glasa v kolportarji stane 6 din. Poleg naročnine na Gorenjski glas objavljamo tudi kupon za brezplačno objavo 1 malega oglasa v prvi torkovi številki Gorenjskega glasa. Velja samo skupaj s kuponom za naročnino. Pošljite ju na ČP GLAS, C. JLA 16, 64000 Kranj.

KUPON ZA BREZPLAČNO
OBJAVO MALEGA OGLASA

BESEDILO:

.....

.....

.....

(Prosimo, da pišete s tiskanimi črkami.) Naslov v oglašnem oddelku, šifra

.....

Poslanica vsem Slovincem z Rudnega polja

Triglav ostaja simbol svobode

Rudno polje, 22. julija - Okrog 260 pohodnikov, od tega okrog 150 borcev se je v nedeljo s Kredarice povzpelo na vrh Triglava, kjer je bil Aljažev stolp slovesno proglašen za slovenski kulturni in zgodovinski spomenik, na Rudnem polju pa so predsedniki skupščin podtriglavskih občin - Jesenic, Radovljice in Tolmina - podpisali listino, s katero se obvezujejo, da bodo izmenično skrbele, da bo spominski pohod na Triglav postal narodova tradicija.

Lepo je bilo pogledati kolo no borcev in mladih, ki je z zastavami na čelu ponosno prikoralo s svojega težavnega pohoda na Triglav na Rudno polje, kjer jih je pričakala množica Slovincem in jih navdušeno pozdravljala. Tokrat je bilo praznovanje na Rudnem polju še posebno slovesno, kajti nekako čutijo nekdanji borci in aktivisti, da takšnih proslavljanj ne bo več veliko. Ne le, da postajajo stari, vsak dan jih je manj, vsako leto je v njih manj moči, temveč se zaradi zadnjih dogodkov čutijo ogrožene. Dan, kot je bila ta nedelja, ko se zberejo v taki množici, pa jim daje novih moči, novega upanja, da slovenski narod vendar ne pozablja njihovih žrtev za domovino, da žrtev ne more nič preglasiti.

Z njimi so bili vojaki, taborniki, planinci, mladi, ki bodo prevzemali tradicije narodnoosvobodilnega boja, da se nikoli ne bo pozabilo teh najpomembnejših let Slovenstva, ki so za kmečkimi panti še enkrat dokazala, da Slovenci vendarle nismo le narod hlapcev, za hlapce rojeni, kot je dejal Cankar, ampak ko je dovolj hudo, pokažemo, da smo narod, ki se zna upreti nasilju in ne dovoli, da bi ga teptal tujec.

Nad vse slovesno je bilo pred vojašnico na Rudnem polju. Godba na pihala Ljudske milice iz Ljubljane, Partizanski pevski zbor, slavnostni govornik akademik Ciril Zlobec, nastopa nekdanjih kulturnikov IX. korpusa dr. Leva Svetka in Danila Turka - Joca ter drugih - so bili sredi poključkih jelk in

Iz govora akademika Cirila Zlobca na Rudnem polju

Mislím, da je vrednost našega narodnoosvobodilnega boja tolikšna, da lahko odkrito govorimo tudi o vseh deviacijah povojnega časa in zločine, ki so bili res zločini, imenujemo tudi s takšnim imenom. Vendarle zgodovina je zgodovina. To, kar je rezultat narodnoosvobodilnega boja, ni več samo last partizanov, temveč last vsega slovenskega naroda, in tudi če mi sami, ki smo sodelovali v tem boju, se danes odpovemo svojega deleža, se kesamo svoje udeležbe, kot nekateri počno te dni, ostane resnica, ki je del naše zgodovine.

smrek pravo doživeti. Se se bodo borci dobivali na svoj dan vstaje, 22. julija, čeprav jim bodo ta dan odvzeli, še bodo spominski pohodi na Triglav, simbol svobode in Slovenstva, še bo šumela njihova svobodna Poključka. ● D. Dolenc



Med Gorenjci, ki so bili v nedeljo na vrhu Triglava, so bili kar trije radovljiški predsedniki skupščin, Marko Bezjak, Jakob Medja in Bernard Tonejc.



Rdeči nagelj za vsakega pohodnika in bela majica Zavarovalnice Triglav, ki je tudi letos skrbel za dobro počutje pohodnikov.



Vojaki vojašnice na Bohinjski Beli so pomagali, skrbeli za varnost.



Andrej Babič, Kranj: "Letos sem že petič na pohodu, a prišel sem le do Vodnikove kočice. Oglasilo se je med vojno prestreljeno koleno. Hudo je bilo ostati zadaj, kajti vsa leta sem kolono spremljal s fotoaparatom za kranjski borčevski arhiv. Zdaj me bodo nadomestili drugi, jaz pa bom hodil v koloni, do koder bom pač zmogel."



Sandi Jesenovec, Ljubljana: "Četrtri sem na pohodu in danes sem prejel srebrno medaljo. Tretjega pohoda se zaradi bolezní nisem mogel udeležiti, bom pa hodil v borčevski koloni, dokler bom pri moči."

Veljko Jelaska, Splitčan iz Nove Gorice: "Prvič sem danes na partizanskem pohodu in prvič na Triglavu. Moči za to pot sem si nabiral po Nanosu, po Cerkniških planinah. Se bom šel."

Milan Lipičar, Nova Gorica: "S temi pohodi se človek kar zastrupi. Vsakič, ko greš, si rečeš, tole je pa zadnjič, a ko pride čas, si spet v koloni. A naše moči pojemajo in prav bi bilo, da bi borcem steli kot vrh Triglava tudi, če pridejo le do Vodnikove ali do Planike in Kredarice."



Posebno doživetje nedeljskega popoldneva na Rudnem polju je bil brez dvoma Danilo Turk - Joca, kulturnik IX. korpusa in igralec tržaškega gledališča, ki je odigral nekaj partizanskih skečev.

● Tekst in fotografije: D. Dolenc

Srečanje pihalnih orkestrów treh dežel

Pihalni orkester občine Kranj že dolgo sodeluje z zamejskima orkestroma iz Železne Kaple v Avstriji in Fiumicella v Italiji. Letos so se prvič odločili, da se bodo srečali vsi trije na isti dan.

Srečanje bo v nedeljo, 29. julija 1990,

ko bosta imela oba gostujoča orkestra koncert ob 10.30 uri pred avlo občine Kranj.

Popoldne bo zabavni del srečanja, ki ga bodo pod pokroviteljstvom Živil iz Kranja nadaljevali ob 15.30 uri ob jezeru na Jezerškem.

Člani Pihalnega orkestra občine Kranj vas na obe prireditvi vlijudno vabijo. J. B.

IZREDNI POPUST

do 28. julija

MARKET T TRENČA

iz STRAŽIŠČA PRI KRANJU
Gasilska ulica 5

Zaboj piva Union	140,00 din
Sod piva Union	700,00 din
Zaboj coca cole	111,60 din
Zaboj schweppes	120,00 din
Zaboj jumbo marelica	237,60 din
Zaboj viljamovka Fructal 0,7 l	345,00 din

Pokličite nas po telefonu (064) 22-417 ali 28-070!!!

Uresničili smo vaše želje

Odprli smo novi prostocarinski prodajalni na Gregorčičevi 8 v Kranju



V MLADEM POTROŠNIKU so vam na voljo kvalitetne igrače iz uvoza in za otrokov »samo še to« niso potrebna več dolga potovanja.

Keramične ploščice, sanitarna keramika in vsa dodatna oprema za kopalnice italijanskih proizvajalcev ter armature in boilerji iz ZRN tudi v Kranju.

KJE?

V prostorih stare GRADBINKE.

informacije:
MLADI POTROŠNIK
telefon: 24-654 int. 360
prodajna kopalnic iz uvoza
telefon: 27-594



Obiščite nas. Vaše želje, pripombe in zahteve bodo še naprej vodilo pri našem nadaljnjem delu.